

НАМ – 138 РОКІВ

Науково-технічна спілка енергетиків та електротехніків України
Центр громадського інформування з проблем паливно-енергетичного комплексу

ЕНЕРГОІНФОРМ-ІНФОРМЕНЕРГО

**ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ
ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ**

* * *

ОГЛЯД УКРАЇНСЬКИХ ЗМІ З ПРОБЛЕМ ПЕК

**Паливно-енергетична політика України: вугільна промисловість,
нафтогазова галузь, електроенергетика, ринкові перетворення.
Загальні проблеми енергетики. Ядерна енергетика та промисловість.
Наслідки аварії на Чорнобильській АЕС. Інформація про інофірми,
які працюють в паливно-енергетичному комплексі. Різне.**

Видається з 1 січня 1994 року

№ 549

**ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕК
ЗА СІЧЕНЬ-КВІТЕНЬ 2018 РОКУ
ОГЛЯД ЗМІ ЗА 1-31 ТРАВНЯ 2018 РОКУ**

Київ-2018

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ

ПРО ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ

за січень-квітень 2018 року

*Науково-технічна спілка
енергетиків та електротехніків України*

За січень-квітень 2018 року, за фактичними даними, обсяг виробництва електричної енергії електростанціями України, які входять до Об'єднаної енергетичної системи (ОЕС) України, склав 56534,1 млн кВтг, що на 1284,3 млн кВтг, або на 2,3% більше, ніж за 4 місяці 2017 року. При цьому, тепловими електростанціями енергогенеруючих компаній вироблено 16836,6 млн кВтг, що на 3021,7 млн кВтг, або на 21,9% більше, ніж за 4 місяці 2017 р. Теплоелектроцентралями та когенераційними установками вироблено 5204,3 млн кВтг, що на 471,7 млн кВтг, або на 10,0% більше, ніж за відповідний період 2017 року. Атомними електростанціями вироблено 27542,6 млн кВтг, що у порівнянні з відповідним періодом минулого року менше на 3913,9 млн кВтг, або на 12,4%. Гідроелектростанціями та гідроакумуючими електростанціями за 4 місяці 2018 року вироблено 5693,6 млн кВтг, що на 1496,5 млн кВтг, або на 35,7% більше, ніж за 4 місяці 2017 року.

Виріток ТЕС та ТЕЦ за 4 місяці 2018 року від загального по ОЕС складає 39,0%, виробіток електроенергії АЕС складає 48,7%, а виробіток ГЕС та ГАЕС – 10,1%. За 4 місяці 2017 р. частка виробітку ТЕС та ТЕЦ, АЕС, ГЕС та ГАЕС складала відповідно 33,6%, 56,9% і 7,6%.

Виробництво електроенергії блок-станціями за 4 місяці 2018 року склало 475,3 млн кВтг, що на 3,6 млн кВтг, або на 0,8% менше, ніж за 4 місяці 2017 року.

Виробництво електроенергії альтернативними джерелами (ВЕС, СЕС, біомаса) за 4 місяці 2018 року склало 781,8 млн кВтг, що на 212,0 млн кВтг, або на 37,2% більше, ніж за відповідний період 2017 року.

За 4 місяці 2018 року тепловими та атомними електростанціями і районними котельнями Міненерговугілля відпущено 12745,5 тис. Гкал, що на 825,9 тис. Гкал, або на 6,9% більше, ніж за відповідний період минулого року.

Динаміка і структура виробництва електроенергії по Україні

	4 місяці 2017 року		4 місяці 2018 року		+/- до 2017 р.	
	млн кВтг	у % до заг. виробн.	млн кВтг	у % до заг. виробн.	млн кВтг	%
Виріток електроенергії – всього	55249,8	100,0	56534,1	100,0	1284,3	2,3
у тому числі:						
ТЕС та ТЕЦ, з них:	18547,5	33,6	22040,9	39,0	3493,4	18,8
ТЕС ГК - всього	13814,9	25,0	16836,8	29,8	3021,7	21,9
ТЕЦ та когенераційні установки	4732,6	8,6	5204,1	9,2	471,7	10,0
ГЕС та ГАЕС, з них:	4197,1	7,6	5693,6	10,1	1496,5	35,7
ГЕС	3672,6	6,6	5188,5	9,2	1515,9	41,3
ГАЕС	524,5	0,9	505,1	0,9	-19,4	-3,7
АЕС	31456,5	56,9	27542,6	48,7	-3913,9	-12,4
Альтернативні джерела (ВЕС, СЕС, інші)	569,8	1,0	781,7	1,4	211,9	37,2
Блок-станціями	478,9	0,9	475,3	0,8	-3,6	-0,8

На початок 2018 року запаси палива на електростанціях склали: вугілля – 2046,0 тис. тонн, мазуту – 64,0 тис. тонн (на початок 2017 року відповідно 2061,5 тис. тонн та 133,9 тис. тонн).

Загальний обсяг вуглепостачання на теплоелектростанції протягом січня-квітня 2018 року склав 9079,8 тис. тонн, що на 1158,3 тис. тонн більше, ніж за 4 місяці 2017 року. Від підприємств вугільної галузі України – 6680,9 тис. тонн, що на 690,2 тис. тонн менше, ніж за 4 місяці минулого року. Витрати вугілля склали 9373,0 тис. тонн. Запас вугілля станом на 01.05.2018 року – 1752,9 тис. тонн.

Запаси вугілля на 01.05.2018 на складах підвідомчих Міненерговугілля підприємств становили 1752,9 тис. тонн, що на 254,6 тис. тонн менше, ніж у минулому році (2007,5 тис. тонн) при номінальній місткості вугільних складів 5080 тис. тонн.

Топкового мазуту за 4 місяці 2018 року спожито 90,5 тис. тонн, що на 167,1 тис. тонн менше, ніж за відповідний період 2017 року. Запас мазуту на 01.05.2018 р. на підвідомчих Міненерговугілля підприємствах склав 44,2 тис. тонн.

Використання природного газу на теплових електростанціях України за 4 місяці 2018 р. становило 2155,4 млн куб.м, що на 311,5 млн куб. м більше, ніж за цей період 2017р. При цьому ТЕС енергогенеруючих компаній спожили 69,4 млн куб.м, що на 11,1 млн куб. м більше, ніж за 4 місяці 2017 р.

Станом на 01.05.2018 в українських підземних сховищах газу знаходилось близько 7,933 млрд куб. м природного газу, що на 0,504 млрд куб. м, або на 6,0% менше порівняно з 01.05.2017 р. Відбір газу за 4 місяця склав 7,260 млрд куб. м.

За 4 місяці 2018 року спостерігається збільшення електроспоживання (брутто), яке склало 54356,1 млн кВтг, що на 1627,6 млн кВтг, або на 3,1% більше, ніж за 4 місяці 2017 року. Споживання електроенергії (нетто) галузями національної економіки та населенням становить 43175,9 млн кВтг, що на 1458,6 млн кВтг, або на 3,5% більше аналогічного показника 2017 року.

Динаміка і структура споживання електроенергії за 4 місяці 2018 р.

(без урахування АР Крим та м. Севастополя)

Групи споживачів	Ел.споживання 2018 р. млн кВтг	+ / - до 2017 р. млн кВтг	+ / - до 2017 р. %	Питома вага, % 2017 р.	Питома вага, % 2018 р.
Споживання ел.ен. (брутто)	54356,1	1627,6	3,1		
Споживання ел.ен. (нетто)	43175,9	1458,6	3,5	100,0	100,0
у тому числі:					
1.Промисловість	17659,9	871,7	5,2	40,2	40,9
у тому числі:					
Паливна	1237,7	-31,6	-2,5	3,0	2,9
Металургійна	9975,5	481,4	5,1	22,8	23,1
Хімічна та нафтохімічна	1110,9	261,4	30,8	2,0	2,6
Машинобудівна	1533,3	68,9	4,7	3,5	3,6
Будів.матеріалів	658,2	-8,2	-1,2	1,6	1,5
Харчова та переробна	1437,1	22,2	1,6	3,4	3,3
Інша	1707,2	77,6	4,8	3,9	4,0
2.Сільгоспспоживачі	1146,2	35,1	3,2	2,7	2,7
3.Транспорт	2501,3	26,2	1,1	5,9	5,8
4.Будівництво	382,7	34,5	9,9	0,8	0,9
5.Ком.-побутові споживачі	5636,3	144,3	2,6	13,2	13,1
6.Інші непромисл. споживачі	2538,7	187,7	8,0	5,6	5,9
7.Населення	13310,8	159,1	1,2	31,5	30,8

Збільшення електроспоживання (нетто) відбулося за рахунок збільшення обсягу споживання металургійною промисловістю (на 6,0%), хімічною та нафтохімічною промисловістю (на 32,5%), машинобудівною промисловістю (на 10,4%), будівництвом (на 15,1%) та іншими непромисловими споживачами (на 10,7%).

Видобуток вугілля. За 4 місяці 2018 року вугледобувними підприємствами України видобуто **11236,2 тис. тонн** вугілля, що на 84,2 тис. тонн (або на 0,8%) більше порівняно із січнем-квітнем 2017 року. В цілому видобуток енергетичного вугілля склав 9077,2 тис. тонн, він збільшився на 231,1 тис. тонн (або на 2,6%), коксівного – склав 2159,0 тис. тонн, що менше на 146,9 тис. тонн (або на 6,4%).

Упродовж січня-квітня 2018 року вугледобувними підприємствами, що підпорядковані Міненерговугілля України, видобуто вугілля **1550,3 тис. тонн**, що на 123,1 тис. тонн (або на 7,4%) менше, ніж за цей період 2017 року. Видобуток енергетичного вугілля збільшився на 37,9 тис. тонн (або на 2,9%) порівняно з відповідним періодом 2017 року і коксівного зменшився на 160,9 тис. тонн (або на 46,6%), а видобуток відповідно склав 1365,8 та 184,5 тис. тонн.

Видобуток нафти та газу. З початку 2018 року в Україні видобуто **0,705 млн тонн** нафти з газовим конденсатом і **6,8 млрд куб. м.** газу. У минулому році, відповідно, ці показники становили – 0,724 млн тонн нафти з газовим конденсатом та 6,8 млрд куб. м газу. Підприємства НАК "Нафтогаз України" видобули за 4 місяці 2018 року 0,625 млн тонн нафти з конденсатом (у 2017 р. – 0,650 млн тонн) і 5,3 млрд куб. м газу (у 2017 р. – 5,3 млрд куб. м).

Інші підприємства за 4 місяці 2018 р. видобули 80,3 тис. тонн нафти з газовим конденсатом (у 2017р. – 74,0 тис.т) і 1,5 млрд куб.м газу (у 2017р. – 1,5 млрд куб.м).

Постачання і переробка нафти. У січні-квітні 2018 р. на нафтопереробні заводи (НПЗ) та Шебелинський ГПЗ поставлено 284,5 тис. тонн нафтової сировини українських родовищ (нафта з газовим конденсатом). Обсяг переробки газового конденсату з нафтою Шебелинським ГПЗ у січні-квітні 2018 року склав 158,2 тис. тонн, що на 7,1 % більше обсягу переробки у січні-квітні 2017 року.

У січні-квітні 2018 р. не здійснювали роботу з переробки нафтової сировини - Лисичанський, Одеський, Дрогобицький та Надвірнянський нафтопереробні підприємства.

За 4 місяці 2018 р. Шебелинським ГПЗ вироблено:

- автомобільних бензинів – 37,0 тис. тонн, що на 11,3% менше;
- дизельного палива – 30,2 тис. тонн, що на 7,1% більше;
- мазуту – 9,8 тис. тонн, що на 1,0% більше у порівнянні з січнем-квітнем 2017р.

Загальні потужності з первинної переробки газового конденсату з нафтою на Шебелинському ГПЗ у січні-квітні 2018 року були завантажені в середньому на 50,4% (у січні-березні 2017 року на 54,1 %).

Транспортування нафти. У січні-квітні 2018 року обсяг транспортування нафти підприємствами магістральних нафтопроводів зменшився порівняно з 2017 року на 303,3 тис. тонн (або на 6,1%) і склав **4689,3 тис. тонн**. При цьому транзитом до країн Західної Європи (Словаччини, Угорщини, Чехії) протранспортовано **4022,9 тис. тонн**, що на 9,3% (або на 411,2 тис. тонн) менше порівняно із аналогічним показником 2017 року, а для потреб України – **666,4 тис. тонн**, що на 19,3% (або на 117,9 тис. тонн) більше у порівнянні з відповідним періодом 2017 р.

За січень-квітень 2018 рік транзитні обсяги перекачки у загальному обсязі складають 85,8%, а на нафтопереробні підприємства України – 14,2%.

Аналіз сплати за спожити електроенергію за січень-квітень 2018 року

Розрахунки споживачів електроенергії по областях України

За січень-квітень 2018 року споживачам відпущено електричної енергії на суму **65,33 млрд грн.**, оплата становила **63,54 млрд грн.**, або **97,3%**.

Вище середнього показника (**97,3%**) розрахунки за відпущену споживачам за 4 місяці 2018 році енергію були проведені у Вінницькій (100,1%), Волинській (98,6%), Дніпропетровській (на 99,9%), Житомирській (на 98,8%), Закарпатській (на 99,8%), Запорізькій (на 97,8%), Київській (на 98,4%), Кіровоградській (на 100,1%), Миколаївській (на 98,8%), Одеській (на 100,5%), Полтавській (на 99,4%), Харківській (100,7%), Херсонській (на 102,1%), Хмельницькій (на 99,7%), Черкаській (на 103,3%), Чернівецькій (на 98,9%) областях.

Нижче середнього показника обсягу розрахунків за відпущену у січні-квітні 2018 році енергію проведені у Донецькій (87,7%), Івано-Франківській (на 96,7%), Луганській (на 81,6%), Львівській (на 92,7%), Рівненській (на 96,2%), Сумській (на 94,1%), Тернопільській (на 97,1%), Чернігівській (на 96,2%) областях, АР Крим (на 0,0%), м.Київ (93,2%).

Розрахунки енергопостачальних компаній з ДП «Енергоринок»

За січень-квітень 2018 р., за фактичними даними, енергопостачальними компаніями куплено електроенергії в ДП «Енергоринок» за регульованим тарифом на **60,5 млрд грн.**, а сплачено за неї **61,3 млрд грн.** або **101,4%**. Повністю розрахувалися з ДП «Енергоринок» 18 енергопостачальних компаній за регульованим тарифом.

У повному обсязі розрахувалися з ДП «Енергоринок» за 4 місяці 2018 року Волиньобленерго (на 103,7%), Дніпрообленерго (на 104,8%), Донецькобленерго (на 104,2%), Закарпаттяобленерго (на 104,1%), Київобленерго (на 104,7%), Київенерго (на 106,4%), Кіровоградобленерго (на 102,3%), Львівобленерго (на 100,4%), Полтаваобленерго (на 106,9%), Харківобленерго (на 104,3%), Херсонобленерго (на 100,1%), Хмельницькобленерго (на 103,0%), Чернівціобленерго (на 106,8%), Високовольтні мережі ДТЕК ТОВ (на 105,6%), Луганське енергетичне об'єднання (на 102,2%), Енергія-Новий Розділ (на 107,4%), Укрзалізниця (на 100,1%),

Нижче середнього показника по розрахунках з оптовим ринком енергопостачальних компаній розрахувалися за куповану електричну енергію: Вінницяобленерго (на 95,7%), Житомиробленерго (на 98,6%), Запоріжжяобленерго (на 99,2%), Миколаївобленерго (на 98,1%), Одесаобленерго (на 101,5%), Прикарпаттяобленерго (на 97,9%), Рівнеобленерго (на 99,0%), Сумиобленерго (на 95,4%), Тернопільобленерго (на 91,9%), Черкасиобленерго (на 97,3%), Чернігівобленерго (на 93,7%), Атомсервіс (на 94,7%), Регіональні електричні мережі (на 42,9%), ПЕМ-Енерговугілля (на 23,7%), Енергія-Новояворівськ (на 96,2%).

Розрахунки споживачів електроенергії з обласними енергопостачальними компаніями

За січень-квітень 2018 р. енергопостачальними компаніями відпущено електроенергії на суму **65,1 млрд грн**, а сплачено за неї **63,4 млрд грн** або **97,3%**.

Повністю розрахувалися за електричну енергію споживачі 5 енергопостачальних компаній: ПАТ «ДТЕК Донецькобленерго» (102,9%); ПАТ «Одесаобленерго» (100,3%), ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» (101,6%), ПАТ

«Черкасиобленерго» (103,1%), ПАТ «ДТЕК Дніпрообленерго» (100,0%),

Вище середнього рівня **(97,3%)**, але нижче 100% розрахувались споживачі з енергопостачальними компаніями за 4 місяці 2018 року: ПрАТ «Волиньобленерго» (99,6%), ПАТ «Вінницяобленерго» (98,1%), ТОВ «ДТЕК Високовольтні мережі» (99,5%), ПрАТ «ЕК «Житомиробленерго» (99,0%), ПрАТ «Закарпаттяобленерго» (99,9%), ПрАТ «Кіровоградобленерго» (99,1%), ПрАТ «Київобленерго» (98,8%), ТОВ «Луганське енергетичне об'єднання» (98,6%), ПАТ «Миколаївобленерго» (99,2%), ПАТ «Полтаваобленерго» (99,6%), АТ «Прикарпаттяобленерго» (97,4%), АК «Харківобленерго» (98,0%), ПАТ «Хмельницькобленерго» (99,8%), ПрАТ «ЕК «Чернівціобленерго» (98,5%), ПАТ «Чернігівобленерго» (97,8%).

Нижче середнього рівня **(97,3%)** розрахувались за спожиту електроенергію споживачі енергопостачальних компаній: ВАТ «Запоріжжяобленерго» (96,8%), ПрАТ «Рівнеобленерго» (96,7%), ВАТ «Тернопільобленерго» (96,1%), ПрАТ «Львівобленерго» (96,6%), ПАТ «Сумиобленерго» (94,6%); ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі» (94,0%), ДП «Регіональні електричні мережі» (40,0%); ПрАТ «ДТЕК ПЕМ-Енерговугілля» (23,0%).

Оплата електроенергії всіма видами платежів генеруючим компаніям та іншим учасникам ОРЕ за січень-квітень 2018 р. Всього сплачено склало **70,97 млрд грн.** при товарній продукції **70,73 млрд грн.,** або **100,3%.**

За фактичними даними, по НАЕК «Енергоатом» сплачено – 103,7% (17 732,1 млн грн), «Центренерго» – 99,5% (6 324,2 млн грн), «Дніпроенерго» – 106,9% (7 535,2 млн грн), «Донбасенерго» – 96,6% (2 829,4 млн грн), «Західенерго» – 104,9% (11 148,2 млн грн), «Східенерго» – 105,9% (6 094,6 млн грн), Харківська ТЕЦ-5 – 89,2% (1 208,0 млн грн), Київенерго (ТЕЦ) – 95,2% (2 606,6 млн грн), ПрАТ «Укргідроенерго» – 97,7% (2 465,6 млн грн), Нижньодністровська ГЕС – 209,2 тис. грн, інші електростанції – 88,4% (10 964,6 млн грн), у т.ч. теплоелектроцентралі – 98,5% (7 238,8 млн грн), виробники альтернативної е/е – 73,4% (3 678,3 млн грн), НЕК «Укренерго» - 107,8% (2 062,0 млн грн) від товарного відпуску енергії. **Всього виробникам е/е та НЕК плата склала 70,97 млрд грн при товарній продукції 70,73 млрд грн або 100,3%.**

Газопостачання, споживання та транзит природного газу. Ресурси природного газу в Україні за січень-квітень 2018 року склали **24,8 млрд куб.м** (за відповідний період 2017 року – 26,8 млрд куб.м).

За зовнішньоекономічними контрактами до України надійшло **29,9 млрд куб. м** природного газу (за відповідний період 2017 року – 35,3 млрд куб.м).

Споживачі України за цей період 2018 року використали **15,8 млрд куб. м** природного газу (за відповідний період 2017 року – 15,2 млрд куб.м).

Відбір природного газу з ПСГ за цей період **7,260 млрд куб. м** (за відповідний період 2017 року – 4,125 млрд куб.м).

За січень-квітень 2018 року, за оперативними даними, протранспортовано через територію України (транзит) природного газу всього **27,705 млрд куб. м** (за відповідний період 2017 року – 30,53 млрд куб.м).

Імпорт газу за 4 місяці 2018 року склав **2,2 млрд куб. м.**

Розвиток галузей ПЕК та технічний стан підприємств

В електроенергетичній галузі, що належить до сфери управління Міненерговугілля України, освоєно **5170,4 млн грн** капітальних вкладень за січень-квітень 2018 року, у тому числі за власні кошти підприємств (2891,6 млн грн) та інших джерел фінансування (1734,7 млн грн), що на **131,5%** більше аналогічного показника 2017 року.

Профінансовано всього в галузь **6019,4 млн грн**.

Продовжуються роботи з будівництва Дністровської ГАЕС, реконструкції енергоблоків ТЕС, каскаду Дніпровських ГЕС, будівництва магістральних електромереж для видачі потужності блоків атомних електростанцій.

У вугільній галузі освоєно **9,4 млн грн** капітальних вкладень, що на 8,0% більше порівняно з аналогічним показником 2017 року.

За січень-березень 2018 року в електроенергетичній галузі введено в дію основних фондів – 639,2 млн гривень.

З Державного бюджету на січень-квітень 2018 року передбачено видатки за бюджетною програмою «Ліквідація збиткових вугледобувних та вуглепереробних підприємств» у сумі **129,5** млн гривень.

Фактично у квітні 2018 року підприємствам, що знаходяться на стадії підготовки до ліквідації та ліквідації, а також з утримання водовідливних комплексів спрямовано **55,4** млн гривень, у тому числі:

- шахти, які готуються до ліквідації – 8,4 млн. грн.,
- ДП "Укршахтгідрозахист" – 1,6 млн. грн.,
- ДП "ОК "Укрвуглереструктуризація" – 45,4 млн. грн.

Підсумки роботи підприємств ядерної енергетики та атомної промисловості за квітень 2018 р.

Атомні електростанції. У квітні 2018 року ДП «НАЕК «Енергоатом» вироблено **5 581,2 млн кВтг**, що на 2110,6 млн кВтг менше у порівнянні з відповідним періодом минулого року. Коефіцієнт використання встановленої потужності у квітні 2018 р. становив **55,8%**, що на 21,2% менше показника 2017 р.

Частка АЕС у виробництві електроенергії в Україні у січні-квітні 2018 р. становила 48,7%. До Енергоринку за 4 місяці 2018 р. відпущено 27 626,5 млн кВтг електроенергії, що на 3 903,1 млн кВтг менше у порівнянні з відповідним періодом минулого року.

З початку 2018 р. зафіксовано 7 порушень у роботі АЕС (на РАЕС-1, ХАЕС-2, ЮУАЕС-1 та ЗАЕС-3). У відповідному періоді 2017 р. – 2 порушення (на РАЕС №3). **Зазначені порушення не обліковуються за шкалою ІНЕС рівня 1.**

Паливна програма. У 2018 році заплановано здійснити: 18 поставок свіжого ядерного палива на енергоблоки українських АЕС, у тому числі 12 поставок – від АТ «ТВЕЛ» і 6 поставок - від компанії «Вестінгауз», забезпечити 5 рейсів з вивезення відпрацьованого ядерного палива.

У квітні 2018 р. відбулася 1 поставка свіжого ядерного палива від АТ «ТВЕЛ», вивезень відпрацьованого ядерного палива не здійснювалося. З початку 2018 р. відбулося 3 поставки свіжого ядерного палива: 1 від компанії «Вестінгауз» і 2 від АТ «ТВЕЛ», вивезень відпрацьованого ядерного палива не здійснювалося.

Ремонтна кампанія.

Графіком ремонтів енергоблоків АЕС України у 2018 році заплановано виконати:

- закінчити 2 капітальні ремонти – ЗАЕС №6, ХАЕС №1 та 2 середні ремонти – РАЕС №1, 3;
- виконати 8 середніх ремонтів – ЗАЕС №1, 2, 4, 5; РАЕС №2; ЮУАЕС – №1, 2, 3 та 2 капітальні ремонти – РАЕС №4; ХАЕС №2;
- розпочати 3 середні ремонти – ЗАЕС №3, 6; ХАЕС №1 та 1 капітальний ремонт – РАЕС №1.

Станом на 05.05.2018 виконань:

- 4 планово-попереджувальних ремонтів – ХАЕС №1; ЗАЕС №6; РАЕС №1; 2;
- 2 позапланових поточних ремонтів – ХАЕС №2; ЗАЕС №6.

Тариф на відпущену електроенергію, що виробляється на АЕС з 01.01.2018 становить **54,03 коп.** за 1 кВтг (без ПДВ) відповідно до постанови НКРЕКП від 28.12.2017 № 1488.

Товарна продукція. У квітні 2018 р. вартість товарної продукції ДП «НАЕК «Енергоатом» становила 3444,88 млн грн., що на 752,22 млн грн. менше, ніж у квітні 2017 р.

У квітні 2018 р. з Енергоринку оплачено 3784,74 млн грн., що на 121,24 млн грн. більше, ніж у квітні 2017 р. Відсоток оплати у квітні 2018 р. склав – **109,87%**, у квітні 2017 р. – 87,29%. З початку 2018 р. – 103,72%, з початку 2017 р. – 94,13%.

Заборгованість із заробітної плати станом на 05.05.2018 у компанії відсутня.

Підприємства атомно-промислового комплексу, які перебувають у складі ДК «Ядерне паливо»

ДП «СхідГЗК». У квітні 2018 року вироблено **67,0 тонн уранового оксидного концентрату на суму 202,0 млн грн.**, що становить 100,0% виконання плану. У порівнянні з відповідним періодом 2017 р. продукції вироблено на 4,0 тонн менше. З початку 2018 року вироблено 461,7 УОК на суму 1421,9 млн грн., що порівняно з відповідним періодом минулого року на 96,3 тонн більше.

Заборгованість із заробітної плати станом на 05.05.18 на підприємстві відсутня.

ДП «Смоли». З початку 2018 року ДП «Смоли» вироблено 25,8 тонн основної продукції (іонообмінні смоли), що становить 46,9% виконання плану. У квітні та з початку 2017 року ДП «Смоли» не вироблялась основна продукція.

Станом на 06.04.18 заборгованості із виплати заробітної плати немає.

Ремонтна кампанія ТЕС, ТЕЦ і ГЕС, ГАЕС у 2018 році

Для забезпечення успішного проходження осінньо-зимового максимуму 2018-2019 рр. наказом Міненерговугілля від 25.09.2017 № 622 «Про підготовку обладнання електростанцій і теплових мереж до надійної та ефективної роботи у 2018 році та в осінньо-зимовий період 2018/2019 року» (зі змінами) передбачено:

На теплових електростанціях енергогенеруючих компаній відремонтувати всіма видами ремонтів 67 (17229 МВт) енергоблоків, а саме:

- поточним ремонтом 41 (11085 МВт) енергоблоків;
- середнім ремонтом 10 (2459 МВт) енергоблоків;
- капітальним ремонтом 16 (3685 МВт) енергоблоків.

На **теплових електроцентралях** виконати всіма видами ремонти 9 (1670 МВт) енергоблоків, 13 (2027 т/год) парових котлів, 6 (660 Гкал/год) водогрійних котлів та 10 (331,8 МВт) турбоагрегатів.

У **теплових мережах** виконати капітальний ремонт 10,66 км трубопроводів.

На **гідроелектростанціях** виконати капітальний ремонт і реконструкцію 36 (1802,10 МВт) гідроагрегатів.

Станом на 15.05.2018 відповідно до затвердженого графіку:

На **теплових електростанціях** енергогенеруючих компаній поточним ремонтом відремонтовано 13 (4 392 МВт) енергоблоків.

У ремонті перебувають 16 (3 737 МВт) енергоблоків, а саме:

- в поточному ремонті – 7 (1 710 МВт) енергоблока;
- в середньому ремонті – 5 (1192 МВт) енергоблока;
- в капітальному ремонті – 4 (835 МВт) енергоблока.

З них в технічному переоснащенні (капітальний ремонт) в термін по 30.06.2018 знаходиться енергоблок ст. № 4 (300 МВт) Трипільської ТЕС та енергоблок ст. № 1 (175 МВт) Зміївської ТЕС в термін по 30.09.2018.

На **теплових електроцентралях** відремонтовано 1 (100 МВт) енергоблок, 1 (10 т/год) паровий котел та 1 (50 МВт) турбоагрегат.

На теплових електроцентралях в ремонті знаходяться 3 (610 МВт) енергоблока, 4 (760 т/год) парових котлів, 3 (280 Гкал/год) водогрійних котлів та 2 (75 МВт) турбоагрегата.

На **гідроелектростанціях** виконано реконструкцію та капітальний ремонт 7 (319,5 МВт) гідроагрегатів. В реконструкції і капітальному ремонті знаходиться 5 (335,3 МВт) гідроагрегатів.

Зведені показники Інвестиційної програми ДП «НЕК «Укренерго» на 2018 рік

Капітальні інвестиції всього, враховуючи Держенергонагляд, - **2607,1 млн грн.**, у т.ч. за рахунок прибутку – 636,8 млн грн., амортизації – 691,8 млн грн., кредитних коштів – 1238,4 млн грн., доходів від іншої діяльності – 40,0 млн грн.; Держенергонагляд за рахунок амортизації – **4787 тис. грн.**

Передбачено на нове будівництво (ПС + ПЛ) всього – **1079,5 млн грн.**, технічне переобладнання та реконструкція об'єктів, придбання основних засобів – **1400,8 млн грн.**, проектні роботи майбутніх років, всього – **19956,3 тис. грн.**

Коефіцієнт використання встановленої потужності на блочному устаткуванні (енергоблоки потужністю 100, 150, 200, 250, 300 МВт) теплових електростанцій (ТЕС та ТЕЦ)

Коефіцієнт використання встановленої потужності за 4 місяці 2018 року порівняно з аналогічним періодом минулого року збільшився на 4,1% та складає 25,7%. Найвищий коефіцієнт використання встановленої потужності за звітний період мають блоки потужністю 250 МВт – 47,4 % (у 2017 році – 46,5 %). По блокам потужністю 150 МВт коефіцієнт використання встановленої потужності за звітний період – 46,0 % (у 2017 році – 37,4 %), по блокам потужністю 200 МВт – 39,0 % (у минулому році – 35,0 %), по блокам потужністю 100 МВт – 31,7 % (у минулому році – 34,2 %), по блокам потужністю 300 МВт – 21,0 % (у 2017 році – 17,6%).

Збільшився коефіцієнт використання встановленої потужності по генкомпаніях: по ТОВ «ДТЕК Східенерго» на 1,7 %, по ПАТ «ДТЕК Дніпроенерго»

на 2,4 %, по ПАТ “ДТЕК Західенерго” на 2,7 %, по ПАТ “Центренерго” на 4,2 %, по ПАТ «Донбасенерго» на 40,3 %.

Питомі витрати умовного палива на відпуск електроенергії по тепловим електростанціям, які звітують Міненерговугілля

Питомі витрати умовного палива на відпуск електроенергії по тепловим електростанціям генкомпаній України за 3 місяці 2018 року складають **405,6 г/кВтг**, що на **2,0 г/кВтг** більше, ніж за відповідний період 2017 року (403,6 г/кВтг).

Питомі витрати умовного палива на відпуск електроенергії по ТЕС України (ТЕС ГК та ТЕЦ) складають за чотири місяці 2018 р. **384,9 г/кВтг**, що більше в порівнянні з відповідним періодом минулого року на **4,1 г/кВтг**.

Середньомісячна заробітна плата

За січень-квітень 2018 року розмір середньомісячної заробітної плати штатного працівника на підприємствах, що належать до сфери управління Міненерговугілля України, у розрізі галузей становить:

- електроенергетика – 10416 грн. *(збільшення до відповідного показника 2017 р. становить 23,9%);*
- атомно-промисловий комплекс – 17211 грн. *(більше на 28,0);*
- нафтогазовий комплекс – 7633 грн. *(більше на 21,9 до показників державних підприємств нафтогазового комплексу, що належать до сфери управління Міненерговугілля);*
- вугільна галузь – 9527 грн. *(більше на 31,4% для вугледобувних підприємств, що розташовані на території, яка контролюється владою України).*

Заборгованість з виплати заробітної плати станом на 01.05.2018 року на підприємствах, що належать до сфери управління Міненерговугілля України і що розташовані на території, яка контролюється українською владою, загальна заборгованість із виплати заробітної плати становила **146,8 млн грн** і зменшилась з початку року на **3,8 млн грн (або на 2,5%)**, у тому числі: електроенергетична галузь – збільшилась на 9694,0 тис. грн (на 59,8%); атомно-промисловий комплекс – збільшився на 394,0 тис. грн (на 27,7%); вугільна галузь – зменшилась на 14185,0 тис. грн (на 10,9%); нафтогазовий комплекс – збільшилась на 313,3 тис. грн (на 10,3%).

Інформація з підприємств, що розташовані на території, яка не контролюється українською владою, відсутня.

Технологічні витрати електроенергії в електричних мережах

За січень-квітень 2018 року **загальні технологічні витрати** електроенергії на її транспортування електричними мережами Міненерговугілля всіх класів напруг склали **6,2 млрд кВтг** або **12,2 %** від загального відпуску електроенергії в мережу. У порівнянні із аналогічним періодом 2017 р. відбулося їх збільшення на **0,1 млрд кВтг**, або на **0,2 в.п.** (6,1 млрд кВтг або 12,0% у минулому році).

Нормативна (технічна) складова технологічних витрат електроенергії по Міненерговугілля за 4 місяці 2018 рік становила **7,2 млрд кВтг** або **14,1%** від загального відпуску електроенергії в мережу, у порівнянні з минулим роком збільшилась на **0,1 млрд кВтг** або на **1,4%** у порівнянні з минулим роком (7,1 млрд кВтг або 13,8% у минулому році).

Понаднормативна (нетехнічна) складова технологічних втрат. За рахунок виконання організаційно-технічних заходів зі зниження технологічних витрат електроенергії в електричних мережах 0,38-800 кВ Міненерговугілля за 3 місяці 2018 року заощаджено **55,1 млн кВтг** електроенергії (**62,7 млн кВтг** за відповідний період минулого року).

Експорт електроенергії, вугілля, нафтопродуктів

За січень-квітень 2018 року на **експорт передано 2188,8 млн кВтг електроенергії**, що на 177,8 млн кВтг або на 8,8% більше, ніж за 4 місяці 2017 р. За оперативними даними, 1451 млн кВтг експортовано до країн Східної Європи.

За 4 місяці 2018 р. територією України протранспортовано (транзитом) **27,7 млрд кубометрів природного газу** (за цей період 2017 р. – 30,53 млрд куб. м).

Станом на 01.05.2018 року в українських підземних сховищах знаходилось **7,93 млрд куб. м** природного газу, що на 0,504 млрд куб. м, або на 6,0% менше порівняно з показником на цей час 2017 року.

Протягом 4 місяців 2018 року обсяг транспортування нафти підприємствами магістральних нафтопроводів склав **4689,3 тис. тонн** і порівняно із аналогічним періодом 2017 р. зменшився на 303,3 тис. т (або на 6,1 %), а транзитом до країн Західної Європи (Словаччини, Угорщини, Чехії) склав **4022,9 тис. тонн**, що на 411,2 тис. т (або на 9,3%) менше порівняно із аналогічним показником 2017 р., для потреб України – більше на 108,0 тис. т (або на 19,3%) і склало **666,4 тис. тонн**.

За січень-квітень 2018 року частка транзитного обсягу перекачки нафти в загальному обсязі нафтоперекачування становила 85,8%, а частка нафтоперекачування на нафтопереробні підприємства України відповідно – 14,2%.

*Підготовлено за даними
Міненерговугілля України
і ДП «Енергоринок»*

**ОГЛЯД УКРАЇНСЬКИХ ЗМІ
З ПРОБЛЕМ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ
з 1 до 31 травня 2018 р.**

(“Голос України”, “Урядовий кур’єр”, “ЗЕРКАЛО НЕДЕЛИ. Україна”, “ДЕНЬ”, “КП в Украине”, “ДЕЛОВАЯ СТОЛИЦА”, “Сегодня”, “Україна молода”, “Факты”, “Капитал”, “Вечерние Вести”, “Свобода”, “Атомник України”, а також електронні ЗМІ: УКРІНФОРМ, Інтерфакс-Україна, УНІАН, Енергореформа, ЛІГАБізнесІнформ, Українські новини, Бизнес.Цензор.Нет, Левый берег, UA Energy, Капитал, ГлавКом, РБК-Украина та ін.)

ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ

«ВЕЧЕРНИЕ ВЕСТИ», 08.05.2018

Игры на «Потоках»

Елена Сафонова

Достроена первая нить «Турецкого потока», а в немецком Любмине начали возводить газовую приемную станцию в рамках проекта «Северный поток - 2». Ко всем «радостям» добавилось и то, что Европейский суд общей юрисдикции отклонил иск «Нафтогаза» против Еврокомиссии по газопроводу OPAL, который является сухопутным продолжением «Северного потока - 1». Все это происходит на фоне заверений европейских партнеров в сохранении транзитных мощностей Украины.

Двойная игра Европы на газовом поле фактически началась 28 октября 2016 года, когда Еврокомиссия предоставила «Газпрому» доступ к 30% мощностей газопровода OPAL (при уже имеющихся у него 50%), что в результате позволит объединить мощности газопровода «Северный поток - 1» с мощностями газотранспортной системы Центральной и Западной Европы в обход Украины. Такое решение ЕС приведет к сокращению транзита газа по украинской территории на 10-11 млрд куб. м в год и, соответственно, к финансовым потерям нашей страны в размере около 290-320 млн долл. в год.

Также такое решение Еврокомиссии противоречит директивам и регламентам Третьего энергопакета, который обязует резервировать для голубого топлива от других поставщиков 50% мощности газопровода. Учитывая то, что «Северный поток - 1» идет из Ямала в Германию, другим поставщикам кроме России взяться в этой системе попросту неоткуда.

«Позицию непрепятствования и умывания рук, на которую мало кто тогда обратил внимания, Еврокомиссия заняла еще во время принятия решения по OPAL в октябре 2016 года. Происходящее объясняется позицией Германии, которая брутально игнорирует интересы других стран - членов ЕС и, по сути, вместе с РФ разрушает единство Евросоюза, одновременно нанося удар по Энергетическому союзу, созданному в рамках ЕС в 2015 году», - рассказал президент центра глобалистики «Стратегия XXI» Михаил Гончар.

В декабре 2016-го польские компании PGNiG и PGNiG Supply & Trading обратились с исками в Высший земельный суд Дюссельдорфа и в Европейский суд общей юрисдикции в Люксембурге. Первый суд приостановил решение Еврокомиссии. А вот суд в Люксембурге не так давно отказал польским компаниям

в наложении ограничительных мер на прокачку российского газа.

Украина в лице НАК «Нафтогаз» присоединилась к судебному процессу лишь в начале апреля 2017-го. А именно Общий суд Европейского союза отклонил иск НАКа против ЕС с требованием отменить решение от 28 октября 2016 года по причине... неприемлемости.

Михаил Гончар отметил, что вердикты Европейского суда общей юрисдикции по OPAL, к сожалению, являются знаковыми.

«Нашу позицию и наши интересы попросту игнорируют. Впрочем, пока сохраняются небольшие шансы, что будет принято позитивное решение по правительственному иску Польши относительно OPAL», - подчеркнул эксперт.

Михаил Гончар считает, что Германия торопится с «Северным потоком - 2». Вероятнее всего, причиной такой спешки является возможное наложение США санкций на европейские компании, участвующие в данном проекте.

На данный момент только американцы в состоянии остановить «Северный поток - 2». Если Германия как главная заинтересованная сторона игнорирует даже мнение ЕК по этому вопросу, то привести в чувства Берлин никто другой не способен», - добавил он.

«Необходимо по-настоящему работать с Еврокомиссией, которая сейчас занимает позицию стороннего наблюдателя, в лучшем случае посредника. Поскольку именно мы, а не РФ, являемся членом Европейского энергетического сообщества, подписали Соглашение об ассоциации с ЕС и имплементируем Третий энергопакет, то нам и стоит выработать совместную с Еврокомиссией позицию. А именно обязать Россию обеспечивать поставки центральноазиатского газа через свою территорию в нашу страну и далее в ЕС.

Не хотите пользоваться украинской ГТС для транспортировки собственного газа? Стройте «Северный поток - 2»? Тогда обеспечьте транзит газа из Центральной Азии, который вы же и заблокировали. В этом случае 55 млрд куб. м российского газа, который уходит из нашей трубы из-за «Потока-2», мы заменим таким же количеством центральноазиатского голубого топлива.

Конечно же, Россия будет отказываться. Но для этого и существует дипломатия, чтобы «нет» трансформировать в «да». И инструменты влияния на РФ в Европе есть. Но ведь никто так вопрос не ставил ни у нас, ни в Брюсселе. На Банковой и Грушевского же считают, что сделать заявление - это уже проделать большую работу», - подчеркнул Михаил Гончар.

«Даже если будет заключен новый транзитный документ, верить в то, что он будет выполняться, не стоит. Ведь РФ нарушает все мыслимые и немыслимые правила, в том числе нормы международного права. Поэтому нужен трехсторонний транзитный документ, в котором Европа будет выступать гарантом», - подытожил он.

Деловая столица (Сайт издания), Энергореформа, 08.05.2018

Бизнес хочет в Роттердам

Алексей Сергиенко

Лидер «Батькивщины» **Юлия Тимошенко** заявила, что в случае своего избрания президентом сменит формульное ценообразование на газ и электроэнергию, и в ручном режиме снизит тарифы, до «адекватной цены». Ранее

окружение Ю. Тимошенко активно критиковало формулу определения цены на газ «Дюссельдорф+», однако сама лидер «Батькивщины» впервые выступила против «угольной формулы» «Роттердам+».

Напомним, что формульное ценообразование является одним из требований западных кредиторов Украины. Среди аргументов противников формульного ценообразования преобладают не экономические доводы, а политические лозунги - «формулы - это коррупционный налог», «сверхприбыли для олигархов», «тарифный геноцид» и т.д.

Противники формулы нехотя признают, что «Дюссельдорф+» сегодня работает только для промышленности, а «Роттердам+» не связан напрямую с тарифами для населения. Но сразу парируют, дескать «формулы» являются удавкой на шее украинского бизнеса.

Мы решили выяснить у самих украинских промышленников, каковы сегодня в Украине главные проблемы, мешающие бизнесу, и входит ли в число этих проблем «тарифный геноцид». Мы обратились с этими вопросами к представителям бизнес-ассоциаций и отраслевых объединений.

В Европейской Бизнес Ассоциации среди главных вызовов, стоящих перед украинскими предпринимателями называют дефицит рабочей силы, недостаточную эффективность борьбы с коррупцией и работу судебной системы.

«...Что касается тарифов, то любое ручное управление не является прогрессивным. Формульное ценообразование является более прогнозируемым, бизнес научился планировать свою деятельность, исходя из тех формул, которые действуют сегодня. Мы поддерживаем переход на формульное ценообразование и сохранение отношений с МВФ», - отмечает исполнительный директор ЕВА **Анна Деревянко**.

В Украинском союзе промышленников и предпринимателей также среди основных проблем бизнеса называют дефицит кадровых ресурсов и неэффективность работы судебной системы и исполнительной службы. К списку наиболее актуальных вопросов для предпринимателей в УСПП называют доступ к финансированию. В то же время в УСПП отмечают, что тарифы на электроэнергию в Украине одни из самых низких в Европе, и проблемой являются не тарифы, а подключение к энергосетям и увеличение потребления.

В Федерации работодателей Украины также поддерживают формульное ценообразование с оговоркой, что дополнительные доходы от него должны направляться на модернизацию энергетической инфраструктуры. «...Формульное образование оправдано, но должен быть контроль за полученными средствами от тарифов, ведь эти средства должны быть использованы на инвестиции», - в свою очередь, полагает вице-президент Конфедерации работодателей Украины **Виктор Пантелеенко**.

«Главный вопрос, какая на ближайшие пять лет будет экономическая и промышленная политика в Украине. Учетная ставка Нацбанка 17%. Кредиты по-прежнему дорогие. Аналога банка развития у нас до сих пор нет в стране. Именно поэтому мы сегодня проигрываем борьбу за инвестиции», - убежден генеральный директор ФРУ **Руслан Ильичев**.

В объединениях среднего и малого бизнеса также называют доступ к финансированию важнейшей проблемой.

«Относительно электроэнергии и газа - прозрачное ценообразование и

прозрачная работа монополистов - это гораздо лучше, чем работа в ручном режиме», - отмечает председатель **Всеукраинского объединения предпринимателей малого и среднего бизнеса «Фортеця»**, народный депутат **Оксана Продан**.

Как видим, проблем у украинского бизнеса сегодня много - отсутствие доступного кредитования, коррупция чиновников и неэффективность судебной системы, отток кадров, изменение климата и тотальная неспособность «Укрзализныци» обеспечить перевозки в необходимом объеме. Однако все опрошенные нами представителей деловых объединений не включили тарифы на энергоносители в список факторов, сдерживающих развитие бизнеса.

Апостроф, ГлавКом, Обозреватель, 08.05.2018

Волынец заявляет, что «Роттердам +» спас госшахты от остановки

«В связи с повышением цены с апреля 2016-го года, шахтеры угольных предприятий получили 5,5 миллиарда дополнительных денег, а это более 10 месячных фондов зарплаты, то есть сейчас намного меньше задолженность по зарплате, чем она могла бы быть. Иначе бы шахты полностью стояли», - сказал глава Независимого профсоюза горняков **Михаил Волынец**.

Как известно, главным оппонентом формулы «Роттердам +» является экс-член НКРЭКУ **Андрей Герус**. «К тому, что говорит А. Герус, нужно относиться осторожно. Он не учитывает следующее: в 2014-2015-м годах уголь забирали у шахтеров по цене 800 грн. за тонну, в то же время везли со страны-агрессора по 100 долларов. И эти 800 гривен закладывали в тарифы на тепловую генерацию. Справедливо, что цена постепенно подымалась, потому что нефтепродукты, ядерное топливо имеют мировую цену, а цену на уголь занижали, если платили лишь 30% от мировой стоимости угля?», - подчеркнул он.

Додаткова інформація на цю тему – Украинские новости, Український Бізнес Ресурс, 08.05.2018 «Формула «Роттердам+» позволяет украинским шахтам наращивать добычу, - Корольчук». Методика расчета стоимости угля «Роттердам+» необходима для увеличения инвестиций в угольную отрасль. Такое мнение высказал член наблюдательного совета Института стратегических исследований **Юрий Корольчук** в эфире телеканала ZIK.

Юрий Корольчук также опроверг заявления некоторых «экспертов» относительно того, что цена угля, согласно методике «Роттердам+» превышает рыночную стоимость угля.

Эксперт напомнил, что тарифы на электроэнергию для населения никаким образом не связаны с формулой «Роттердам+», однако в рамках политических манипуляций формулу часто связывают именно с возможным будущим повышением тарифов для населения.

Как ранее сообщалось, эксперты отметили, что методика расчета формулы «Роттердам+» играет на руку потребителям, которые платят за электроэнергию по тарифам, где уголь учитывается по прошлогодним – более низким ценам. Это сдерживает рост тарифов на электроэнергию. Глава НКРЭКУ **Дмитрий Вовк** проинформировал, что в Украине сегодня установлены самые низкие в Европе тарифы на электроэнергию для населения и промышленности. По данным НКРЭКУ, формула «Роттердам+» не влияет на тарифы для населения.

Додаткова інформація на цю тему – Газета.ua, Обозреватель, 17.05.2018

«Роттердам+ убезпечує Україну від зростання ціни на вугілля – експерт». «Ціни на світових ринках вугілля ростуть. Причини як завжди різні. Сьогодні різкий попит з боку Китаю. Вчора – шторми в Австралії та Індонезії. Для України це наразі не страшно. Оскільки методика розрахунку вартості вугілля, яку називають Роттердам+, передбачає середні цінові показники за минулі 12 місяців. Шторми пройдуть, Китай зменшить попит. І ціна стабілізується», - зазначив енергетичний експерт, співзасновник Центру енергетичних стратегій Юрій Корольчук.

На думку Юрія Корольчука, зростання цін на нафту та природний газ, які детермінують цінові тренди на всі енергетичні ресурси, вимагає від уряду кроків по збільшенню власного видобутку вугілля.

«Водночас, не додає оптимізму загальна тенденція росту цін на нафту і на природний газ (що більше впливає на економіку України) – уже зараз майже 80 дол за барель і скоро буде 350 дол. за 1000 куб. м. Тому для України як ніколи актуальне питання збільшення видобутку власного вугілля. І якщо уряд не ухвалить рішення щодо того як Україна буде нарощувати власний видобуток, то імпорт вугілля буде або як у минулому році, або зросте іще на 500-700 тис. т. – до 6,5 млн. т.», - підкреслив експерт.

Енергореформа, 08.05.2018

Введення Роттердам+ обумовлено відсутністю ринку електроенергії, - директор секретаріата Європейського енергосообщества

«В Європі ніхто не регулює ціни на виробництво (електроенергії – ред.), тільки Україна. Якщо ви регулюєте ціни на виробництво, ви можете також регулювати ціни на, скажем, уголь. І тоді ви отримаєте формулу, яка називається «Роттердам+», - заявив директор секретаріата Європейського енергетичного сообщества **Янез Копац**.

По мненню євровичовника, введення повноцінного ринку електроенергії дозволить відмовитися від державного регулювання тарифів на електроенергію.

«Ця дилема не існує в Європі, вона існує тільки в Україні, тому що у вас не існує лібералізованого ринку електроенергії. І як тільки цей ринок буде лібералізований, всі ці дилеми просто зникнуть, але тут ще потрібно поработати», - відзначив він.

«ДЕНЬ», 08.05.2018

Заборгованість із зарплати на держшахтах — понад 740 млн грн

Голова «Незалежної профспілки гірників України» (НПГУ) Михайло Волинець заявив на прес-конференції в інформаційному агентстві «Інтерфакс-Україна», що загальна заборгованість із зарплати на державних шахтах складає понад 740 млн грн. «Місячний фонд зарплати на підприємствах державної власності, на вугільних шахтах, складає 530 млн грн. Кількість працівників, зайнятих на держшахтах, складає 41 тисячу осіб. Загальна заборгованість із зарплати складає 740 млн грн».

За його словами, заборгованість за 2015, 2016 і 2017 роки складає 274 млн 975 тис. грн, а також 470 млн грн заборгованості за квітень поточного року. **Крім того, М. Волинець зауважує, що також існує несправедливість при виплаті зарплат. Зокрема, зарплату не виплачують на шахтах, де колектив висловлює**

незадоволеність роботою керівництва та наявністю корупційних схем у галузі. «Їх карають за те, що вони критикують «смотрящих» і не дають закрити шахту», — повідомив він, навівши приклад щодо ситуації на шахті «Нововолинська №9» (ДП «Волиньвугілля»). Волинець наголосив, що така ситуація з фінансуванням галузі, зокрема з виплатою зарплати, провокує відтік кадрів за кордон.

7 травня повинна відбутися нарада у міністра енергетики та вугільної промисловості України Ігоря Насалика з питання вирішення конфлікту шахтарів із керівництвом підприємства.

Интерфакс-Украина, УНИАН, ЛигаБизнесИнформ, Капитал, 16.05.2018

Кабмін назначил госсекретарем Минэнергоугля Максима Немчинова

Кабинет министров Украины назначил Максима Немчинова государственным секретарем Министерства энергетики и угольной промышленности, сообщил агентству «Интерфакс-Украина» вице-премьер-министр Павел Розенко.

М.Немчинов являлся коммерческим директором ООО ПКФ «Алмакс».

Ранее конкурсная комиссия по вопросам высшего корпуса государственной службы избрала М.Немчинова государственным секретарем Минэнергоугля.

EIR Center, Интерфакс-Украина, Энергореформа, Finance.ua, 17.05.2018

У Міненерго не змогли за 3 тижні відновити роботу зламаного сайту

Міністерство енергетики та вугільної промисловості України, новий сайт якого був зламаний 24 квітня, за три тижні не змогло відновити роботу веб-ресурсу.

Більш того, за станом на сьогодні вже закінчився оплачений міністерством термін хостингу сайту, тому під час заходу за адресою www.mev.gov.ua відвідувачам доступно лише повідомлення про те, як можна оплатити хостинг або забезпечити роботу сайту в кредит.

24 квітня новий сайт Міненерговугілля України з веб-адресою www.mev.gov.ua зламали і зашифрували. Зловмисники вимагали за відновлення 0,1 біткоїн (близько 900 дол.), при несплаті зломщики погрожували знищити всю інформацію з сайту через 10 годин.

Після цього, Міненерговугілля знову почало використовувати свій старий сайт www.mre.kmu.gov.ua, який з січня до кінця квітня не оновлювався.

Міненерговугілля створило робочу групу для аналізу причин злому сайту і обіцяло відновити його роботу найближчим після злому часом.

Сайт Кабінета Міністрів України,

Міністерство енергетики та вугільної промисловості України, 17.05.2018

У Міненерговугілля обговорили з представниками ЄБРР перспективи поглиблення співпраці

Під головуванням заступника Міністра з питань європейської інтеграції **Наталії Бойко** відбулась робоча зустріч з представниками ЄБРР. У зустрічі також взяли участь **Віталій Кушніров** – генеральний директор Директорату стратегічного планування та європейської інтеграції та **Ольга Буславець** – генеральний директор Директорату енергетичних ринків.

Під час зустрічі обговорили перспективи поглиблення співпраці, а також питання корпоратизації та впровадження системи корпоративного управління ДП

«НЕК «Укренерго» та перспектив розвитку ВДЕ в Україні.

Наталія Бойко зазначила, що реформування корпоративного управління ДП «НЕК «Укренерго» триває відповідно до плану і є пріоритетом для Міненерговугілля. Щодо розвитку ВДЕ вона зауважила, що реалізація великих проектів потребуватиме чіткої оцінки мережевих можливостей та створення, у перспективі додаткових балансуючих потужностей, тому вкрай важливо рухатися у напрямку, визначеному Енергетичною стратегією до 2035 року.

В свою чергу Ольга Буславець підкреслила, що Міненерговугілля підтримує проекти ВДЕ, водночас великі проекти, на її думку, повинні в майбутньому впроваджуватися з використанням «системи аукціонів». Також вона повідомила, що в новоствореному директораті буде виділено окремий спеціальний напрям, який опрацьовуватиме, у тому числі, нові підходи розвитку ВДЕ.

Представники ЄБРР наголосили, що мають намір продовжити співпрацю з міністерством, а також підтримувати імплементацію реформ у енергетичному секторі.

Укринформ, 17.05.2018

Ринок на \$50 мільярдів: Зубко очікує інвестицій в комунальні підприємства

«... парламент проголосував за захист інвестиційних складових наших партнерів, які сьогодні інвестують у комунальні підприємства, водопостачання, тепlopостачання. І практично з ЄБРР ми відпрацювали маршрутну карту для того, щоб прийняти цей важливий закон. 50 млрд доларів — ринок, який сьогодні є по модернізації комунальних підприємств, по енергоефективності. Чому не інвестувати там, де буде працювати ринок газу, ринок електроенергії і маржинальність дозволяє за 2-5 років повертати інвестиції?», - сказав віце-прем'єр-міністр - міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ України **Геннадій Зубко**.

Г.Зубко наголосив, що нові інвестиційні можливості України сьогодні розкриваються через ключові реформи – енергоефективність та децентралізацію. «Європейські інвестиційні плани можуть бути пов'язані саме з цими реформами. Інвестори і бізнес зацікавлені у підсиленні кадрового потенціалу країни. І ми готові співпрацювати в цьому напрямку для зміцнення комунікації між місцевим самоврядуванням, урядом і бізнесом», — сказав він.

«Вже сьогодні в країні завдяки реформі працює 730 управлінських команд, які готові залучати інвестиції. Але з іншого боку, найбільш актуальною загрозою на сьогодні є втрата трудового ресурсу. І тому реформа децентралізації, яка змінює якість життя українців, послуг, інфраструктури є дуже важливою. Вона дозволить залучити бізнес, інвестиції до розвитку громад, а отже втримати людський ресурс», — наголосив Зубко.

«ДЕНЬ», 17.05.2018

Про геостратегічну спробу ізолювати Україну від Європи

Сандра Аудкьорк: «Ми працюємо над тим, щоб переконати європейських союзників і партнерів не будувати Nord Stream 2»

Із інтерв'ю Сандри Аудкьорк, очільниці Бюро у справах енергетичних ресурсів державного департаменту США

Микола Сірук

Днями в Україні вперше побувала очільниця Бюро у справах енергетичних

ресурсів державного департаменту США Сандра АУДКБОРК з метою обговорення питань енергетичної безпеки України та Європи загалом.

— Це перший мій візит в Україну загалом і зокрема як представника Бюро у справах енергетичних ресурсів державного департаменту США. Я рада мати можливість побувати тут, провести консультації з урядовцями, ознайомитися з «Нафтогазом» і дізнатися більше про енергетичну ситуацію в Україні.

Так, у нас є меседжі для України на багатьох рівнях. По-перше, йдеться про підтримку реформ, що тривають у енергетичному секторі.

По-друге, ми також обговорюємо питання, пов'язані з енергетичною безпекою України.

— Я думаю, що ми багато зробили, надаючи технічну допомогу, щоби Україна могла краще управляти і використовувати наявні енергоресурси в країні. Енергетична незалежність — дуже складний термін.

... я хотіла б зауважити одну річ, одну галузь, де Україна може зробити більше, це питання використання енергоефективності. Україна дуже неефективно використовує енергію, зокрема й у теплопостачанні.

Справді, США є технологічним лідером у сфері видобутку газу, і ми раді поділитися досвідом і технологіями з такими країнами, як Україна.

— Сполучені Штати почали експортувати скраплений газ два роки тому, на початку весни 2016 року. І цей ринок розвивається у світі. Не лише США, а й Австралія скоро розпочне оперативне постачання дуже великих кількостей газу. І ми вважаємо, що скраплений газ є чудовим способом диверсифікації джерел постачання енергоресурсів. На наш погляд, енергетична безпека складається з трьох речей: джерел, маршрутів і видів енергоресурсів.

Україна вже є досить добре диверсифікована, якщо говорити про типи енергоресурсів.

Я вважаю, що справжній виклик у вас полягає в диверсифікації маршрутів і джерел, а скраплений газ є гарним способом, коли йдеться про імпорт природного газу.

— Американське вугілля як і скраплений газ продаються приватними компаніями на глобальному ринку. Звісно, що ми заохочуємо компанії експортувати цей товар, як і промислову продукцію та технології. Однак цей процес не керується державою. Тут йдеться про те, що уряд загалом заохочує і сприяє збільшенню експорту. Але подібні трансакції визначаються ринком. Втім, ми раді, що Україна купувала американське вугілля, адже ми є великим експортером вугілля.

— ... **Я вважаю, що енергетичний експорт Росії, не політика, а експорт, зокрема його кількість, при реалізації Nord Stream 2 чітко призначена не для збільшення поставок до Європи, а вилучення обсягів російського газу, який зараз проходить транзитом через Україну, і перенаправлення його в Європу іншим маршрутом. Ось, що все це означає.**

— Ми працюємо над тим, щоб переконати європейських союзників і партнерів не будувати цей проект — Nord Stream 2. Американський уряд від самого початку виступав проти цього проекту.

— Я вважаю, що варіант постачання скрапленого газу будь-то американського походження чи з іншого джерела залежатиме від ринку. Американський експорт скрапленого газу може бути конкурентним за ціною, в нас, у США, багато природного газу, його все більше та більше поступає на ринок, і наші експортери

скрапленого газу стали дуже ефективними як у процесі скраплення, так і транспортування.

Затрати на скраплений газ, на противагу затратам на транспортування газу по трубопроводах, зазвичай, визначаються ринковою ціною, плюс затрати на скраплення і транспортування. Тому це справді питання ціни.

— **Ми також виступаємо проти другого «Турецького потоку», як і проти Nord Stream 2, і саме через згадані причини, тому що це чітка спроба відволікти обсяги газу з транзиту через Україну.**

— На мою думку, зусилля Росії диверсифікувати газотранспортний транзит в обхід України обумовлені не технічними проблемами та занепокоєнням щодо технічного стану ГТС, а радше є геостратегічною спробою ізолювати Україну і відокремити її від Європи. Звісно, ми хотіли б, щоб американські технологічні та газотранспортні компанії працювали на українському ринку.

З іншого боку, будівництво нового газопроводу буде дуже дорогим...

— Отже, коли американські компанії, наприклад, Tesla чи будь-який інший виробник шукають закордонних партнерів із інвестування, то вони вивчають інвестиційний клімат, шукають наявність кваліфікованої робочої сили, різні затрати, виробничі потужності і тому всі потенційні місця для закордонного інвестування змагаються один з одним у всьому світі. Я вважаю, що саме на це важливо зважати, коли країни намагаються привабити американські інвестиції. Тож вони конкурують не лише між собою чи іншими сусідами, а й з усім світом.

КП в Украине, 17-24.05.2018

Прощайте, газ и уголь: мир переходит на зеленую энергетику

Андрей Гаценко

Человечество все чаще отказывается от традиционных источников энергии, таких как газ, уголь и нефть, в пользу так называемой чистой энергетики. Представляем вашему вниманию последние события в сфере развития возобновляемых источников энергии.

Германия: отрицательные цены на электричество

Первого мая в Германии произошло знаковое событие. В этой стране возобновляемые источники энергии (ВИЭ) обеспечивали электроэнергией энергосистему страны на 100% в течение нескольких часов.

Генерация на основе возобновляемых источников энергии превышала потребление в течение двух с половиной часов. Если брать целые сутки первого мая, доля ВИЭ составила 71,4%.

Правда, в Германии существует проблема распределения этой самой зеленой энергии. Дело в том, что основные мощности ветровых электростанций расположены на севере страны, и ощущается недостаток магистральных сетей для передачи электричества в южные регионы. Это является одной из причин того, что Германия периодически сталкивается с феноменом отрицательных цен на электроэнергию - системе не хватает маневренности.

В соответствии с германским законодательством о возобновляемых источниках энергии (EEG), ВИЭ должны покрывать минимум 80% потребления электроэнергии к 2050 году. Не исключено, что данная цель будет скорректирована в сторону 100%.

Китай: неделя на зеленой энергии

Интересная новость пришла из Китая, где в прошлом году вся провинция Цинхай неделю продержалась на энергии воды, ветра и солнца. Рекорд был поставлен с 17 по 23 июня, когда жители и промышленность региона обходились только энергией солнца, ветра и гидроэлектрических станций. По словам местных властей, в этот период потребление электричества составило 1,1 млрд киловатт-часов, что эквивалентно сжиганию 535 тыс. тонн угля.

При этом ГЭС обеспечили потребности на 72,3%, остальная доля пришлась на солнечные и ветряные станции.

Калифорния: панель на каждую крышу

В июне 2017 года своеобразный психологический рекорд был поставлен в масштабах США - доля альтернативных источников энергии достигла 10% в общем балансе страны. И там не собираются на этом останавливаться.

Мексика: самая дешевая энергия

В прошлом году компания ENEL Green Power предложила тариф на солнечную энергию 1,77 цента/кВтч. Это на 0,02 цента ниже, чем предыдущий рекорд Саудовской Аравии.

Если перевести этот тариф в гривны, то получится, что в Мексике зеленая энергия стоит около 46 копеек.

Как предполагают в Мексике, если так пойдет и дальше, в 2019 году солнечная энергия будет стоить 1 цент/кВтч, или 26 копеек за киловатт/час.

Дальнейшее падение цен будет вызвано увеличением эффективности солнечных панелей.

А КАК У НАС

Украина: в начале пути

В нашей стране, по данным Госэнергоэффективности Украины, доля возобновляемых источников энергии увеличилась за последние три года с 3,9 до 5,8%, в электроэнергетике - с 7,4 до 7,8%. Наибольшие темпы роста именно у солнечных электростанций. Если в 2016-м их общая мощность составляла 99,2 МВт, то в 2017-м - свыше 170 МВт.

За 2017 год ветростанции Украины сгенерировали 695,947 млн кВт/ч электроэнергии. В других отраслях возобновляемых источников энергии в Украине также наблюдается положительная динамика. **При этом наша страна планирует к 2020 году увеличить возобновляемые источники энергии до 11%.**

Правда, представители традиционных методов генерации предупреждают, что из-за увеличения количества зеленой энергии в нашей стране может существенно подорожать электроэнергия. Объясняют это тем, что у нас не Мексика и солнечная энергия куда как дороже традиционной.

«ЗЕРКАЛО НЕДЕЛИ. Украина», 18.05.2018

**Газовые технологии Кремля: «Северный поток-2»,
«Москва—Солсбери», «Цуг—Берлин»**

Михаил Гончар

Российская интервенция в Сирии, которую западные аналитики связывают прежде всего с желанием **В.Путина** сохранить **Б.Асада** при власти и продемонстрировать Западу, что «Россия своих не бросает», на самом деле высветила энергетические мотивы, цели и интересы Москвы в ее глобальном экспансионизме.

Констатация российскими СМИ уже осенью 2015-го была довольно откровенной: «Сирия — это один из немногих очагов напряженности, сдерживающий создание географически правильных и более дешевых путей доставки катарского топлива в Европу».

Газопровод «Северный поток-2» существует в виде проектно-сметной документации для двух ниток трубопровода общей мощностью 55 млрд кубометров в год. Как и действующий с 2011-го «Северный поток», он должен транспортировать газ из Западной Сибири и Ямала в Европу. Это тоже технология, и суть ее заключается не только в транспортировке газа под высоким давлением на большие расстояния. В этом случае речь идет о многофункциональном подходе, о чем ниже.

Еще одна технология — работа российских государственных нефтегазовых компаний и под их крышей — спецслужб РФ против Европейского Союза и НАТО изнутри Европы, но из-за границ ЕС и НАТО. Ключевым олицетворением этой технологии является швейцарский кантон Цуг, из которого ведется работа многих аффилированных с российским «Газпромом» компаний.

«Деньги не пахнут» — это известное выражение времен римского императора **Веспасиана** было взято на вооружение Кремлем начиная с советских времен, а в путинские времена коррупция стала технологией борьбы с Западом. Афера «газ— деньги» порождает «больше газа — больше денег», «больше денег — больше возможностей».

«Россия будет наращивать усилия по консолидации вокруг своей газотранспортной инфраструктуры основных региональных газодобывающих центров (страны Центральной Азии, Иран) и формировать евразийскую интегрированную газотранспортную систему для обеспечения экспортных и транзитных потоков между Европой и Азией... Российская трубопроводная инфраструктура станет составляющей частью энергомоста между Европой и Азией, а Россия — ключевым центром по ее управлению», — на это направлена «Энергетическая стратегия России на период до 2030 г.».

Практически за предлагаемой и привлекательной моделью энергомоста на самом деле скрывается — механизм постепенного проникновения и создания зависимости Россией путем энергетических поставок ведущим странам Европы, их геополитической переориентации с евроатлантической на евразийскую модель, распространения и утверждения господствующего российского влияния на Европу. **В этом контексте выражение В.Путина, что границы России нигде не заканчиваются, не выглядит, как шутка.**

ЕС не идентифицирует Россию-«энергомост» как угрозу для себя. Наоборот, это привлекательная для западной ментальности бизнес-модель.

Российские газовые потоки через Балтику и Черное море и являются практическим воплощением модели энергомоста.

Мало кто даже из экспертов обращает внимание на то, что Швейцария стала любимым местом нахождения главных офисов коммерческих и девелоперских компаний «Газпрома», когда он оказался под контролем команды «питерских чекистов».

Приводится неполный перечень компаний, характерных для деятельности «Газпрома» в Европе...

Швейцарская схема «газпромовского» бизнеса — продукт творческого

сотрудничества двух человек, служивших в свое время в спецслужбах бывшей ГДР и бывшего СССР. Это **Матиас Варниг**, сотрудник одной из лучших разведок мира периода холодной войны — восточногерманской НВА, больше известной как «Штази», и **Владимир Путин**, сотрудник ПГУ КГБ СССР, служивший в ГДР.

«Газпромовские» структуры в Швейцарии — это не просто коммерческие и девелоперские фирмы. Они являются крышей для агентуры российских спецслужб в Европе в реализации стратегической задачи — создания системы внешнего влияния и управления правительствами ведущих европейских стран.

Если принять во внимание, что «Газпром» является продолжением управленческой структуры Кремля, то вырисовывается и вся цепочка влияний. Поэтому хотя *маршрут Москва—Цуг—Берлин и не транспортирует газ, но он обеспечивает определенный финансовый поток и ретрансляцию влияний из Кремля.*

Схема РУЭ фактически стала взяткой политическому руководству Украины за отказ от членства в Альянсе. Но после Оранжевой революции курс Украины на присоединение к НАТО возобновился.

Только министр экономики ФРГ **Михаэль Глос** выразил свое недовольство фактом регистрации проекта в Швейцарии и выходом его из налогового поля Германии.

«Южный поток» выполнил свою миссию в качестве киллера для «Набукко» и был отменен «Газпромом» в декабре 2014-го, когда тот убедился, что урезанный его вариант «Набукко Вест» тоже мертв. Тогда это расценили как победу Еврокомиссии над Россией в ее попытке обойти Третий энергопакет ЕС. Вместо «Южного потока» Россия инициировала с небольшим временным интервалом два новых проекта — «Северный поток-2» и «Турецкий поток» общей мощностью 86 млрд кубометров в год.

Для России было важно, чтобы ее не признали стороной конфликта, агрессором, а Украина не получила поставок оружия из стран НАТО. В конце концов, так и случилось. Франция и Германия идентифицировали Россию как посредника в урегулировании «украинского кризиса», по инициативе Германии против Украины фактически было негласно введено эмбарго на поставки оружия...

Германия не видит массовых нарушений прав человека путинским режимом как на оккупированных территориях Украины, особенно в Крыму и Севастополе, так и в самой РФ.

Кстати, диспетчерский центр управления российскими потоками расположен не в России или Германии, как многие считают. Он тоже находится в Швейцарии. И это неслучайно. Работа из Швейцарии через европейские сети телекоммуникаций дает уникальные возможности для проведения киберопераций.

*Создание многомаршрутной системы экспорта газа Россией имеет целью не только варьировать объемами, направлениями и ценами экспортных поставок на рынок ЕС с целью максимизации доходов. В определенное время «Ч» это может стать механизмом оказания давления на ту или иную страну — члена ЕС и НАТО путем угрозы ограничения/прекращения поставок. К похожим выводам пришел еще в 2009-м и американский эксперт **Михаил Корчемкин** из East European Gas Analyses (США), отмечавший, что **российские потоки спроектированы не для увеличения поставок российского газа и не для повышения надежности энергообеспечения Европы. Их предназначение состоит в увеличении возможностей «Газпрома»***

отключать газ одним странам без ущерба для других. Это именно то, что и нужно России, — разделяй и властвуй через освоение пространств Европы путем взаимозависимости их от российских энергоресурсов и денежных потоков из альпийских кантонов Швейцарии под контролем спецслужб РФ.

В Глобальной стратегии ЕС, принятой в 2016 г., достаточно правильных оценок угроз для ЕС, особенно гибридных. Но на практике в ЕС не в состоянии их идентифицировать, а тем более противодействовать им. Похоже, что в криптовойне России против Европы последняя обречена. Только «дубинка» американского «ковбоя» может как остановить «Северный поток-2», так и положить конец российским технологиям освоения европейских пространств изнутри Европы. В отличие от слабой Украины, противостоящей российской гибридной агрессии уже пятый год, сильный и большой ЕС показывает все больше признаков колосса на глиняных ногах.

«ГОЛОС УКРАЇНИ», 18.05.2018

«Північний потік-2» може стати каталізатором для повномасштабного військового наступу російських військ

Голова Верховної Ради **Андрій Парубій** провів зустріч із спеціальним представником Державного департаменту США в питаннях України **Куртом Волкером**.

Андрій Парубій розповів Курту Волкеру про активну регіональну співпрацю, яку проводить Україна в рамках Балто-Чорноморського співробітництва. Підкреслив, що Україна та законодавчі органи Латвії, Литви... Естонії, Польщі виступають категорично проти будівництва газогону «Північний потік-2». «Північний потік-2» — це російська зброя у війні не лише проти України, а й проти всіх країн вільного світу. Це інструмент **В.Путіна**, щоб зробити європейські країни залежними від Росії. Якщо запрацює «Північний потік-2» і українська газотранспортна мережа втратить своє значення, це може стати каталізатором для повномасштабного військового наступу російських військ на нашу територію», — зазначив Андрій Парубій.

Прес-секретар Голови Верховної Ради України

«ВЕЧЕРНИЕ ВЕСТИ», 22.05.2018

Темная сторона «Нафтогаза»

Антонина Мирошниченко

В финансовом отчете за 2017 год «Нафтогаз» как отдельное юридическое лицо задекларировал чистую прибыль в размере 39,3 млрд грн, что на 48% больше, чем в 2016-м. Соответственно, и налоги в госбюджет составили немалую сумму - 23,2 млрд грн. Окрыленная успехом компания поспешила заявить о том, что по показателю чистой прибыли она почти сравнялась со своим оппонентом в Стокгольмском арбитраже - «Газпромом»...

Официальная позиция НАК заключается в том, что основная часть ее прибыли получена за счет «эффекта отображения решений Стокгольмского арбитража». И хотелось бы в это верить, однако в финансовом выражении (2,56 млрд долл. плюс пеня за просрочку платежа после 28 февраля 2018 года) победа в международном суде не отображалась ни в прошлом, ни в нынешнем году.

Составление красивой финансовой отчетности - это искусство, которым

многие в Украине овладели в совершенстве. Однако эксперт по вопросам энергетики **Юрий Корольчук** считает, что прибыльность «Нафтогаза» все же искусственная. В том числе и потому, что расходы, связанные с субсидированием, берет на себя государственный бюджет.

Несмотря на заявленные прибыли, есть в отчете компании и темное пятно: ПАО «Укртрансгаз» (УТГ), входящее в структуру НАК, в 2017-м увеличило чистый убыток до 24,2 млрд грн, что в 4,4 раза больше, чем в 2016 году. И это при увеличении объемов транзита голубого топлива! Также и «Нафтогаз» заявляет об убытках на уровне около 10 млрд грн из-за поставок газа населению.

Эксперт по вопросам энергетики **Валентин Землянский** подчеркнул, что убытки УТГ связаны с двумя факторами. Первый, который отражен в финплане компании, - ускоренная амортизация активов. А второй - небаланс газа, последствия борьбы с которым оценили почти в 14 млрд грн. Последнее исключительно интересно с точки зрения коррупционной составляющей.

В Ассоциации газового рынка пояснили: «Нафтогаз» якобы газа не поставлял, а предприятия ТКЭ его несанкционированно отбирали из украинской ГТС. Но вот в чем закладка: ресурс, который потреблен, но не оплачен, учитывается «Укртрансгазом» как небаланс.

С целью устранения небалансов УТГ обязан приобрести технологический газ уже по коммерческой стоимости, которая гораздо выше той, по которой его поставляют предприятиям ТКЭ. И - о чудо! - газ для устранения небаланса «Укртрансгаз» закупает у «Нафтогаза», который, естественно, записывает данную торговую операцию себе в чистую прибыль. Эксперты посчитали, что создание искусственного небаланса позволяет в три раза завышать стоимость голубого топлива.

«Потому-то НАК и не хочет расставаться с «Укртрансгазом» и «Укргазвидобуванням». Ведь в противном случае компании придется показать реальные результаты своей деятельности, которые, по правде говоря, являются аховыми. Как трейдер «Нафтогаз» сейчас ничего из себя не представляет, так как потерял рынок промышленности (если в 2014-м поставки для промпредприятий у него были практически на уровне 100%, то сегодня они составляют в лучшем случае 30%). Соответственно, говорить об эффективном руководстве не приходится», - подчеркнул эксперт.

В свою очередь Юрий Корольчук не исключает, что «Укртрансгаз» намеренно доводят до состояния убыточности, чтобы расчистить дорогу для иностранных управляющих и трейдеров, которые не против пораспорядиться уже имеющимися сетями. Эксперт уверен, что с этой же целью НАК борется с облгазами. И в этом, безусловно, присутствуют признаки коррупции, а подчас и рейдерства.

«Укргазвидобування» может работать самостоятельно и прекрасно чувствовать себя на рынке. То же касается облгазов, которые работают с населением. «Укртрансгаз» - также самодостаточная компания, которой не нужна надстройка, чтобы транспортировать газ. То есть «Нафтогаз» сегодня должен работать исключительно как трейдер и ничем не должен отличаться от коммерческих компаний, работающих на рынке», - подчеркнул Валентин Землянский.

Однако НАК, судя по финансовому плану на 2018 год лишним звеном себя точно не считает. Стоит хотя бы взглянуть на сумму годовых расходов на оплату

труда - 2,2 млрд грн! Проект фінплану «Нафтогаза» на текущий год предусматривает повышение средней зарплаты работников киевского офиса до 156 тыс. грн в месяц, что вдвое больше, чем в 2017-м. Ежемесячные выплаты только руководству, согласно документу, должны составить рекордные 720 млн грн.

Напомним, что заработная плата четырех членов правления и шести директоров компании в 2017 году превысила 87 млн грн. Эту «скромную» сумму планировалось поднять в разы. А ведь кроме основной зарплаты есть еще многомиллионные премии!

По мнению Валентина Землянского, если бы в НАК работали честно и прозрачно, то стоимость голубого топлива для конечных потребителей можно было бы существенно снизить.

«Население потребляет около 11 млрд куб. м в год, а «Укргазвидобування» в прошлом году добыло 15,4 млрд куб. м. Если не брать ТКЭ, то получается, что газа собственной добычи хватает с головой. Выходит, что со всеми затратами (даже на модернизацию, которую толком не проводят) выходит тариф около 2,5 тыс. грн за тысячу кубометров газа против сегодняшних почти 7 тыс. грн. В этом случае рентабельность «Укргазвидобування» будет не 250%, а на уровне 10-15%, однако все равно компания будет прибыльной...»

Інформаційне агентство «ЛІГАБізнесІнформ», 23.05.2018

ЕС: Нужны новые газовые переговоры между Украиной и Россией

Европейский комиссар по энергетике **Марош Шефчович** призывает Украину и Россию начать новые переговоры по газу. Об этом сообщает Reuters.

«Я обратился и к украинским, и к российским партнерам и пригласил их к новым трехсторонним переговорам», - сказал он.

Шефчович подчеркнул, что переговоры должны начаться как можно скорее и что должны включать обсуждение транзита газа через Украину после 2019 года.

Напомним, ранее в Госдепе заявили, что США пытаются не допустить реализацию проекта Северный поток-2 и не исключают введения санкций против Nord Stream 2.

<http://biz.liga.net/all/tek/novosti/es-nujny-novye-gazovye-peregovory-mejdu-ukrainoy-i-rossiey>

«ДЕНЬ», 23.05.2018

Пастка для Європи

Чому Німеччина наполягає на будівництві Nord Stream 2, попри спротив східноєвропейських країн і можливі санкції США?

Микола СІРУК

Ситуація довкола будівництва Nord Stream 2 яскраво демонструє подвійні підходи ЄС, зокрема однієї з провідних країн євроспільноти Німеччини.

Такі високі слова як солідарність Євросоюзу та спільні цінності є пустим звуком не лише для німецького бізнесу, а й для німецького канцлера Ангели Меркель, яка підтримує цей проект, вважаючи його суто економічним, який за загальним визнанням міжнародних експертів, адміністрації США, і багатьох країн ЄС є геополітичним. І більше того, будівництво Nord Stream 2, як зазначила в інтерв'ю директор Бюро у справах енергетичних ресурсів державного

департаменту США **Сандра АУДКБОРК**, має на меті відвести маршрут транзиту газу від України і збільшити залежність від одного джерела і маршруту постачання «голубого» палива.

Едвард ЛУКАС, старший віце-президент Центру аналізу європейської політики. Автор книжки «**Нова холодна війна: як Кремль погрожує Росії та Заходу**»

— У своїх діях Німеччина мотивується здебільшого виходячи з комерційних міркувань. Берлін не вбачає політичної небезпеки в наданні Росії нової опори в енергетичному бізнесі. Якщо Nord Stream 2 буде побудовано, то це перетворить Німеччину на газовий центр Північно-Східної Європи, з усіма різними можливостями для російського впливу, торгівлі, розвідки та інших зловживань.

Джон ГЕРБСТ, голова Євразійського центру Діну Патричіу в Атлантичній Раді США, екс-посол США в Україні, Вашингтон:

— Nord Stream 2 є геополітичним, а не економічним проектом, що підвищить здатність «Газпрому» використовувати газ для політичного впливу. В ЄС існує серйозна протидія цьому проекту.

Ролан ФРОЙДЕНШТАЙН, заступник директора та керівник досліджень Центру Вільфріда Мартенса, Брюссель:

— Перш за все, німецький великий бізнес хоче Nord Stream 2. Я не знаю, чому вони не бояться санкцій США. Можливо, безпосередньо зацікавлені компанії (Uniper та інші) не мають бізнесу в США.

Що стосується сприяння Меркель цьому проекту.

Герхард ГНАУК, кореспондент *Frankfurter Allgemeine Zeitung (F.A.Z.)* у Варшаві:

— Цей проект зайшов дуже далеко. Тиск і піар-робота певної частини великого бізнесу в Німеччині та інших країнах є потужними. Меркель, звісно, перебуває в складному становищі. Але якщо вона буде опиратись Nord Stream 2, то їй будуть дорікати, що вона служить американцям...

Німецькі ЗМІ останні місяці пишуть про Nord Stream 2 в такому тоні, що Україна «відчуває себе ображеною» через Nord Stream 2 і що втратить гроші за транзит.

Нібито це головні проблеми, а не питання незалежності багатьох країн Європи. Цікавою є пропозиція заступника глави Адміністрації Президента України **Костянтина Єлисеєва**, яка була озвучена у виданні *Frankfurter Allgemeine Zeitung*, щоб німецький бізнес увійшов в українську газотранзитну систему (ГТС) і став співвласником. Якби це мало місце, то удар по українській ГТС став би ударом по інтересах певних компаній. Адже проект модернізації цієї ГТС з німецькою допомогою вже давно готовий і на компресорній газовій станції в місті Бар на Поділлі відбувається перший приклад цієї модернізації. Цього року посол Німеччини в Україні Райхель відвідав місто Бар, і про це є повідомлення на сайті посольства.

— Санкції США — найсильніший важіль, який може вплинути на поведінку компаній.

Росія — сьогодні головний постачальник і газу, і нафти як для Німеччини, так і для ЄС загалом. Російські компанії, зокрема «Газпром», є співвласником половини газових сховищ у Німеччині. Тут час здійснити диверсифікацію на користь інших постачальників.

Але прихід **Д.Трампа** значно ускладнив ситуацію. Адже більшість еліт Західної Європи і більшість німців у цілому не вбачають у ньому представника інтересів і цінностей Заходу загалом.

Петер ЗАЛМАЄВ, директор «Євразійської демократичної ініціативи»:

- Німеччині цей проект вигідний, бо достається практично задарма: всі видатки, а вони величезні, з прокладання труб бере на себе Газпром.

Росія такою схемою вбиває декілька зайців: Північним потоком (Nord Stream 2) на гачок для чергової жертви газового шантажу підвішується Німеччина, замінюючи Україну. Окрім всього іншого, це чергова чудова можливість заробити підрядникам, братам **Ротенбергам**, друзям Путіна.

Тим не менше, Німеччина бачить у ньому вигоду для себе, оскільки завдяки Північному потоку 2 вона замінить Австрію та Угорщину в якості головного хаба.

- Перш за все, Nord Stream 2 є предметом національних інтересів Німеччини та інших країн, що беруть участь у будівництві трубопроводу. Вони розглядають його як критичний проект, який гарантує постачання енергоресурсів.

Традиційні джерела постачання енергоресурсів, як-от Великобританія або Норвегія, повільно виснажуються, тому ЄС має шукати нові місця для придбання нафти та газу.

Виходить, що Росія є очевидним постачальником з комерційної точки зору. Однак з політичної точки зору я особисто не вважаю за потрібне збільшувати енергетичну залежність Європи від Росії. Тим більше, що Росія використовує енергоресурси як інструмент зовнішньої політики. У даній ситуації, завдання Європи продовжувати працювати над диверсифікацією енергоресурсів.

Информационное агентство ЛІГАБізнесІнформ, 25.05.2018

Україна и ЕС договорились о трехсторонних газовых переговорах

Україна и Евросоюз договорились начать трехсторонние - с участием России - переговоры по транзиту газа европейским потребителям. Об этом сказал премьер-министр **Владимир Гройсман** на встрече с вице-президентом Еврокомиссии по вопросам Энергетического Союза **Марошем Шефчовичем**.

Премьер подчеркнул, что ГТС Украины - это надежная альтернатива проекта Северный поток-2, который сейчас является в большей степени политическим проектом и угрозой энергетической безопасности Европы. Стороны договорились согласовать позиции по использованию ГТС - на взаимовыгодных условиях, отмечается в сообщении пресс-службы Кабмина.

Ранее президент РФ **Владимир Путин** заявил, что запуск Северного потока-2 не означает остановку транзита газа через Украину.

Напомним, ранее в Госдепе заявили, что США попытаются не допустить реализацию проекта Северный поток-2 и не исключают введения санкций против Nord Stream 2.

Голос Америки, 28.05.2018

**Україна – поради – експерти критикують
плани Total інвестувати до РФ**

Минулого тижня, французька компанія Total, що працює в сфері енергетики, підписала масштабну угоду з російською Novatek в сфері зрідженого газу. Проект

буде втілюватись на півночі Сибіру і відкриє можливості щорічного видобутку газу обсягом 19,8 мільйона тон, повідомляють на сторінці компанії у Twitter.

В рамках угоди, Total придбає 10 відсотків в російському проекті на Арктиці. Угоду було підписано під час візиту президента Франції **Еммануеля Макрона** до Росії. Вона є свідченням здатності Кремля знаходити іноземних партнерів незважаючи на західні санкції, зауважують оглядачі.

Оголошення про угоду викликало обурення серед ряду експертів.

В цій угоді проявились подвійні стандарти щодо Росії та України, вважає політичний аналітик з Канади **Аріяна Гіць**.

«Україні говорять реформуватись, щоб залучити інвестиції, але по відношенню до корумпованої Росії, що проводить войовничу, геноцидну політику, голови держав виявляють готовність до співпраці і підтверджують масштабні інвестиції. Що це говорить нам про стандартні поради, які дають Україні?», - написала Аріяна Гіць у Twitter.

Російський опозиціонер та шахіст **Гаррі Каспаров**: «Чи веде Макрон Францію та Європу, або лише французьку енергетичну компанію Total до опортуністичних угод з Росією та Іраном? Він говорить як **де Голль**, але діє як **Петан**», - написав Каспаров у Twitter

Послаблення зв'язків між США та Європою зіграло свою роль у позиції Макрона, вважає колишній високопосадовець Пентагону і дослідник Центру Байдена **Майкл Карпентер**.

«Макронівське умиротворення Путіна є обурливим і небезпечним. Однак, нахил до Москви частково став результатом політики **Д.Трампа** з введення митних тарифів проти Європи, одностороннього виходу з угоди стосовно Ірану, виходу з Паризької угоди зі зміни клімату та інше. Трансатлантичні зв'язки слабшають», - відзначив Карпентер.

Информационное агентство ЛІГАБізнесІнформ, 29.05.2018,

Решение по спору с Нафтогазом написано «иным лицом» - Газпром

Российский газовый монополист требует полной отмены решения Стокгольмского арбитража по транзитному контракту

Газпром изменил свою позицию в рамках оспаривания решения Стокгольмского арбитража по спору с Нафтогазом по контракту на транзит. Компания 30 марта подала в шведский апелляционный суд округа Свеа заявление о частичной отмене этого решения, согласно которому Газпром должен заплатить Нафтогазу \$4,6 млрд. Но теперь Газпром требует полной отмены решения арбитров, поскольку, по мнению компании, оно было частично написано не ими, а «иным лицом».

Апелляционный суд может отменить решение арбитража только в случае, если была нарушена процедура или арбитры вышли за пределы полномочий - дело по существу вновь не рассматривается.

«Заключение эксперта-лингвиста об авторстве арбитражного решения по транзиту является новым доказательством серьезных нарушений шведского права и арбитражного регламента Торговой палаты Стокгольма при рассмотрении данного дела, что дает основания для его полной отмены», - считают в Газпроме.

Один из опрошенных изданием юристов считает, что шансы на отмену решения по данному основанию равны нулю. «Предположим, что арбитры действительно привлекли административного секретаря к написанию решения, но даже если это будет доказано, основание вряд ли потянет на отмену решения Стокгольмского арбитража, потому что, прежде всего, необходимо доказать, что это лицо именно принимало решение, а лингвистический анализ этого дать не может. Попытка, конечно, интересная, но если они указали на это, значит, больше ничего не нашли», - отметил юрист.

Он напоминает, что попытка привлечения лингвистов уже предпринималась в деле ЮКОСа при рассмотрении в Нидерландах, но в том случае в национальном суде этот довод не сыграл.

УНН, 30.05.2018

Рішення Стокгольма по «Нафтогазу» і «Газпрому» почали виконувати у трьох країнах

Процес примусового виконання стягнення 2,6 млрд доларів з «Газпрому» за рішенням Стокгольмського арбітражу щодо спору з «Нафтогазом» перейшов в практичну площину - обтяження акцій та інших активів «Газпрому» розпочалося в Швейцарії, Великій Британії, Нідерландах. Про це заявив Президент України **Петро Порошенко** на своїй сторінці у Facebook.

З його слів, його чіткою вказівкою є те, «щоб ми не зупинилися на цих трьох країнах, доклали максимум зусиль для того, щоб забезпечити виконання надходження виграних коштів до України», про що він і поговорив цз головою правління «Нафтогазу» **Андрієм Коболєвим**.

«Мова повинна йти і про активи, не виключаю, що включно з акціями «Північного потоку», «Північного потоку-2» і грошових коштів, які мають високу ліквідність і швидко забезпечать виконання рішень», - заявив він.

Нагадаємо, що у Швейцарії судові пристави провели опис майна в офісі компанії, яка буде «Північний потік-2». Так, згідно з повідомленням, швейцарські судові пристави відвідали офіс компанії Nord Stream в кантоні Цуг у Швейцарії в рамках виконання рішення Стокгольмського арбітражу щодо спору «Газпрому» з «Нафтогазом України».

Время, 25.04.2018

Будущее энергосистемы Украины

Владимир Кравченко

На соискание Государственной премии Украины в области науки и техники в 2018 году Институт электродинамики НАН Украины выдвинул результаты выполненной работы по созданию отечественного «**Электротехнологического комплекса производства кабельных систем сверхвысоких напряжений**».

Успешная реализация работы - плод многолетнего сотрудничества коллективов **Института электродинамики НАН Украины, НТУУ «Киевский политехнический институт им. Игоря Сикорского», НТУ «Харьковский политехнический институт» и ПАО «Завод «Южкабель»**. Авторами работы являются сотрудники Института электродинамики член-корреспондент НАН Украины, доктор технических наук, заведующий отделом электромагнитных систем **Игорь Кондратенко**, доктор технических наук, ведущий научный сотрудник отдела

стабилизации параметров электромагнитной энергии **Игорь Гориславец**, доктор технических наук, ведущий научный сотрудник отдела электропитания технологических систем **Наталья Супруновская**; доктор технических наук, профессор, заведующий кафедрой электроизоляции и кабельной техники НТУ «ХПИ» **Анатолий Гурин**; кандидат технических наук, доцент кафедры теоретической электротехники НТУУ «КПИ им. Игоря Сикорского» **Максим Щерба**, сотрудники ПАО «Завод «Южкабель» кандидат технических наук, директор по новой технике Владимир Золотарев, заместитель главного инженера **Евгений Чопов** и главный технолог **Андрей Обозный**.

На основе их научных, технологических и практических результатов исследований был разработан и создан на заводе «Южкабель» электротехнологический комплекс по производству кабельных систем на напряжение до 400 кВ, который позволяет создавать перспективные кабельные системы на напряжение до 500 кВ. Он уникальный и единственный в Украине. За расширенным использованием высоковольтных и сверхвысоковольтных кабельных линий, взамен традиционно применяемых воздушных, стоит будущее развитие отечественной и мировой энергосистемы.

- В свое время вместе с ведущими учеными страны мы начали техническое перевооружение предприятия...

Имеющиеся в эксплуатации на постсоветском пространстве воздушные кольцевые сети, охватывающие города и системы глубокого ввода, на сегодня подвержены перебоям в подаче электроэнергии, отключениям и просадкам напряжения, от чего страдают потребители.

В перспективе для увеличения площади городской застройки за счет освобождения огромных зон отчуждения под существующими воздушными ЛЭП, а также из-за их неэстетического вида, кольцевые сети и сети глубокого ввода должны будут выполняться в виде кабельных линий высокого и сверхвысокого напряжений.

Кабельные линии по сравнению с воздушными ЛЭП имеют целый ряд неоспоримых преимуществ...

- Если учесть совокупность преимуществ..., то на сегодня кажущаяся высокая эффективность воздушных ЛЭП будет полностью компенсирована применением кабельных линий, - подчеркивает доктор технических наук, профессор Анатолий Гурин.

Результаты совместной плодотворной работы специалистов Института электродинамики НАН Украины, НТУУ «КПИ», НТУ «ХПИ», ПАО «Завод Южкабель» по обеспечению энергобезопасности Украины свидетельствуют о том, что никакие экономические кризисы не способны остановить людей, одержимых идеей созидания на благо родной страны. Экономический эффект от внедрения в производство научных исследований наших ученых не поддаются подсчету, настолько он всеобъемлющий и многогранный. **Украина стала обладателем ресурса, который поставил ее в ряд передовых стран в области высоких технологий в кабельном производстве. Потенциал использования результатов выполненной работы огромен и востребован не только на внутреннем, но и на зарубежном рынке.**

ЗА ГОД ДО НАЧАЛА/КОНЦА СВЕТА**Игорь Маскалевич**

Летом 2019-го украинской энергетике обещана новая жизнь. Ее хотят сделать европейской, прозрачной, конкурентной, выгодной для инвестора и даже для потребителей. До этого прекрасного времени остался год и один-два месяца. Или... как получится. Но обязательства перед Евросоюзом по изменению энергозаконодательства Украина взяла. Не верится? А выполнять придется — Закон Украины «О рынке электрической энергии».

Один из ключевых вопросов нового облика энергосистемы Украины — создание Оператора системы передачи (ОСП) электроэнергии на базе государственной компании «Укрэнерго».

Из интервью и.о. главы «Укрэнерго» Всеволода КОВАЛЬЧУКА

- Пока я не вижу каких-то серьезных предпосылок, чтобы не успеть начать реформирование энергорынка к определенному законом сроку.

- Пример — «Укрэнерго». В соответствии с планом-графиком, утвержденным законом, мы должны были быть корпоратизированы еще в декабре прошлого года. Но только в конце ноября 2017-го появилось распоряжение Кабинета министров Украины о нашей корпоратизации. Еще когда писали закон о рынке электрической энергии, было отведено шесть месяцев на корпоратизацию с момента вступления его в силу.

- Мы начали процесс корпоратизации только с января 2018-го. После распоряжения КМУ еще надо было сформировать комиссию Минэнергоугольпрома по преобразованию, принять первое решение, определить план. Мы еще даже не подали документы в Фонд госимущества согласно плану-графику корпоратизации... По этому плану мы должны стать акционерным обществом к 15 сентября.

- Корпоратизация «Укрэнерго» — не решающий фактор для создания нового рынка электроэнергии, это лишь условие для нашей сертификации как оператора системы передачи. - Без корпоратизации «Укрэнерго» не может подать документы на сертификацию. Как и без разделения производства, передачи и поставки электроэнергии. - А «Укрэнерго», «Энергоатом», «Гидроэнерго», «Укринтерэнерго» и «Региональные электрические сети» — мы все остаемся в зоне влияния одного органа управления, одного собственника — Министерства энергетики и угольной промышленности, что исключено законом.

Как будущий ОСП, «Укрэнерго» должно быть отделено от других видов деятельности на уровне собственников.

Без анбандлинга (разделения) нашу сертификацию не подтвердит Энергосообщество. Разделение по собственности — главное требование. Вопрос: корпоратизирован или нет собственник основных фондов — это третий фактор, хотя тоже проблемный. В том или ином виде возможны компромиссы. И мы эти компромиссы видим в ЕС. А разделение по видам деятельности бескомпромиссно! Это базовая суть этой модели рынка. Чтобы не было зависимости производителей, поставщиков электроэнергии и ОСП. Независимость оператора системы передачи является ключевой. Как и независимость регулятора. На сегодняшний день мы

наблюдаем потенциальную зависимость регулятора и оператора системы передачи. Эти два фактора однозначно должны быть полностью устранены к июлю 2019 года.

- Не нам решать, кому мы должны подчиняться. Это было бы откровенным превышением нашей зоны ответственности, если бы мы диктовали нашему собственнику и государству в целом, где хочет быть «Укрэнерго». На данный момент утвержденный сценарий следующий: «Укрэнерго» остается в Минэнергоугольпроме, другие предприятия переподчиняются МЭРТ.

- Нами и производителями электроэнергии не может владеть полностью или частично один и тот же собственник.

Идея независимости госкомпаний является спорным моментом.

- У нас реформа корпоративного управления движется. Мы корпоратизируемся, у нас создается наблюдательный совет. И он должен быть профессиональным и компетентным. Не зря же над этим так много работали, в том числе и международные консультанты. Требования к компетенции членов набсовета очень высоки.

- Если у министерства есть желание минимизировать свое влияние на предприятие, которым оно владеет, имея профессиональный набсовет, оно может это себе позволить. То есть поставило стратегические цели, определило политику собственности, и есть с кого спрашивать.

- Нет причин и препятствий, чтобы сформировать наблюдательный совет «Укрэнерго» до июля. Была не отсрочка, а изменение процедуры отбора.

- «Укрэнерго» это не «Нафтогаз». По значимости «Укрэнерго» вряд ли меньше «Укртрансгаза», может, даже больше в каких-то аспектах, но не по деньгам. Такой драки, как за «Нафтогаз» и «Укртрансгаз», за «Укрэнерго» не будет. Что не может не радовать.

- Ирония в том, что до определенного момента, наверное, еще два-три года назад, что такое «Укрэнерго» и чем оно занимается вообще, мало кто знал даже в правительстве.

- Неэнергетику мы и сейчас неизвестны. И скорее всего, нас и сейчас считают собственниками всех облэнерго, по аналогии с названием компании.

- На самом деле деятельность «Укрэнерго» очень жестко регламентирована регулятором, и мы имеем относительно небольшие бюджеты по сравнению с грандами такой величины (доход компаний), как «Нафтогаз» и «Укрзалізниця» (7, а не 250 млрд грн?). - Совокупно, наверное, да. В то же время, если сравнивать рентабельность, то мы экономически более эффективны.

«ГОЛОС УКРАЇНИ», 19.05.2018

Увага! Приїхали...

Олександр Мороз,
Голова Верховної Ради України
другого та п'ятого скликань

У попередні часи, коли радником Голови Верховної Ради України з питань енергетики двічі був В. Склярів, на основі підготованих ним аналізів ми зверталися до тодішніх президентів і прем'єрів з тривогою щодо недопустимо байдужого ставлення влади до енергетики. На наші звернення (підписані керівником парламенту!) жодної реакції, навіть відповіді не було. Чи й читали листи президенти та інші, сумніваюсь. Така в нас організація управління.

Розуміючи катастрофічний стан енергетичної системи, просив унікального інженера, менеджера, академіка, экс-міністра енергетики піти на колегію відомства, яким він керував 11 років, щоб пояснити працівникам суть проблем, котрі набувають незворотного характеру. Бажання особливого Віталій Федорович не мав, але зважив на прохання. Повернувшись, підтвердив те, про що здогадувався:

— *Більше не піду. Там ніхто не знає закон Ома...*

— *Але ж ми наближаємось до точки біфуркації* (неповернення. — Ред.)

— *Ми її уже пройшли...*

Не відкрию новини, коли скажу, що така ситуація у багатьох відомствах, і це видно в наслідках функціонування секторів реальної економіки. Та й не лише економіки. Непрофесіоналізм управлінців, брак необхідного досвіду, нездатність побачити наслідки управління на практичному рівні, де працюють люди або користуються результатами діяльності енергетиків, транспортників, аграріїв, медиків, фінансистів, освітян... вражають. І це не «брюзжание» (рос.) мене — пенсіонера, стурбованість більш-менш підготованого інженера. Це очевидні речі для мільйонів співгромадян. Країна пливе «без керма і вітрил» під порожніми гаслами про євровибір чи блюзнірськими — про «потужну аграрну державу».

Однак повернусь до деяких висновків, зроблених під час розмови з колишнім радником.

Уже майже три десятиліття українці чують байки про пошук «ефективних господарів» унаслідок приватизації. «Ефективність» очевидна — мертвими стали понад 50 тис. підприємств з вирізаними конструкціями та вивезеним на металобрухт обладнанням (схоже чекає і на нові об'єкти, передбачені теперішнім урядом для продажу, або відбудеться передача окремих із них в руки зарубіжних конкурентів). «Ефективність» же в енергетиці особлива. Вона різна для власників (11 обленерго належать одному бізнесмену з Росії) і для споживачів, а тарифи те підтверджують. Після реалізованих наполягань колишньої віце-прем'єрки з питань енергетики щодо приватизації перших двох обленерго тарифи на електроенергію скрізь в Україні **подвоїлися** через тиждень. Як далі розвивався процес, кожен переконується в квитанціях — платіжках за електроенергію.

Ідеться про астрономічні платежі населення та жевріючих ще виробництв. Можна було б сподіватись, що з вирученого (видертого у людей) щось перепаде і для підтримки винятково важливої галузі. Та де там! Згадалось, що понад 10 років тому ми турбували виконавчу владу аналізом про загрозливе недофінансування **енергетики**, зокрема за 1993-2007 роки. Взявши за вихідну цифру витрати за 1993 рік, припустивши, що витрати були правильними і виправданими, проаналізували обсяги фінансування по роках до 2007-го за усіма видами потреб: капітальні, середні і поточні ремонти, необхідні експлуатаційні витрати тощо. Перемноживши суму витрат за 1993 рік на 14 (кількість років) і відмінусувавши від одержаного результату суму фінансування, означену в бюджеті за ці ж роки, отримали **суму недофінансування**. Вона становила **55 млрд дол.** (з урахуванням курсових валют по роках). Зрозуміло, що «відкати» і фактичні витрати залишились таємницею, себто за межами аналізу.

Певна річ, це доволі приблизний розрахунок, але він дає зрозуміти порядок цифр. Відтоді нічого у цій справі не змінювалося. Можна з певністю заявити про **обсяги недофінансування на рівні 90-00 млрд дол.(!).** Зверніть увагу, це не,

скажімо, позичені гроші. Це гроші, які потрібно було обов'язково освоїти, вони, між іншим, на основі світової практики законодавчо передбачені при оподаткуванні і «зароблені» системою енергетики. Отже, їх просто відібрано, створивши критичну ситуацію. З цим не можна легковажити, бо йдеться, насамперед, про техногенну безпеку!

За період реформ і приватизації втрати в енергетичних мережах за найскромнішими (і офіційними!) цифрами зросли на 5-7%. Це означає втрату більш як 200 млрд. кВт год. електроенергії, тобто **понад рік енергосистема працювала лише на втрати, на їх покриття**. Перемножте цю величину на тариф, котрий у нас на європейському рівні (при далеко не європейських зарплатах і пенсіях) і одержимо запаморочливі цифри збитків, які страшно називати.

Помітний внесок у розвиток тривожної теми вносять теплові електростанції. Якщо раніше питома витрата палива на кіловат-годину енергії перебувала на рівні 340 грам, то тепер — 500 (де в цьому зростанні вплив зношеності системи, де підстава для вивчення антикорупційними та іншими органами — відповідні структури влади зобов'язані розібратися). Різницю в 160 грамів помножимо на виробіток теплових станцій та на середню ціну вугілля (скажімо, 70 дол./т) і одержимо реальну, а не надуману цифру в кілька **мільярдів доларів**. Себто **мільйони тонн вугілля добуто, доставлено, розвантажено, спалено, сплачено і... нічого, окрім шкідливих газів та сажі**. Коли на вулиці працює зношений автомобільний двигун, то в синіх ядучих вихлопах оточуючі бачать і економічну неміч господаря та розуміють біду для себе і довкілля. А коли таким «двигуном» є суперпотужні ТЕС?..

Чи не здається дивною така економіка та управління нею?

За роки приватизації та реформ в Україні не збудовано жодної електростанції, будівництво їх і не передбачалося. Якщо і в попередні до реформ часи електростанцію будували не менш як 10 років, то за скільки часу можна будувати тепер? Хто забезпечуватиме довгострокове фінансування — «довгі» гроші? А йдеться про 1-,5 млрд дол. на зведення пристойної електростанції. Хто їх освоїть? Жодному приватному, навіть «ефективному», господарю це не під силу. Що думають ініціатори подальшої приватизації в уряді? Що думають вони про завтрашній день, адже основні фонди в електроенергетиці зношені на 90-95%, темпи ж оновлення нікчемні.

Енергетика і транспорт — локомотиви економічного розвитку. Нинішнє «затухання» енергетичної галузі — **свідчення деградації економіки**. Воно поки що не дуже пече владі, бо в оселях українців ще світить «лампочка Ілліча». Але насичення приміщень побутовою технікою (кондиціонерами зокрема), спроба врятуватись від здириництва шахраїв під маскою «Роттердам» шляхом переведення квартир на електрообігрів (електромережі на те не розраховані) тощо наближають **енергетичний колапс** навіть у комунальній сфері. Тоді на «совків» кивати буде пізно, а для купівлі електроенергії навіть за будь-якими цінами не існує жодних технічних можливостей, створювати ж їх вкрай складно. То здуру можна було закрити три діючі блоки ЧАЕС, не наближуючись ні на йоту до гарантування безпеки населення і маючи за спиною запас стабільності енергосистеми, створеної раніше. То в угоді про асоціацію з ЄС можна поставити підпис, не думаючи (чи не знаючи), як забезпечена буде адаптація енергосистем, а в реальному житті — це

надзвичайно складна в інженерному, фінансовому, організаційному... сенсі проблема. Відверто кажучи, проблема без розв'язку.

Сказане — лише одна складова загальної ситуації. Врешті, йдеться про загрозу національній безпеці, про головну тему для розгляду її на Раді безпеки. З часу створення цієї структури в 1996 році не пригадується жодне її засідання, що стосується нейтралізації загроз державності, котрі формуються в економіці, енергетиці, транспорті, в сферах, що забезпечують сталий розвиток країни чи консолідують суспільство хоч би для захисту довкілля та збереження природних багатств країни.

Підказка Радбезу щодо цієї теми можливо спонукатиме її працівників або Кабінет Міністрів до попереднього (але невідкладного) обговорювання проблем енергетики профільними фахівцями, науковцями тощо. Власне, йдеться про залучення людей, які розуміють суть небезпеки і не «прогинаються» перед владою та олігархами, перед тими, що в енергетиці бачать лише джерело своїх захмарних статків.

Відступати ж нікуди. Ось у чому річ!

Наведені аргументи — не пропаганда, не політична тріскотня. Це **життєва потреба існування держави** та основа життєдіяльності людей. Балачками тут не обійтися. Хоч не лише тут. Схоже спостерігається, наприклад, і щодо газотранспортної мережі. Зусилля влади (Президента найперше) зосереджені на протидії реалізації проекту «Північного потоку». Наскільки така позиція ефективна — окрема тема. Але ж втратити транзит газу через територію України можна не тільки через введення «Північного потоку». Набагато небезпечнішим виглядає стан трубопроводів на нашій території. Вони — не вічні, спеціалісти вже давно б'ють з цього приводу на сполох. Хтось же мусить зробити аналіз стану системи, розрахунок фінансових та матеріальних потреб, спланувати необхідну роботу і **виконати її!**

Якщо цих реальних проблем не розв'язувати, можна погодитися з висновками про те, що високопосадовці в Україні тимчасові і з таким своїм статусом змирилися, готувалися до нього, добиваючись влади.

Але на **що розраховувати українцям**, котрі ще не виїхали і не хочуть емігрувати?

Це зовсім не риторичне запитання. Може уряд, Радбез та ін. спробують відповісти на нього?

ЗАГАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕНЕРГЕТИКИ

Энергобизнес, 24.04.2018

Непростое положение.

В комитете по ТЭК обсудили будущее украинской электроэнергетики

Нина Шершова

Украинская электроэнергетика находится в сложном положении. Ее развитию мешают кросс-субсидирование, моральная и физическая изношенность электросетей и оборудования, а также недостаточное количество инвестиций, приток которых не стимулируется при помощи действующих механизмов привлечения инвесторов. Об

этих и многих других вопросах эксперты говорили на круглом столе **«Роль электроэнергетики в усилении энергетической безопасности Украины».**

Наталья Кацер-Бучковская, председатель подкомитета по вопросам устойчивого развития, стратегии и инвестиций комитета ВР по вопросам ТЭК рассказала: «В мире происходит очень много изменений, касающихся электроэнергетики. К ним можно отнести и так называемый тренд 3Д, включающий **диджитализацию, декарбонизацию и децентрализацию производства.** Кроме того, много говорится о том, как достигнуть целей устойчивого развития, чтобы сделать генерацию более экологичной и уменьшить количество выбросов CO₂. О чем может сказать Украина, и следуем ли мы тем обязательствам, которые взяли на себя в соглашении об Ассоциации? Есть ли сегодня четкое видение того, что будет с нашей атомной генерацией, реализуем ли мы в том виде, в котором приняли, закон о рынке э/э, будет ли у нас перезагружен настоящий независимый регулятор? Очень важен и вопрос с RAB-тарифами, которые, с одной стороны, должны помочь модернизировать электросети, сделать их более безопасными, более надежными и привлечь инвестиции в их обновление, а с другой стороны, реализация этого вопроса сегодня вызывает критику и непонимание у многих экспертов. Важными являются и проблемы кросс-субсидирования»...

Н. Кацер-Бучковская отдельно остановилась на вопросе кросс-субсидирования. Эта проблема существовала в Украине фактически с момента обретения страной независимости.

Но основной проблемой электроэнергетики является отсутствие четкого видения на перспективу.

Даниэла Борборичи, руководитель консорциума системных операторов, привлеченных к присоединению Украины и Молдовы к ENTSO-E, рассказала об основных этапах этого процесса. «На первом этапе (этап А) готовится технико-экономическое обоснование (ТЭО). Это было сделано в 2016 г. После ТЭО подписывается соглашение о присоединении, об условиях присоединения к энергосистеме континентальной Европы. Это также завершено в прошлом году. Таким образом, этап А завершен, и теперь мы на этапе В, который подразумевает, что мы должны следовать выполнению технических условий по Украине и Молдове. После всех этих мероприятий начнется этап С. Это этап тестирования, когда энергосистемы Украины и Молдовы будут работать сначала отдельно, а затем параллельно с европейской энергосистемой», - сказала Д. Борборичи.

О состоянии атомной энергетики рассказал **Александр Шавлаков**, технический директор ГП НАЭК «Энергоатом». «На сегодняшний день «Энергоатом» является наибольшим производителем электроэнергии в Украине. По данным за 2017 г., доля «Энергоатома» в общем производстве э/э составляет более 55%, а в структуре продаж э/э на рынке - 57%. Именно на атомную энергетику в период чрезвычайного положения в 2017 г. возлагалась задача максимального и надежного обеспечения потребителей э/э. Благодаря тому, что мы не допустили сбоев в своей работе в осенне-зимний период, в период наибольшего потребления э/э в стране не было веерных отключений.

А. Шавлаков также рассказал о комплексной программе по повышению уровня безопасности энергоблоков, коснулся вопроса продления сроков эксплуатации энергоблоков и строительства новых блоков. И, кроме того, рассказал о некоторых инвестиционных проектах «Энергоатома»...

Андрей Конеченков, глава правління Української ветроенергетическої асоціації, розказав про проблеми відновлюваної енергетики в Україні. «У нас немає черги інвесторів. І ми бачимо, як часто у нас відбуваються зміни в законодавстві. Було прийнято Закон про ринок е/е. Було багато суперечок стосовно відповідальності за дисбаланс, почали розробляти систему прогнозування, обговорювали ці питання, а тепер ми вже говоримо, що потрібно це все забути, вносити зміни в прийнятий закон і переходити різко на аукціони. Сьогодні «зелений» тариф - це єдиний механізм, який хоч як-то може зацікавити інвесторів».

Несогласованність законодавства також затримує розвиток альтернативної енергетики. «В межах нового закону про оцінку впливу на навколишнє середовище ми вже маємо кілька несогласованих моментів, наприклад, ми не можемо сьогодні повністю провести весь процес до отримання екологічної експертизи, тому що не вистачає підзаконних актів. І ми зупиняємо процес. У нас взагалі не так просто просуваються ці проекти», - зауважив А. Конеченков.

UAenergy.org, 27.04.2018

У Насалика кажуть, що НКРЕКП не затверджує інвестпрограми обленерго

Національна комісія з регулювання у сферах енергетики і комунальних послуг України протягом 4-х місяців з початку року не може узгодити програми обленерго з інвестицій на 2018 рік.

2018 рік може стати провальним по виконанню інвестиційних програм енергокомпаніями, що призведе до погіршення роботи і надійності мереж для споживачів.

Таку думку висловила директор Директорату розвитку енергетичних ринків Міненерговугілля **Ольга Буславець**.

«Поки НКРЕКП не затвердила жодну інвестпрограму, ми в міністерстві тричі перепідписували енергетикам програми в минулому році, а НКРЕКП так і не було прийнято жодного рішення. Тобто, програми, які працюють за нинішньою методологією «витрати +», вже відпрацьовані компаніями, але не прийнято рішення про те, що компанії мають право їх реалізувати»- зауважила О.Буславець.

Експерт підкреслила, що така ситуація склалася в галузі вперше. За словами директора Департаменту планування та моніторингу фінансово-господарської діяльності та з питань банкрутства Фонду держмайна України **Віталія Денисенка**, регулятор дійсно не розглянув інвестиційні програми обленерго.

«За наявною інформацією, обленерго виконали всі вимоги, які ввів регулятор, всі його побажання та акценти були враховані, але програми компаній фізично не розглянуті. Вони все ще лежать в НКРЕКП, не затверджені і термінів, коли це може бути зроблено, теж немає. Поки програми не будуть належним чином розглянуті, то не буде відповідних зауважень, які можна виправити. Зараз фактично для обленерго ситуація виглядає таким чином, що все розроблено і представлено регулятору, а регулятор не дає зворотний зв'язок. У свою чергу, це перешкоджає здійснювати інвестування в ремонт і відновлення електромереж», - зауважив Віталій Денисенко.

Український Бізнес Ресурс, Обозреватель, 27.04.2018

Пока в Украине дефицит угля и газа формулы Роттердам+ и Дюссельдорф+ необходимы, - эксперт

По словам эксперта, директора специальных программ НТЦ «Психея» **Геннадия Рябцева**, единственной разницей между формулой Роттердам+ и формулой Дюссельдорф+ является энергоресурс. В том, что одна определяет индикативную цену на энергетический уголь, а другая определяет индикативную цену на природный газ. Я здесь подчеркиваю, индикативную цену. Ни о какой справедливой цене, ни о какой рыночной цене здесь речь не идет. Потому что справедливость на рынке - это понятие абстрактное. Если розничного рынка газа, розничного рынка угля не существует, то эта цена не может быть рыночной. Но как индикатор в стране, которая не в состоянии обеспечить себя в полном объеме энергетическим углем и природным газом собственной добычи, эта методика может служить в качестве индикатора», - отметил он.

Кроме того, Геннадий Рябцев отметил, что Украине необходимо отказаться от системы тарифообразования «затраты+» в пользу стимулирующего тарифообразования. «Сейчас принцип определения любых тарифов является затратным. Это означает, что любая компания будет закладывать в эту цену все свои затраты, в том числе и потери, в том числе и некоторые непроизводительные затраты, расходы. И это будет для этой компании экономически обоснованной ценой. Нужно менять с затратной на стимулирующую цену», - сказал он.

Основная причина появления «Роттердам+» - дефицит угля в Украине и потребность в рыночном ценообразовании - эксперт

Ранее директор НТЦ «Психея» **Сергей Сапегин** заявлял, что формула ценообразования на уголь является промежуточным решением между отсутствием рынка и рыночными механизмами ценообразования. При этом в 2016-2017 годах она была выгодной для украинского потребителя, поскольку базовая европейская цена на уголь была ниже, чем цена на внутреннем рынке.

Укринформ, 27.04.2018

В Україні шокварталу з'являється близько 400 сонячних електростанцій - експерт

За останні півтора року в Україні шокварталу в середньому з'являлося близько 400 нових сонячних електростанцій потужністю близько 8 МВт.

Про це написав заступник очільника департаменту з енергоефективності НАК «Нафтогаз України» **Олексій Хабатюк** у Facebook.

«Кількість сонячних електростанцій (СЕС) на будинках, які працюють за «зеленим» тарифом, невпинно зростає. За останні півтора року шокварталу в середньому додавалось біля 400 СЕС потужністю біля 8 МВт», - написав О.Хабатюк.

Крім того, на кінець I кварталу 2018 року у більш ніж 3500 СЕС інвестовано щонайменше 1,5 млрд грн. «Багато це чи мало?! Питання філософське. Багато, якщо зважати на те, що 4 роки тому таких СЕС у нас не було взагалі, і дуже мало, якщо порівнювати з невеликою Австрією», - зазначив експерт.

Інформація на цю тему – Електровести, Терминал (сайт издания), Бизнес.Цензор.Нет, 14.05.2018 «Украине за три года количество малых солнечных электростанций выросло в 27 раз».

EIR Center, 29.05.2018

«Зелені» проекти в Україні зацікавили японську корпорацію «Марубені»

Українсько-японське партнерство у відновлюваній енергетиці було обговорено у ході зустрічі голови Держенергоефективності **Сергія Савчука** та віце-президента японської компанії «Марубені» **Ямазое Шигеру**. Як повідомляє Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України, візит Ямазое Шигеру до України здійснювався з метою участі у першому засіданні Національної інвестиційної ради, що відбулася 25 травня.

«Уже не вперше корпорація цікавиться можливостями співпраці з Україною. Сергій Савчук представив японській стороні значний потенціал „чистої“ енергетики в Україні, підготовлену та запроваджену сприятливу законодавчу базу, низку діючих для інвесторів стимулів, позитивну стрімку динаміку введення нових потужностей та нові потенційні проекти, опубліковані на інтерактивній карті «UAMAP», — йдеться в повідомленні.

Також сторони обговорили актуальні для українських міст та перспективні для іноземних інвестицій проекти: встановлення сонячних, вітрових електростанцій, когенераційних установок на біомасі, біогазових установок; будівництво заводів із переробки сміття та подальшої генерації енергії.

Держенергоефективності надасть японській компанії для вивчення детальну інформацію щодо розвитку відновлюваної енергетики в Україні та низки інвестиційно привабливих проектів.

Довідка. Корпорація «Марубені» має понад 100-річну історію роботи у різних секторах економіки та більше 100 філіалів і офісів у 67 країнах світу. У своїй діяльності компанія також активно впроваджує низку проектів із використанням відновлюваних джерел енергії. Серед найбільш цікавих — участь у проекті із встановлення сонячної електростанції загальною потужністю 1177 МВт в Об'єднаних Арабських Еміратах.

ГолосУа, 28.04.2018

Україна обязана внедрять РAB-тарифы - эксперт

«Україна должна внедрять РAB-тарифы, потому что взяла на себя определенные обязательства и был принят закон о стимулирующем тарифообразовании. Когда регулятор принимал первичное решение о РAB-тарифах для Облэнерго, там была одна ставка доходности на все активы (на новые и старые). Я так понимаю, что ЕБРР отстаивает позицию того, что она должна быть дифференцирована. Но этот подход тоже имеет место, он в разных странах по-разному используется или применяется», - отметил энергетический эксперт **Дмитрий Марунич**.

По словам Д. Марунича, пока в Украине не так – в той методике, которую использовал НКРЭКУ, была одна ставка для всех.

«Самое важное в сфере энергетики – это доступность, надежность услуг и экономическая доступность – справедливые тарифы, справедливое ценообразование. Внедрение РAB-тарифов – это вопрос сбалансирования различных перспектив, различных интересов, чтобы разработать эффективную бизнес-модель для бизнеса и потребителей», - сказал директор ЕБРР в Украине **Шевки Аджунер**.

По его словам, RAB-тарифы нужны, ведь они обеспечивают прибыльность компаний, предоставляющих услуги. При этом такие компании обязательно должны быть эффективными.

Додаткова інформація на цю тему – Новое время (сайт), 15.05.2018 «**Как улучшить энергоэффективность**», Виталий Григоровский. Система тарификации базы активов успешно используется в США, Канаде, Европе: Германии, Польше, Франции, Венгрии, Румынии, Чехии и прочих странах.

Проблема

Активы украинских энергетических компаний выработаны на 70-85% до 15-30% от их восстановительной стоимости. Восстановительная стоимость - это стоимость постройки такого же актива с нуля.

От масштабных поломок и отказов инфраструктуры нас спасают два фактора:
- четырёхкратный запас прочности, заложенный при проектировке оборудования в СССР,

- снижение потребления электричества, связанное с экономическим кризисом.

Заметное ухудшение качества электричества - это предвестник резкого выхода оборудования из строя, что потребует капитальной замены активов вместо постепенного планового ремонта.

... энергетическая инфраструктура едва способна поддерживать нынешнюю экономику и не в состоянии дать стабильное электрическое обеспечение для экономического роста Украины, инфраструктура физически не способна обеспечить рост потребления электроэнергии.

С целью модернизации оборудования был предложен RAB-тариф - ставка доходности на поставляемые услуги, которая определяется стоимостью оборудования производителя и поставщика электроэнергии. На старую базу активов (до введения тарифа) и на новую (созданную после введения) предлагается тариф 12,5%.

RAB-тариф позволяет увеличить денежный поток, а потому и финансовую привлекательность сетевой компании.

В Украине подготовка к RAB-тарифу проходила 5 лет, впервые предложение было принято в 2013 году и методология была согласована с международными финансовыми организациями - ЕБРР, Мировым Банком, МФК, а также аудиторскими компаниями - E&Y и PwC.

Можно восстанавливать медленнее, за основу взята цифра в 10 лет, потому что текущее состояние облэнерго таково, что за 10 лет активы будут амортизированы до нуля. Либо за это же время можно восстановить их полностью.

Если бухгалтерская амортизация списывается равномерно, то физический износ выглядит совершенно по другому. Вне зависимости от материалов, вначале надежность оборудования близка к абсолютной, а затем она резко начинает снижаться.

Сегодняшнее состояние активов энергетических компаний в таком состоянии, что поломки могут возникать неожиданно и всё чаще, а и их устранение будет дороже инвестиций в модернизацию и вызовет перебои электроэнергии, которые будут приводить к непрямым затратам для населения и бизнеса в стране.

Старые тарифы не предполагали модернизации, не были стимулирующими и привели к сегодняшнему износу оборудования. Формально инвестиционная составляющая была включена в затраты, но она была в 20 раз меньше темпов

амортизации.

Старая база - существующие сегодня активы облэнерго. Новая база - активы, которые будут строить, восстанавливая предприятия (модернизируя оборудование).

Все показатели рассчитывают аудиторские компании большой четверки, методология открыта для ознакомления и утверждена Фондом Госимущества.

... сегодня тарифы насчитываются на расходы компаний и до 90% тарифа уходит на генерацию энергии, а 6-8% на передачу и дистрибуцию. В расходы на генерацию, например, заложена стоимость известного Роттердам+, за который население и бизнес уже платят. Изменение методологии позволит направить средства на сети.

Сегодня даже двукратное увеличение тарифа на распределение электроэнергии несущественно увеличивает общий тариф. Сегодня тариф для населения составляет 1,68 грн за кВт-ч, а значит за распределение потребитель платит меньше 0,14 грн (8% от 1,68 грн), даже двукратное увеличение тарифа на распределение увеличит общий тариф меньше чем на 10% - с 1,68 грн за кВт-ч до 1,82 грн за кВт-ч.

Опыт стран, которые внедрили RAB-тариф показывает, что вначале тарифы повышаются, затем, благодаря модернизации и улучшению качества электроэнергии, снижению потерь сети в течение 4-5 лет они снижаются до начального уровня, а через 7-8 лет опускаются до уровня ниже, чем до введения RAB-тарифа.

Изначально на стимулирующий тариф разрешено будет перейти только тем компаниям, которые предоставят Минэнерго и НКРЭКУ инвестиционные программы - на что средства будут расходоваться. Далее расход поступивших от RAB-тарифа средств контролирует НКРЭКУ.

Международные консалтинговые компании рекомендуют привязывать RAB-тариф к ставке на капитал в стране - WACC - средневзвешенной стоимости капитала.

В случае с украинскими энергетическими компаниями средневзвешенная стоимость капитала будет в районе 20-25%. Так предыдущие расчёты НКРЭКУ составляли 19,11%

Рыночный RAB-тариф позволит сгенерировать поток денег в первый же год модернизации и позволит привлекать инвестиции дешевле и в меньших объёмах.

Кроме того, реинвестированный денежный поток потребует существенно меньше инвестиций. При низкой ставке RAB-тарифа условия кредитов будут существенно хуже и инвестиции будут направлены на покрытие задолженностей. При ставке, которая соответствует WACC, вложения инвесторов будут идти исключительно на восстановление активов. Можно проследить объёмы необходимых инвестиций при ставке 12,5% и 25%.

В среднесрочной перспективе восстановление энергетике гарантирует макроэкономическую стабильность.

На национальном уровне кризисная ситуация с энергосистемами влечет за собой:

- невозможность экономического роста - инфраструктура не в состоянии принять дополнительный продукт,
- снижение кредитного рейтинга страны,
- угрозу национальной безопасности.

В мире происходит стабильный рост потребления энергии, причём электрическая энергия растёт в два раза быстрее, чем прочие виды.

Значительно выросла доля потребления электричества индивидуальными пользователями. Улучшение энергоэффективности происходит медленнее, чем растёт спрос на энергию.

В статье приведены:

потери при передаче и распределение электроэнергии (среди стран);

потребление электроэнергии на душу населения (среди стран);

потери от перебоев на национальном уровне среди стран;

годовое потребление электричества в Украине 133,4 миллиарда кВт/час (2018÷2027 гг.).

Интерфакс-Украина, Энергореформа, 29.05.2018

Иностранные инвесторы интересуются приватизацией облэнерго, рассчитывают на внедрение RAB-тарифов - «Драгон Капитал»

Зарубежные инвесторы активно интересуются покупкой госпакетов акций энергоснабжающих компаний, в то же время отмечают необходимость внедрения стимулирующего тарифообразования (RAB-тарифов) для достоверной оценки приватизируемых объектов, заявляет директор инвестиционно-банковского подразделения инвесткомпания «Драгон Капитал» **Брайан Бест**.

«Мы видим определенный интерес к энергетическому сектору и у нас есть мандат от международных инвесторов на участие в приватизации облэнерго», - сказал он на конференции «М&А в Украине: поворотный момент», организованной юркомпанией AEQUO в Киеве.

В то же время эксперт отметил важность для инвесторов наличия прозрачной и понятной системы формирования тарифов на электроэнергию.

Министерство экономического развития и торговли (МЭРТ) Украины планирует начать «большую приватизацию» с продажи «Центрэнерго»: подготовка базового пакета документов находится на финальной стадии, аукцион может состояться осенью текущего года.

По данным главы Фонда госимущества **Виталия Трубарова**, предположительно вслед за «Центрэнерго» будут выставлены на продажу другие энергокомпании.

Электровести, Сегодня (сайт издания), Обозреватель, 02.05.2018

Генеральным директором ДТЭК ВИЭ назначен Филипп Лекебуш

Филипп Лекебуш усилит команду ДТЭК ВИЭ и будет отвечать за реализацию стратегических планов ДТЭК по развитию проектов в сфере возобновляемой энергетики с увеличением установленной мощности до 1 ГВт в ближайшие 3 года

Филипп Лекебуш – руководитель с многолетним опытом работы в сферах электроэнергетики, энергоснабжения, возобновляемой генерации. В течение последних десяти лет Филипп руководил реализацией множества проектов в геотермальной, ветровой, солнечной, биогазовой энергетике в компаниях Ferrostaal и MVV Energy (Германия). В частности, в MVV Energy он управлял преобразованием портфеля активов в традиционной генерации в увеличивающийся портфель проектов ВИЭ. Ранее он также занимал управляющие должности в

компаниях группы Alstom и АВВ.

«Одним из главных приоритетов Энергетической стратегии Украины является интенсивное развитие возобновляемых источников энергии... Для этого уже сегодня мы реализуем уникальные для страны проекты в партнерстве с мировыми лидерами в сфере машиностроения и электроэнергетики, такими как General Electric и **China Machinery Engineering Company (СМЕС)**. Филипп был участником процесса прохождения европейскими странами реформы энергетического сектора. Этот опыт особенно востребован сегодня, когда Украина встала на путь либерализации энергетики», – отметил генеральный директор ДТЭК **Максим Тимченко**.

Украинские новости, Интерфакс-Украина, Энергореформа, ГлавКом, 03.05.2018

**Правительственный комитет одобрил перечень
из 26 объектов большой приватизации, подлежащих продаже в 2018,
среди них - «Турбоатом», «Центрэнерго», ОГХК, ОПЗ, ГПЗКУ**

Правительственный комитет по вопросам экономической, финансовой и правовой политики, развития топливно-энергетического комплекса, инфраструктуры, оборонной и правоохранительной деятельности одобрил перечень из 26 объектов большой приватизации, подлежащих продаже в 2018 году.

Об этом сообщил временно исполняющий обязанности председателя Фонда государственного имущества (ФГИ) **Виталий Трубаров** на своей странице в социальной сети Facebook.

Согласно сообщению, 18 объектов находятся в управлении ФГИ, в том числе: энергопоставляющие компании «Тернопольоблэнерго», «Запорожьеоблэнерго», «Харьковоблэнерго», «Николаевоблэнерго», «Хмельницкоблэнерго», теплоэлектроцентрали (ТЭЦ) - «Херсонская ТЭЦ», «Днепровская ТЭЦ», «Криворожская ТЭЦ», «Северодонецкая ТЭЦ», «Азовмаш», «Турбоатом», «Центрэнерго».

Как сообщали Українські Новини, в конце марта 2018 года ФГИ утвердил перечень объектов малой приватизации, которые подлежат приватизации в 2018 году.

18 января Верховная Рада приняла новую редакцию закона «О приватизации государственного и коммунального имущества».

Объекты большой приватизации подлежат продаже на аукционе, при этом условия устанавливает Кабмин.

Інформація на цю тему – «ЛІГАБізнесІнформ», 16.05.2018 «Большая приватизация начнется с «Центрэнерго» - МЭРТ».

Finance.ua, Fin.org.ua, 03.05.2018

**Государственная «Центрэнерго» в первом квартале
сократила прибыль в 5 раз**

Государственная энергогенерирующая компания «Центрэнерго» в первом квартале 2018 года по сравнению с аналогичным периодом 2017 года сократила чистую прибыль в 5 раз – до 168,5 млн грн с 851,1 млрд грн.

Об этом говорится в сообщении предприятия в системе раскрытия информации Национальной комиссии по ценным бумагам и фондовому рынку. Как сказано в сообщении, чистый доход от реализации продукции составил 4,15 млрд

грн, что в 1,3 раза больше, чем в первом квартале 2017 г. (3,17 млрд грн).

«Центрэнерго» по итогам финансово-хозяйственной деятельности в 2017 году перечислит в государственный бюджет Украины дивиденды в размере 1,1 млрд грн. Фонд государственного имущества Украины перенес продажу госпакета акций (78,3%) государственной энергогенерирующей компании «Центрэнерго» по принципу аукциона на июнь 2018 года.

«Центрэнерго» является одним из ведущих производителей электроэнергии в Украине. Государство владеет 78,289% акций компании. В состав компании входят три тепловые электростанции – Углегорская, Змиевская и Трипольская, их суммарная установленная проектная мощность составляет 7665 МВт – 14% генерирующей мощности Украины. «Центрэнерго» поставляет электроэнергию в Киевскую, Харьковскую и Донецкую области.

ГлавКом, 03.05.2018

Дилема на Дністрі. Екологи проти гідроенергетиків

Наталка Прудка

Добудова найпотужнішої в Європі Дністровської гідроакумуляційної електростанції, як, власне, й спорудження інших об'єктів гідроенергетики, може затягнутися на невизначений термін, якщо енергетики та екологи не узгодять свої позиції.

Нарешті провідні енергетики та екологи сіли за стіл переговорів. Цю подію присвятили Дню довкілля.

19-20 квітня народні депутати, енергетики, екологи, фахівці з водних ресурсів та екології Молдови, Швеції, Португалії обговорили розвиток гідроенергетики України. Учасники форуму зібралися у Новодністровську (Чернівецька обл.) на території однієї з найсучасніших електростанцій України - Дністровській ГАЕС. **Ініціатором зустрічі виступила громадська організація Всеукраїнська енергетична асоціація (ВЕА).** Досвідом у вирішенні екологічних і транскордонних проблем ділилися консультанти ОБСЄ. «Розвиток гідроенергетики – це вже питання енергетичної безпеки України», - заявив голова ВЕА **Іван Плачков**, відкриваючи форум.

Протести не вщухали, тому фахівці зайнялися ретельними дослідженнями наслідків будівництва. Та до цього часу не дійшли спільної думки у питаннях безпеки Дністровської ГАЕС. «Основні негативні впливи гідроенергетики на довкілля: зниження проточності та замулення річок, знищення водної флори та фауни... Виникають серйозні соціальні проблеми внаслідок розвитку гідроенергетики – зокрема, це затоплення сотень тисяч гектарів земель і переселення близько 1000 осіб з місць, де вони прожили все своє життя», - пояснює голова Всеукраїнської екологічної ліги **Тетяна Тимочко**. Водночас завідувач кафедри Національного університету водного господарства та природокористування **Микола Хлапук** вважає, що «екологічна громадськість не йде на конструктивний діалог з енергетиками».

Досі залишаються нерегульованими і претензії з боку Молдови.

Держави-сусіди зобов'язані враховувати вимоги ЄС в усіх сферах діяльності, у тому числі в енергетиці. І тут треба шукати компроміс між енергетиками та екологами.

Енергетики переконують, що в Україні планується будівництво низки нових

гідроенергетичних потужностей за європейськими стандартами. Відповідно до угоди про асоціацію України з ЄС проблеми екології річок та вирішення спірних транскордонних проблем із сусідньою Молдовою визначені пріоритетними. Наша держава постала перед складною дилемою: з одного боку, без розвитку гідроенергетики, як регулятора добової потужності енергосистеми, неможливий розвиток сонячної та вітрової енергетики, а з іншого – громадськість та екологи мають дати згоду на будівництво нових гідро- та гідроаккумуляційних електростанцій, переконавшись, що ці об'єкти не завдадуть шкоди навколишньому середовищу, не загрожуватимуть затопленням населеним пунктам, не створять дефіцит питної води.

Програма розвитку гідроенергетики України до 2026 року передбачає збільшення частки гідроенергетики з нинішніх 11% до 15,5% у загальному енергетичному балансі країни. Планується добудувати чотири гідроагрегати Дністровської ГАЕС, відновити будівництво Канівської ГАЕС, збудувати шість гідроелектростанцій на Дністрі та Каховську ГЕС-2.

Дністровська ГАЕС є частиною Дністровського гідровузла, до складу якого, крім неї, входять ще й Дністровська ГЕС та ГЕС-2. Цей гідровузел проектувався за радянських часів, коли енергетика України та Молдови була єдиною структурою, тому з проголошенням незалежності виникли суперечки щодо демаркації ділянки кордону, яка проходить по греблі Дністровської ГЕС-2. На цій ділянці кордону вона досі не проведена. Прем'єр Молдови **Павел Філіп** під час візиту в Київ на початку квітня 2018 року повідомив пресі, що Україна і Молдова вже близькі до вирішення цієї проблеми.

Молдова намагається отримати контроль над частиною об'єкта, тому посилаючись на екологічні проблеми (не завжди виправдані), намагається завадити будівництву ГАЕС.

Дністровська ГАЕС була зпроектована як одна з найбільших гідроаккумуляційних електростанцій у Європі. Її проектна потужність (у складі семи агрегатів) становитиме 2268 МВт у генераторному режимі і 2947 МВт у насосному режимі. Дністровська ГАЕС розташована на річці Дністер в південно-західній частині України на території Чернівецької і Вінницької областей, неподалік від кордону з Молдовою.

Крім виробництва електроенергії, Дністровська ГАЕС допомагає уникнути повеней на річці та забезпечити стабільне водопостачання у засуху. У періоди сильної засухи водойми станції можуть скидати в русло річки більше води, ніж забезпечує природний притік – задля забезпечення питною водою мешканців Молдови та Одеської області.

Забезпечення питною водою - це ще одне завдання гідроенергетиків після виробітку електроенергії. У країнах Європи, зокрема, Австрії, Швейцарії та Норвегії гідроаккумуляційні станції будують у заповідних зонах. В Україні теж є така практика. Мова про Ташлицьку ГАЕС у заповідній зоні Гранітно-Степового Побужжя на крутих схилах Південного Бугу (Миколаївська область). Майже 28 гектарів цих земель уряд виділив у постійне користування НАЕК «Енергоатом». Вже багато років не вщухають протести екологів та громадських організацій через ймовірне затоплення каньйону Південного Бугу з його стародавніми урочищами, скелями...

«Зазначені проекти мають обговорюватися в широкому експертному

середовищі, енергетики та екологи мають почути одне одного та обрати найбільш вдалі рішення для мінімізації впливу на екологію та водні ресурси», - запевняє генеральний директор ПрАТ «Укргідроенерго» **Ігор Сирота**. Він стверджує, що в усі часи питання екології енергетики ставили на перше місце. Водночас екологи нарікають на невідповідність європейським стандартам вже збудованих ГЕС та ГАЕС. «Ми закликаємо гідроенергетиків до екологізації вже збудованих об'єктів, тому що в Україні близько 100 великих об'єктів та 130 малих ГЕС, але жоден з них не відповідає європейським стандартам», - вважає голова Національного екологічного центру **Руслан Гаврилюк**.

Край суперечкам мають нарешті покласти експерти, науковці...

Енергетики визнають: всі енергетичні об'єкти завдають шкоди екології водних артерій. Питання в тому, як мінімізувати цей негатив. За даними Ігоря Сироти, компанія «Укргідроенерго» вже залучила 10 українських інститутів Національної Академії наук до оцінки впливу гідроенергетики на навколишнє середовище. Профільне міністерство також запевняє у пріоритетності екології:

Порозумітися з Молдовою допоможе ОБСЄ. З цією метою запланований українсько-молдавський проект **«Співпраця та управління транскордонними водами річки Дністер»**. «Головна задача – проаналізувати проблеми Дністра і розробити план управління за методикою Директиви ЄС». «Ми знайдемо можливість зібрати експертів в парламентському Комітеті з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки», - запропонував керівник профільного комітету парламенту **Олександр Домбровський**.

Інформація на цю тему – Миколаївська правда, 13.05.2018 «В Николаеве состоится премьера фильма «Река Бог» о затоплении Национально парка «Бугский Гард».

Укренерго, 03.05.2018

18 травня відбудеться відкрите обговорення проекту «Плану розвитку системи передачі на 2019-2028 роки»

ДП «НЕК «Укренерго» на виконання положень ст. 37 Закону України № 2019-VIII «Про ринок електричної енергії» розроблено проект документу **«План розвитку системи передачі на 2019-2028 роки» (далі – План розвитку)**.

Проект Плану розвитку забезпечує відповідність системи передачі потребам ринку електричної енергії та інтересам безпеки постачання електричної енергії та містить:

- 1) *заходи, спрямовані на забезпечення безпеки постачання електричної енергії;*
- 2) *основні об'єкти системи передачі, будівництво або реконструкція яких є доцільними протягом наступних 10 років;*
- 3) *інформацію про об'єкти системи передачі, які мають бути збудовані та/або реконструйовані протягом наступних 10 років, строки їх будівництва та/або реконструкції, джерела фінансування;*
- 4) *інформацію про інвестиції в об'єкти системи передачі, щодо яких вже прийняті рішення та які перебувають на стадії реалізації, із зазначенням прогностичних інвестицій, що мають бути здійснені протягом наступних трьох років.*

Проект Плану розвитку розроблений на основі звіту з оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей, а також планів розвитку суміжних систем передачі, систем розподілу електричної енергії.

Проект Плану розвитку для ознайомлення та надання пропозицій опубліковано веб-сайті Укренерго.

Відкрите обговорення проекту Плану розвитку відбудеться об 11:00 18 травня 2018 р. за адресою м. Київ, вул. С. Петлюри, 25.

Контактна особа – Масюк Роман Сергійович, +380 44 205-49-28, Masiuk.RS@ua.energy.

Интерфакс-Украина, Энергореформа, 04.05.2018

АМКУ запретил Совету ОРЭ закреплять приоритет блоков ТЭС на газовой группе угля перед антрацитовыми

Антимонопольный комитет Украины (АМКУ) 3 мая принял решение запретить внесение изменений в Договор между членами Оптового рынка (ДЧОРЭ) электрической энергии о закреплении приоритета включения в работу блоков ТЭС, работающих на газовой группе угля перед антрацитовыми блоками, сообщил глава ведомства **Юрий Терентьев**.

Ю.Терентьев напомнил, что указанные согласованные действия, в частности, предполагали: приоритетное включение в график нагрузки энергоблоков, использующих уголь марок «Г» и «Д» (даже в случае, если ценовое предложение энергоблоков с использованием угля марок «А» и «П» ниже); отмену минимально допустимого состава оборудования в межтопительный период; включение работающего на угле марок «А» и «П» блоков исключительно в случае, если выбранного состава оборудования работающего на угле «Г» и «Д» недостаточно для обеспечения необходимого покрытия.

Совет ОРЭ 20 сентября 2017 года утвердил проект изменений в правила рынка, которым закрепляется приоритет блоков ТЭС, работающих на газовой группе угля перед блоками, использующими антрацит. Согласно документу, блоки ТЭС, использующие газовую группу угля, будут включаться в работу в первую очередь, по сравнению с «антрацитными», вне зависимости от ценовой конкуренции.

По данным Совета ОРЭ предоставление приоритета углю газовой группы позволит тепловой генерации экономить до 900 млн грн в год, обеспечит стимул и источник финансирования для переоборудования генкомпаниями блоков ТЭС с марки «А» на марку «Г».

Согласно расчетам ГП «Энергорынок», коррекция правил рынка позволит повысить покрытие постоянных затрат ТЭС в среднем на 39%. При этом больше всех выиграет «ДТЭК Востокэнерго», меньше всего – «Донбассэнерго».

Український Бізнес Ресурс, Електровести, Finance.ua, 05.05.2018

Во Львовской области открыли мощную солнечную электростанцию на крыше

Мощную кровельную солнечную электростанцию открыли во Львовской области, на территории ОАО «Львовская товарно-сырьевая фирма «Львовресурсы». Об этом сообщили в пресс-службе Львовской облгосадминистрации.

СЭС мощностью 500 кВт увеличит долю альтернативной энергии и снизит использование углеводородных энергоносителей при производстве электрической энергии.

Солнечная электростанция - это совместный проект ООО «Арт-Энерго» и ОАО «Львовская товарно-сырьевая фирма «Львовресурсы». Планируется, что за год

она будет производить около 549 945 кВт/ч электроэнергии.

Первая очередь электростанции состоит из 1880 панелей, расположенных на всех 6 крышах фирмы. Сумма инвестиций, привлеченных в строительство СЭС, составляет более 14 млн грн.

Это уже 8-й проект по солнечным электростанциям, который реализуется на территории Львовской области.

Український Бізнес Ресурс, 05.05.2018
**«Укрэнерго» хочет повысить тарифы,
 чтобы увеличить зарплату своим сотрудникам**

В «Укрэнерго» сетуют на то, что уровень зарплат их сотрудников ниже среднего по отрасли. Особенно это касается персонала, работающего непосредственно на подстанциях, линиях электропередач и в диспетчерском управлении. Об этом сообщает пресс-служба компании.

«Это обострило ситуацию на рынке труда и повысило риск оттока работников «Укрэнерго» к другим предприятиям отрасли. Только за последние 6 месяцев именно из-за низкого уровня заработной платы с «Укрэнерго» уволилось около 100 опытных инженеров и рабочих основных направлений деятельности (эксплуатация сети, оперативное управление)», - отмечается в сообщении.

В компании решили инициировать повышение тарифа на передачу электроэнергии магистральными и межгосударственными сетями, в том числе диспетчерское управление ОЭС Украины на уровне 5,74 коп./кВт·ч.

«Учитывая ситуацию, которая сложилась, «Укрэнерго» предлагает увеличить расходы на оплату труда на третий и четвертый кварталы 2018 года на 484,3 тыс. грн., что позволит в среднем на 30% повысить заработную плату. 90% от общей суммы будут направлены на повышение зарплат рабочих и инженеров направлений эксплуатации сети, оперативно-диспетчерского управления и ИТ», - отметил руководитель «Укрэнерго» **Всеволод Ковальчук**.

Міністерство енергетики та вугільної промисловості України, 07.05.2018

Міненерговугілля підтримує ініціативи щодо відкритості та прозорості

Розпочався **Тиждень Відкритого Уряду** у рамках однойменної міжнародної ініціативи.

Під час заходу «Уряд відкрито!», який відбувся за участі Прем'єр-міністра України **Володимира Гройсмана**, наголошено, що питання діалогу та відкритості, підзвітності, обговорення урядових ініціатив за участі громадськості – це ключові питання для влади.

Від Міненерговугілля участь у заході взяла в .о. державного секретаря – директор Департаменту забезпечення комунікацій та організаційної роботи **Юлія Підкоморна**.

Відзначено, що успішним прикладом співпраці з громадськими експертами, який має суттєвий вплив на відкритість Уряду, є Урядово-громадська ініціатива «Разом проти корупції». Міненерговугілля протягом минулого року провело низку зустрічей з експертами Ініціативи для обговорення можливих корупційних ризиків у процесі прийняття рішень. Наразі таке партнерство триває. Обговорюються нові формати співпраці та залучення експертів від громадськості для вирішення важливих питань впровадження реформ.

Міненерговугілля на постійній основі здійснює оприлюднення інформації у формі відкритих даних. Також досягнуто прогресу у впровадженні Ініціативи прозорості видобувних галузей, зокрема, підготовлено та оприлюднено 2 Звіти ПІВГ. Другий Звіт охоплює період 2014-2015 років.

Міненерговугілля планує розширювати співпрацю з громадськістю для посилення відкритості та прозорості енергетичного сектору.

Энергобизнес, 08.05.2018

Конкурирующая генерация необходимость обеспечения конкуренции на рынке генерации электроэнергии в ходе реформ

Владимир Михайлов

В очередной раз проблему обеспечения конкуренции на рынке генерации электроэнергии в ходе реформ обсуждали на круглом столе **«Риски и барьеры на пути реформирования рынка генерации»**. Организатором мероприятия выступил Офис эффективного регулирования (BRDO, Better Regulation Delivery Office), независимый экспертно-аналитический центр, созданный по инициативе Министерства экономического развития и торговли Украины и западных партнеров.

Участникам круглого стола была представлена подготовленная BRDO презентация, в которой обрисована ситуация сектора генерации, его проблемы и прогнозы. Основной вывод, к которому пришли эксперты офиса, - если в Украине сохранятся текущие рыночные условия, реформирование электроэнергетики может привести к существенному ухудшению ситуации в отрасли и будет угрожать дискредитацией процесса евроинтеграции.

Украинская генерация - это очень концентрированная отрасль. На пять крупнейших игроков приходится 92% совокупного объема оптового рынка электроэнергии (ОРЭ), хотя лицензией на производство электроэнергии в Украине владеют 406 субъектов хозяйствования. Кроме того, государство контролирует почти все операции на рынке, и это искажает рыночную модель и делает невозможным конкурентное развитие, заявил руководитель сектора «Энергетика» BRDO **Алексей Оржель**. Правильнее было бы сказать, что рынка генерации как такового нет, хотя бы потому, что оптовая цена устанавливается государством, поэтому высокая концентрация еще не означает возможности злоупотребления крупными игроками своим положением, о чем ряд экспертов говорили еще во время известного расследования АМКУ в 2015 г.

Государство (т.е. «Энергоатом», положение которого на рынке, согласно выводам АМКУ, имеет «признаки доминирования») производит 67% электроэнергии. Оно, равно как и частный сектор (т.е. ДТЭК, где тоже как бы есть «признаки доминирования»), не заинтересовано в появлении новых сильных игроков, что ослабило бы концентрацию, считают в BRDO. В BRDO также считают, что крупные производители на рынке вряд ли появятся в обозримом будущем в силу слишком большого срока окупаемости инвестиций в строительство генерирующих мощностей.

«Переход к свободному рынку в условиях высокой концентрации является очень рискованным шагом. Из-за изменения механизмов ценообразования конечная цена электроэнергии для бизнеса вырастет минимум на 30%, даже не учитывая инфляцию и другие факторы, которые будут влиять на тарифы для конечных потребителей, в частности, внедрение

РАВ-регулирувания. Уменьшить ценовой шок позволит отказ от перекрестного субсидирования, но это повлечет двукратный рост тарифа для населения», - отметил А. Оржель.

Пока о значимом прогрессе на пути реформ говорить рано. Сама регуляторная среда требует серьезного реформирования. По оценке BRDO, из 122 регуляторных нормативно-правовых актов 25 являются незаконными, а 28 - неактуальными. Всего на незаконные и/или неактуальные акты приходится 27% из общего числа. Примеры незаконных актов - План реконструкции и модернизации теплоэлектростанций и теплоцентралей (распоряжение Кабмина № 648 от 8.09.04 г.) и Порядок утверждения, корректирования и изъятия инвестиционной составляющей в тарифе на электрическую энергию (постановление НКРЭКУ № 224 от 23.02.17 г.). Пример неактуального акта - Закон Украины № 2509-IV от 5.04.05 г. «О комбинированном производстве тепловой и электрической энергии (когенерации) и использовании сбросового энергопотенциала».

Объединение рынков Украины и Европы может решить ряд проблем, в том числе обеспечить конкуренцию. «Мы находимся на уровне европейских цен, и даже может быть дороже, чем развитые рынки», - говорит А. Оржель.

В настоящее время импортер, как полноценный конкурент отечественной генерации, не может зайти на рынок. Для этого должны быть сняты ряд административных, экономических и технических барьеров.

Кроме технических мер, которые потребуют вложения значительных средств, интеграция рынков означает создание в Украине бирж и объединение их с европейскими биржами. «Это должно быть государственное решение, которое надо внедрять на уровне государства, если уж мы решили интегрироваться в европейскую энергосистему», - подчеркнул А. Оржель.

«Конкуренция на рынке не появится, это 100%-ная угроза, потому что импорта нет, а строительство новых объектов новым игрокам неинтересно. Некоторые игроки на рынке могут удерживать нерыночные преимущества, обосновывая это тем, что мы имплементировали Третий энергопакет», - говорит А. Оржель.

С выводами BRDO согласны и другие участники круглого стола.

«Украина выбрала европейский путь развития, следовательно, должна выполнять свои обязательства в рамках реформы энергетической сферы. В частности, необходима наработка качественной подзаконной базы рынка электроэнергии, оздоровление энергетического регулятора и АМКУ с целью ориентации на нужды потребителей, а также создание условий для экспортно-импортного обмена», - заявил руководитель департамента программ помощи «Энергетика, транспорт и окружающая среда» Представительства ЕС в Украине **Иоганнес Баур**.

«Наша задача - не слепое наложение Третьего энергопакета, что приведет к негативным последствиям, а реализация механизмов для конкурентного развития отрасли. Здесь должна быть общая комплексная работа всех ответственных органов», - сказал первый заместитель Министра экономического развития и торговли Украины **Максим Нефедов**.

Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 10.05.2018 р. № 288-р **Тріпайло Руслана Федорівна** призначена заступником Голови Державної інспекції ядерного регулювання України з дати початку фактичного виконання нею посадових обов'язків строком на п'ять років з оплатою праці відповідно до законодавства, встановивши випробування строком на три місяці.

ГлавКом, Finance.ua, Апостроф, 11.05.2018

УСПП: тарифи на електроенергію в Україні є одними з найнижчих в Європі

В Українському союзі промисловців і підприємців відзначають, що тарифи на електроенергію в Україні є одними з найнижчих в Європі і проблемою є не ціна на електроенергію для підприємств, а їхня висока енергоємність, проблеми підключення до енергомереж і доступність фінансування. Про це заявив перший віце-президент УСПП **Сергій Прохоров**.

«Головний сигнал полягає в труднощах доступу до фінансування. Довгострокових кредитів немає взагалі, короткострокові коштують дуже дорого. Ми зараз докладаємо зусиль для створення Агентства з підтримки експорту з відповідними можливостями видавати гарантії і відповідним доступом до кредитів. Якщо говорити про ціноутворення на електроенергію, то тарифи у нас досить доступні, менше європейських в три-чотири рази. Зараз страждаємо через високу енергоємність нашої промисловості, яка нам дісталася у важку спадщину від СРСР. Проблемою сьогодні є доступ до електроенергії, до відкриття нових виробництв і збільшення споживання потужностей. Тут не зовсім конструктивна позиція обленерго, це якась загальна хвороба, доступ до інфраструктури. І тому ми вважаємо, що потрібні відповідні рішення в цій сфері», - вважає Сергій Прохоров.

Додаткова інформація на цю тему - РБК-Україна, ГлавКом, 21.05.2018

«В Україні найнижчі в Європі тарифи на електроенергію для населення експерти».

– Західна інформаційна корпорація, 21.05.2018 **«Підвищення тарифів на електроенергію для населення є неминучим, – Кучеренко».**

УКРИНФОРМ, 11.05.2018

Луганщина не може бути заручником приватної енергокомпанії – Гарбуз

Під час воєнних дій контроль над такими стратегічними галузями, як електро-, газо- та водопостачання в областях має бути у держави. Луганщина не може бути заручником приватної енергетичної компанії, яка має фінансові проблеми.

Таку заяву зробив керівник Луганської обласної військово-цивільної адміністрації **Юрій Гарбуз** під час зустрічі з журналістами.

«Ми повинні забезпечити безперебійне електропостачання всіх об'єктів області. Тому в енергетичній сфері необхідно створити державне підприємство, яке візьме на себе відповідальність і за електропостачання, і за людей, які працюють у цій галузі. З цього приводу дуже часто я особисто підіймав питання в Кабінеті міністрів. Луганщина не може бути заручником приватної енергетичної компанії, яка має фінансові проблеми», – наголосив Гарбуз.

За його словами, зараз Луганська область має лише одне джерело електроенергії – Луганську ТЕС (м. Щастя). В умовах збройної агресії з боку Росії область постійно ризикує залишитися без енергопостачання. У той же час триває будівництво ПС 500 кВ «Кремінська», завершення якого планується у першому

кварталі 2019 року. На реалізацію цього проекту з державного бюджету загалом було виділено 1,8 млрд грн.

Як відомо, подача електроенергії об'єктам Луганської області забезпечується приватною компанією, яка приватизувала державну структуру «Луганськoblenergo» за сумнівною схемою в той час, коли керівником області був регіонал **Олександр Єфремов**, який нині перебуває під судом і знаходиться в СІЗО.

РИА-Новости Украина, 11.05.2018

С возвратом имущества «Киевэнерго» не все просто — эксперт

Из интервью Александра Мазурчак, экс-первого заместителя председателя Киевской горгосадминистрации, экс-заместителя министра по вопросам ЖКХ

Киевсовет будет судиться с «Киевэнерго». Причина — разрытые теплосети. Об этом заявил депутат Киевсовета, председатель постоянной комиссии по вопросам ЖКХ и топливно-энергетического комплекса **Владимир Бондаренко**. Он сказал, что сейчас в столице более 2 тысяч аварийных разрытий теплосетей и добавил, что столичная власть будет настаивать, чтобы все их закопали за средства «Киевэнерго».

О перспективах этих исков в суде, а также в целом о состоянии теплосетей в столице рассказал в эфире радиостанции Голос Столицы экс-первый заместитель председателя Киевской горгосадминистрации, экс-заместитель министра по вопросам ЖКХ **Александр Мазурчак**.

(текст публикуется на языке оригинала)

— Справа не перспективна. Тому що було прийнято рішення сесії про передачу вже повністю майнового комплексу «Київенерго» на баланс міської ради. В зв'язку з цим «Київенерго» не буде витратити на це гроші, скоріше за все. А мотивація їх буде дуже проста — є борги населення... що ті кошти, які були в боргах, от ви їх заберіть в населення і витратіть на закопування цих мереж. Я думаю, що саме так буде себе поводити захист «Київенерго».

— Кожен буде зацікавлений в тому, щоб відстоювати свої інтереси.

— Умови передачі активів «Київенерго» місту якимось чином прописані. Там є дуже багато проблем...

— Якщо дивитися по сьогоднішніх цінах, то треба приблизно 600 млн гривень щорічно вкладати в мережі для того, щоб вони просто не погіршувалися.

— А для того, щоб зробити модернізацію, це треба вже мільярди доларів вкладати, щоб зробити дійсно реальну якусь зміну. Наприклад, ви знаєте, що більше 2 тисяч будинків в місті Києві не мають циркуляції і не забезпечені нормально гарячою водою? Є проблеми з тим, що крім ТЕС, які передаються, ще порядку 170 котелен, не всі ці котельні є сучасними, там потрібно міняти котли і проводити модернізацію. Тобто це досить серйозні гроші, і забираючи в «Київенерго» майно, місто бере Троянського коня.

— Якби в «Київенерго» все це залишилося і посипалося з плином часу. Залишати в тому варіанті, в якому воно було, неможливо було. Тому що це була унікальна ситуація, коли не було договору оренди, не було договору концесії, а так званий був договір тимчасового використання. Такого по закону немає. І треба було в будь-якому випадку або робити новий договір з новими умовами, або забирати.

— Тепломережі. Зараз починається період випробувань. Повинні бути за літній період проведені випробування всіх мереж. Це збільшення тиску в мережах

для того, щоб проявилися слабкі місця... Це ще будуть сотні поривів. Все місто стане тільки в суцільних ямах і в поривах. Тому їх треба ліквідувати. І плюс це ж втрати. Втрати води, втрати теплоносія... Питання повинно бути вирішене в двох площинах. Я думаю, що скоріше за все воно буде пов'язано з цими боргами. Кому залишаються борги, той і ліквідує ці пориви.

...В мене є дані по Україні, по Україні зараз 70 млрд боргів — по енергоносіях від населення. Це і по водоканалах, і по теплокомуненерго. Це борги населення за енергоносії.

— В більшості районів теплокомуненерго знаходяться в муніципальній власності, комунальній. І тому там дещо інше, там місто завжди бере на себе відповідальність за ліквідацію всіх аварій. В місті Києві ми маємо тільки 2,5 тис. кілометрів тепломереж. Тому ясно, що такої кількості немає ні в одному більше місті.

KievVlast, Antikor, 12.05.2018

Столичные ТЭЦы и “Энергия”

могут остаться в собственности “Киевэнерго” на неопределенный срок

Константин Гродзинский

Если не будет разморожена работа НКРЭКУ и чиновники Киевской горгосадминистрации (КГГА) не подготовят в срок все необходимые документы, ТЭЦ №5, ТЭЦ №6 и мусоросжигательный завод “Энергия” могут остаться в собственности ПАО “Киевэнерго” и после 31 июля с.г.

Об этом стало известно из эфира депутата Киевсовета, члена постоянной комиссии по вопросам ЖКХ и ТЭК **Константина Богатова** (фракция “Объединение “Самопомощь”) в программе “Громадська приймальня” на телеканале “Киев ТВ”, которая вышла 10 мая 2018 года.

“Всем очевидно, что трубы - это дело убыточное, дырявое, проблемное, а ТЭЦ производит и зарабатывает. Мягко сказать, не по хозяйски выглядит - взять себе вершки, оставить им корешки. Получается, мы трубы забрали, а генерацию оставили им еще на два-три месяца. При этом, в договоре не предусмотрено никаких методов расчетов, компенсации, аудита. Сколько же “Киевэнерго” заработает на нашей ТЭЦ за эти три месяца, и каким образом оно нам эти деньги вернет?”, - заявил Константин Богатов.

По его словам, о том, что ТЭЦ №5, ТЭЦ №6 и завод “Энергия” не будут возвращены Киеву 1 мая, депутаты Киевсовета узнали за два дня до голосования по данному вопросу. Чтобы эта ситуация не повторилась через два месяца, необходимо, чтобы начала работать Национальная комиссия, осуществляющая государственное регулирование в сферах энергетики и коммунальных услуг (НКРЭКУ) и КП “Киевтеплоэнерго” получило необходимые лицензии.

Также, подчеркнул депутат, важно, чтобы профильный департамент Киевсовета подготовился к приемке данных объектов.

Економічна правда, 14.05.2018

Кабмін підтримує ідею впровадження «стимулюючих» тарифів

Уряд підтримує впровадження РAB-регулювання з метою енергомодернізації обленерго, але не у такому вигляді як це пропонує Національна космісія з регулювання енергетики та комунальних послуг, про це повідомили в прес-службі

прем'єр-міністра **Володимира Гройсмана**.

«Кабінет Міністрів наполягає, щоб нормативна база, напрацьована регулятором для встановлення РAB-тарифів, була обговорена з урядовцями та громадськістю», - йдеться у повідомленні.

«Уряд поділяє думку про необхідність енергомодернізації обленерго та залучення інвестицій у розвиток електричних мереж. Але це в жодному разі не повинно робитися коштом українців у вигляді збільшених тарифів на електроенергію. Нормативну базу, напрацьовану НКРЕКП для впровадження стимулюючого тарифоутворення, слід ретельно вивчити і за необхідності доопрацювати», - заявили в уряді.

Стимулююче тарифоутворення або РAB-регулювання – система довгострокового тарифоутворення, основною метою якої є залучення інвестицій у розвиток та модернізацію електричних мереж. Ця система широко застосовується в Європі.

Додаткова інформація на цю тему – ДеПо.іа, Український Бізнес Ресурс, Комсомольская правда в Украине, Факты и комментарии, 18.05.2018 «Для ефективного впровадження РAB-тарифів потрібна єдина ставка на нову і стару баз активів, - старший віце-президент IHS Energy Карлос Паскуаль». Щоб отримати максимальний ефект від модернізації розподільчих мереж внаслідок РAB-регулювання, варто скористатися єдиною нормою прибутковості - встановити єдину ставку РAB-тарифу як для нових, так і для старих активів.

Такое мнение высказал экс-посол США в Украине, старший вице-президент IHS Energy **Карлос Паскуаль**.

«Должны ли мы иметь две разные нормы доходности для старых и новых активов? Должен ли я получить большую отдачу за старый актив? И еще одну норму доходности - для будущих инвестиций? Я думаю, не нужно иметь две разные нормы доходности (ставки доходности РAB-тарифа). Ведь если у вас есть более низкая норма доходности для старых активов и более высокая ставка для новых активов, то для оператора это стимул инвестировать средства только в новые активы. Зачем тогда вкладывать в старые? Правильный путь – это единая ставка, как для новых, так и для старых активов», - отметил Карлос Паскуаль в своем выступлении на форуме «Внешнеэкономическая инвестиционная программа ЕС» 17 мая в Киеве.

По его мнению, инвестиции в старые активы позволят обеспечить надёжность и эффективность уже существующей системы распределительных сетей, а новые мощности необходимы для построения современной системы, ориентированной на будущее. В случае инвестиций – только в новые активы, систему сетей – ждет коллапс, чего нельзя допустить.

Newsper, 14.05.2018

С середины 2018 года украинцы смогут менять поставщика электроэнергии

Эксперты рассказали, что изменится для обычных граждан после запуска реформы энергорынка.

Начиная с июля 2018 года, украинцы могут уже начинать подыскивать себе нового поставщика электроэнергии. А со следующего года — заключать договора с новыми продавцами.

По новому закону «О рынке электроэнергии» до середины декабря все

облэнерго должны отделить поставку (продажу) энергии от ее распределения.

То есть монополистом останется только оператор электросетей, а вот саму энергию можно будет покупать у кого угодно. Поставщик, выделенный из облэнерго, станет лишь одной из подобных компаний. И оператор сетей обязан предоставить равный доступ всем поставщикам, у которых есть лицензии, пишет ubr.ua

Процедура смены поставщика прописана в правилах розничного рынка электроэнергии, которые были приняты НКРЭКУ 14 марта 2018 года.

Но это только формально, так сказать, на бумаге. Ведь право выбора поставщика ничего не значит, если выбирать будет не из кого.

Как рассказал заместитель директора департамента Национальной комиссии госрегулирования энергетики и коммунальных услуг (НКРЕКУ) **Антон Гудаченко**, смена поставщика — это право потребителя, а не его обязанность.

Поэтому тем, кто не захочет менять поставщика или не найдет альтернативу, местные компании от облэнерго будут поставлять свет по регулируемому тарифу, который утверждается НКРЭКУ. Эта же компания будет считаться «поставщиком универсальной услуги» и не сможет задираить цену как ей вздумается. А после окончания переходного периода поставщики универсальных услуг будут выбираться на открытом конкурсе.

«Вы не можете сменить универсального поставщика. Потому что он действует на определенной территории, закрепленной за ним. Например, житель Львова не сможет сменить условный «Львовэнергопостач» на «Киевэнергопостач», — объяснил Гудаченко.

Но если на рынке того же Львова появится поставщик электроэнергии по нерегулируемому тарифу и его предложение заинтересует людей, то бытовой потребитель сможет сменить поставщика.

То есть, фактически бытовые потребители смогут выбирать себе поставщика только с 2020 года. Зато бизнес почти наверняка попытается перейти на договора с другими компаниями.

«В Польше все местные «облэнерго» были уверены, что их клиенты так и останутся за ними. Но после внедрения новой модели рынка почти 60% юридических лиц сменили своих поставщиков», — рассказал и.о. гендиректора ПАО «Хмельницкоблэнерго» **Олег Козачук**.

Впрочем, и после 2020 года население, вероятно, не слишком будет торопиться к смене поставщика.

Как сообщила директор департамента энергосбытовой политики ООО «Укрэнергоконсалтинг» **Наталья Костышева**, пока нет нормативки по регулированию работы независимого поставщика. Поэтому выделить компанию можно, но это не решит проблему так называемой универсальной поставки самой инертной массе потребителей — населению.

По ее словам, у некоторых облэнерго доля таких потребителей доходит до 70%.

Остается не до конца решенным также вопрос, будет ли потребитель вынужден заключать два контракта (один — с поставщиком, другой — с оператором распределительных сетей), имея в платежке два отдельных тарифа. Ведь платить придется двум юрлицам — за энергию как товар и за услуги по ее распределению.

Два счетчика или два договора

Эксперты говорят, что это необязательно будет две платежки. Сейчас в законе не предусмотрен механизм разделения платежа для бытовых потребителей.

Поэтому в НКРЭКУ не говорят о двух платежках после того, как произойдет отделение распределительных сетей от поставщиков энергии.

«А вот если потребитель сменит поставщика электроэнергии, то он будет получать счета уже от новой компании. В будущем новая модель рынка предусматривает так называемые компонентные предложения. То есть, продавец электроэнергии может взять на себя труд по проведению расчетов с компанией-владельцем электросетей», – говорит Антон Гудаченко.

То есть, у плательщика будет не две платежки, а два договора: о покупке энергии и о ее распределении.

«В будущем мы ожидаем, что таких вариантов предложений может быть много», — говорят в НКРЭКУ.

Энергореформа, Интерфакс-Украина, Терминал (сайт издания), 15.05.2018

**«ДТЭК Киевские Электросети» реконструируют ПС «Позняки»
и проложат транзитную КЛ за 252 млн грн**

ЧАО «ДТЭК Киевские Электросети» (преемник электрической части бизнеса «Киевэнерго» – ИФ) реконструирует подстанцию (ПС) «Позняки» и проложит транзитную кабельную линию (КЛ) за 252 млн грн, сообщила пресс-служба компании.

«На энергообъекте будет построено закрытое распределительное устройство и проложена транзитная кабельная линия 110 кВ «ТЭЦ-5 – Аркада – Славутич – Позняки», - уточняют в компании.

Актуальность проекта обусловлена ростом потребления электроэнергии столицы - начиная с 2000-х годов оно ежегодно увеличивается на 4-5%.

По данным «ДТЭК Киевских Электросетей», ввод новой транзитной линии «ТЭЦ-5 – Аркада – Славутич – Позняки» также даст возможность реконструировать действующие транзитные линии 110 кВ от ТЭЦ-5 к Дарницкой ТЭЦ и от Дарницкой ТЭЦ к электроподстанции «Бровары».

Обозреватель, ГлавКом, 15.05.2018

**«Роттердам+» це крок на зустріч ринку –
голова Першої енергетичної асоціації України**

На думку голови Першої енергетичної асоціації України **Василя Котка** введення формули «Роттердам+» відповідає ринковим законам.

«Я можу однозначно заявити, що це (введення формули «Роттердам+» - ред.) дійсно крок назустріч ринку. Якщо ми хочемо, щоб наша економіка розвивалася, ми повинні враховувати ринкові закони. Один з цих ринкових законів полягає в тому, що якщо продукція, яка торгується у нас в Україні, є дефіцитною, в цьому разі імпортна ціна є визначальною, є тим індикатором, на який, власне кажучи, всі рівняються, і ціна імпорту і буде тією ціною, за якою цей продукт буде реалізуватися в Україні. Це абсолютно ринковий принцип», - сказав Василь Котко.

Експерт вважає, що багаторічне нехтування законами ринкової економіки призвело до того, що Україна катастрофічно скоротила власний видобуток газу та вугілля і тепер змушена імпортувати енергоресурси з РФ.

«Ми багато років ігнорували ці ринкові принципи і щодо ціноутворення на вугілля, і щодо ціноутворення на газ. Наслідки такого ігнорування, абсолютно чіткого і відомого всім закону, який я тільки що вам озвучив. Перше – з газом ми давно могли б бути, абсолютно забезпечені своїм власним газом. А насправді ситуація відбувалася таким чином, що своїм компаніям платили разів у 3-4 менше, ніж по імпорту. І наслідок цього – що у нас з року в рік видобуток газу не зростає, а падає. Залежність зростає. Валютні витрати у нас, причому всі вони йшли у Російську Федерацію, зростають. В якійсь мірі, і в не малій мірі, я сказав би, що це була причина фінансової кризи 2014 року, падіння нашої гривні втричі і т.ін. Тобто, ігнорування будь-яких законів ринкових, якщо вони є, ці закони, на них треба рівнятися. Якщо їх ігнорувати, рано чи пізно за це треба буде платити», - наголосив голова ПЕАУ.

Василь Котко перестеріг політиків від спекуляцій на складних енергетичних темах.

Укрінформ, 16.05.2018

Як в електроенергетиці України нарешті перейти від виживання до розвитку
Григорій Копчинський, экс-голова Держкоматому України,
член Українського ядерного товариства;
Віктор Шендерович, заслужений енергетик України,
член Українського ядерного товариства
Микола Штейнберг, экс-заступник міністра палива
та енергетики України, член Українського ядерного товариства

Енергетика країни сьогодні перебуває в ситуації, з якої вкрай складно знайти вихід. Але він все ж є.

Енергетична безпека – чи не найважливіша складова в життєдіяльності кожної країни. А одним із аспектів енергобезпеки є стан потужностей із виробництва електроенергії та перспективи їх розвитку на найближчу і довгострокову перспективу.

І, звичайно, енергетична безпека не може розглядатися у відриві від стану економіки країни.

СТРАТЕГІЯ БЕЗ ПЕРСПЕКТИВИ

... в Оновленій енергетичній стратегії України до 2035 року (Стратегія-35) немає оцінок ризиків, немає методів управління ними, що, як відомо, стало причиною провалу попередніх Стратегій.

Як і попередні, Стратегія-35 мало акцентує уваги на завданнях, які повинні бути реалізовані в конкретні періоди часу, особливо, в перші 3-5 років її виконання. Крім того, в документі практично немає бачення подальшого розвитку електроенергетики України, наприклад до 2050 чи 2075 років або до кінця XXI століття, адже подальший розвиток прямо пов'язаний із реалізацією Стратегії-35. Енергетична стратегія – це невід'ємна складова стратегії економічного розвитку країни, оскільки виробництво електроенергії повинне забезпечити стійкий розвиток економіки у відповідності з принципами і положеннями, обґрунтованим економічною наукою.

Електроенергетика – це галузь із надзвичайно тривалим інвестиційним циклом. Наприклад, від ідеї побудувати ядерний енергоблок до його введення в експлуатацію потрібно від 12 до 15 років... Таким чином, рішення, прийняті

сьогодні, реалізуються якраз до 2035 року. Очевидно, що стратегічне планування електроенергетики країни необхідно розглядати на період до 2050 року з оцінкою перспектив до кінця XXI століття (з безумовним уточненням показників раз у 5 років).

ТЕПЛОВА ЕНЕРГЕТИКА

Тут стан критичний. Встановлена потужність теплових електростанцій (ТЕС) і теплових електроцентралей (ТЕЦ) становить близько 62% загальної встановленої потужності всієї електрогенерації України, але виробляють вони лише близько 40% електроенергії в країні (39,5% в першому кварталі 2018 року). ТЕС працюють при вкрай низькому коефіцієнті використання встановленої потужності та неприпустимих екологічних показниках. Всі вони вже виробили свій розрахунковий ресурс і багаторазово його перевищили.

... реконструкція, яку виконують зараз власники ТЕС, спрямована, судячи зі всього, на виживання з обладнання «пенсійного» віку навіть того, що вичавити з нього вже неможливо. Кількість реконструйованих блоків зростає і... зростає витрата палива на вироблення електроенергії. Резонно поставити запитання – це реконструкція чи комерція на користь, скажемо так, вузького кола олігархів та тих, хто сприяє їм із високих чиновницьких крісел? І як довго триватиме така політика? Адже без сучасної та ефективної теплової енергетики країні не вижити – не врятують ні АЕС, ні ВЕС, ні сонячні СЕС.

Має бути чітко сформульована її роль у поєднанні з іншими генеруючими потужностями.

АТОМНА ЕНЕРГЕТИКА

На тлі явної деградації теплової генерації, атомна енергетика об'єктивно посіла провідне місце у забезпеченні країни електроенергією. Лише близько чверті встановлених генеруючих потужностей країни складають АЕС, але при цьому вони виробляють більше 50% електроенергії (49,4% за підсумками першого кварталу 2018 року та 56,6% за підсумками 2017 року).

У цій галузі електроенергетики також є проблеми, які потребують вирішення в найближчій і довгостроковій перспективі.

Перш за все, це забезпечення безпеки АЕС.

Друге найважливіше завдання – продовження терміну експлуатації діючих енергоблоків. Сьогодні це, без перебільшення, програма виживання держави.

... Разом майже 3000 МВт ядерних потужностей можуть бути зупинені ще до 2035 року. Тому нам вкрай потрібні заміщуючі потужності...

Нарешті, є й інші принципові питання, пов'язані з будівництвом нових потужностей. Перше з них – тип ядерних енергоблоків...

Спорудження нових енергоблоків краще виконати на майданчиках діючих АЕС, але можна їх будувати і на нових майданчиках. Тож країна потребує кадастру майданчиків для перспективного розміщення АЕС. І такий документ був розроблений ще у 2012 році. Але не затверджений. Відтак, затвердження кадастру є важливим, першочерговим завданням. Країні вже час мати проект тендерних документів, у яких було б відображено розуміння того, що ми хочемо побудувати, які критерії необхідно висунути до потенційного постачальника нових ядерних енергоблоків. Підготовка пакету тендерних вимог займе тривалий час.

ВІДНОВЛЮВАЛЬНА ЕНЕРГЕТИКА

Третім основним постачальником електроенергії є відновлювані джерела

електроенергії.

Спочатку – про гідроенергетику...

Гідроенергетика – це основні маневрені потужності енергосистеми України.

Із жалем можна констатувати, що в цьому природа обділила нашу країну – стік річкових вод України явно недостатній для того, щоб мати потужності ГЕС, достатні для гарантованого забезпечення стабільності української енергосистеми. Саме тому щодня у підтримці потужності й частоти в енергосистемі беруть участь наші «літні» ТЕС, що фактично, «добиває» ці станції, критично погіршує їхні техніко-економічні та екологічні показники.

Як позитивний факт слід зазначити, що за роки незалежності виконана серйозна модернізація ГЕС. У той же час, не слід забувати, що на горизонті вже видно сторічний ювілей Дніпровської ГЕС.

І, нарешті, ВЕС і СЕС. Останнім часом спостерігається явний ажіотаж довкола цих джерел електроенергії, який значною мірою підігрітий Паризькою угодою, згідно з якою для запобігання катастрофічним кліматичним змінам слід скорочувати вуглецеву енергетику і орієнтуватися на ядерні та відновлювальні джерела.

Мало хто звертає увагу на те, що термін служби основних елементів ВЕС і СЕС становить 10-15 років, після чого вони повинні замінюватися. Це також впливає на економіку.

Але головне – для цих джерел характерні нестабільність і, як наслідок, український низький коефіцієнт використання встановленої потужності...

Функції резервування для ВЕС і СЕС бажано покласти на газові й паро-газові установки – звісно, якщо визначитись із перспективами газопостачання та видобування газу в Україні. Також можна вирішувати завдання резервування створенням акумулюючих потужностей. Є вітер і сонце – заряджаємо акумулятори. Ні сонця, ні вітру – беремо електроенергію від акумуляторів...

Впровадження ВЕС і СЕС, безперечно, необхідне. Але не все тут однозначно, треба придивитися до світового досвіду, його плюсів і мінусів.

Перспективи ВЕС і СЕС вимагають ретельного аналізу. Необхідно врахувати всі складові, в тому числі – вплив на стійкість і надійність енергосистеми і... на економіку країни.

... досить ризикованим є рішення про видачу дозволів на приєднання до енергосистеми будь-якої кількості ВЕС і СЕС без вивчення і підтвердження їхнього впливу на стабільність і стійкість енергосистеми, навколишнє середовище та економіку країни.

БАЛАНС МОЖЛИВОСТЕЙ

У будь-якому випадку, гарантії енергетичної безпеки Україна зможе мати тільки тоді, коли розвиток її електроенергетики буде спиратися на результати детального аналізу сумісності й пропорцій різних видів генерації в загальному балансі виробництва електроенергії, необхідної країні. Пропорції джерел генерації в загальному парку потужностей країни повинні бути обґрунтовані також і з точки зору економіки. Це питання – не просто про тариф і скільки за це буде платити споживач електроенергії. Питання – в економіці, яка вирішальним чином впливає на майбутнє держави.

Багаторічна бездумна тарифна політика призвела до того, що тарифи на електроенергію, яка виробляється ТЕС, багаторазово вище тарифів на електроенергію, яку виробляють АЕС. Ніякими технологічними відмінностями або

режимами експлуатації пояснити це неможливо. Причина в одному – жадібність олігархічно-чиновницького клану.

Безліч питань маємо і щодо наших перспектив. Треба будувати нові блоки і ТЕС, і АЕС, і реконструювати електричні мережі. Де взяти кошти? У західних партнерів кошти звичайно є, але це будуть кредити, а «за позику – віддяка». За рахунок чого віддавати борги? Підвищувати тарифи на електроенергію ТЕС? Куди вже далі. Якщо ж підвищувати тарифи на електроенергію АЕС (нагадаємо, їхня частка у виробництві електроенергії – більше 50%) без зменшення тарифів ТЕС, то середній тариф на електроенергію в країні стає неприйнятним для бізнесу, населення й економіки держави в цілому. А ще й частка ВЕС і СЕС з їх «захопливим» тарифом, який у перспективі зросте до 13%.

Укррудпром, Fin.org.ua, 16.05.2018

Цена на электроэнергию ТЭС Ахметова в Украине в 1,5 раза выше той, по которой он поставляет ее в Венгрию

Екс-нардеп и министр Алексей Кучеренко процитировал в Facebook информацию бывшего члена НКРЭКУ Андрея Геруса.

«Ціна е/е в Україні та Європі.

Станом на сьогодні, 28 березня, на біржі в Угорщині електроенергія коштує:

а) база (рівний графік вдень-вночі): 40 євро або 1300 грн за мВт-год

б) пік (покриття пікових потреб вранці-ввечері): 44,8 євро або 1455 грн за мВт-год

В Україні за 20 днів березня тариф теплової генерації склав 1962,5 грн за мВт-год, що на 51%-35% вище, аніж на біржі в Угорщині.

Очевидно, що усій державі, усій економіці був би вигідніший імпорт дешевої е/е з Європи замість імпорту антрациту із Росії, який закладається у тарифи по Роттердам+. Цей імпорт зробив би середню ціну е/е дешевшою, а також змусив би теплову генерацію добровільно ініціювати зниження своїх тарифів, щоб виграти цінову конкуренцію у імпорту.

Але лоббїзм інтересів окремого учасника ринку переміг інтереси усієї держави — імпорт е/е повністю заборонений чиновниками НКРЕКП та Міненерго.

Незважаючи на всі заяви про деолігархізацію та демонполізацію, наша реальність така. І її визнання — це перший крок до вирішення проблеми.

P.S. А в Угорщину ДТЕК експортує по угорських цінах — і все нормально, вигідно».

Facebook, 16.05.2018

НІ списанню боргів за поставлену на окуповану територію електроенергію за рахунок кожного українця!!!

Victoria Voytsitska

Моя позиція з приводу імовірного списання боргів учасникам оптового ринку електроенергії.

На сьогоднішньому засіданні Комітету з питань паливно-енергетичного сектору ми розглядали законопроект № 8253, поданий Кабінетом Міністрів України.

Він передбачає списання з боку ДП «Енергоринок» заборгованостей учасникам оптового ринку електроенергії. Нагадаю, що прийнятий у ВРУ в 2017 році новий закон про ринок електроенергії передбачає в майбутньому ліквідацію ДП

«Енергоринок» і створення товарної біржі.

Саме для безболісної реалізації цього, на думку авторів закону, «Енергоринку» і доцільно пробачити усі борги.

Комітет рекомендував прийняти законопроект за основу в першому читанні. Особисто я при голосуванні утрималась, адже в мене є два серйозні застереження до нього.

По-перше, нам так і не надали відповідного фінансового аналізу прийняття подібного законопроекту. Залишається незрозумілим вплив його реалізації на бюджет України, а також те, хто у підсумку може виявитись його бенефіціаром.

Подібні рішення всліпу приймати не можна. Я особисто НЕ підтримаю законопроект у першому читанні без з'ясування всіх деталей впливу його прийняття у тому числі і на НАЕК «Енергоатом».

По-друге, виникає логічне питання: а яким чином списання боргів, до прикладу, підприємствам Донбасу, вплине на підсумкові позиції України в міжнародних судових інстанціях, де ми вимагатимемо відшкодування збитків за тимчасову окупацію частин Донецької і Луганської областей?

Результати будь-якого юридичного аналізу з даного питання депутатам представлені не були.

Українські Новини, 17.05.2018

«Киевэнерго» переизбрала председателем набсовета Ивана Плачкова

Наблюдательный совет компании «Киевэнерго» 15 мая переизбрал своим председателем **Ивана Плачкова**. Об этом говорится в сообщении компании.

Членом набсовета «Киевэнерго» Плачков является с января 2012 года, ранее он также занимал должность председателя набсовета компании.

До этого Плачков дважды был министром энергетики - в 1999 году и 2005-2006 годах.

Бизнес.Цензор.Нет, Fin.org.ua, 18.05.2018

Доля производимой на конкурентных основаниях электроэнергии в Украине не превышает 15%, – «Укрэнерго»

На рыночных основаниях в Украине производится до 15% потребляемой электроэнергии, об этом глава НЭК «Укрэнерго» **Всеволод Ковальчук** сообщил на своей странице в сети Facebook.

«Несмотря на то, что текущая модель тоже называется словом «Рынок», никакого рынка в современном понимании этого слова здесь не существует», – отметил В.Ковальчук, комментируя текущую ситуацию с конкуренцией среди производителей электроэнергии в Украине.

По словам Ковальчука, конкуренция происходит между тремя производителями, у одного из которых 1 станция («Донбассэнерго»), у второго – 3 («Центрэнерго»), а у третьего – 7 (ДТЭК Рината Ахметова). При этом мощности Луганской и Бурштынской ТЭС работают в режиме энергоострова и гарантированно обеспечивают свои отдельные группы потребителей, которые совместно потребляют около 8% (без учета экспорта).

«При этом импорт электроэнергии у нас де-факто запрещен, и никто не придет на эти 15% из-за границы. Но спрос может быть различным, температура в разное время года разная, станции/линии/подстанции бывают в ремонте», – добавил

Ковальчук.

В качестве примера глава «Укрэнерго» привел энергобаланс системы на 12 июля 2017 года, когда доля энергии, которая была произведена в конкурентных условиях, составила 14%. При этом 20 декабря 2017 года она составляла всего 0,75%, а 9 марта 2017 года на фоне низкого послепраздничного спроса и дефицита антрацита – 0%.

«Многочисленные попытки отменить/заменить/изменить минимальный гарантированный состав оборудования ТЭС, открыть импорт электроэнергии в Бурштынский остров и т.п. были напрасными. Поэтому ждем старт новой рыночной модели в июле следующего года», – подытожил Ковальчук.

Сайт Кабинета Министров Украины, 18.05.2018

Голова Держенергоефективності презентував нову розроблену концепцію подальшого стимулювання розвитку відновлюваної електроенергетики

Нову концепцію стимулювання впровадження об'єктів відновлюваної електроенергетики, підготовлену Держенергоефективності, представив **Сергій Савчук** на I Міжнародному енергетичному форумі «Вітер і водень», організованому Українською вітроенергетичною асоціацією та Українською водневою радою.

Сьогодні більшість країн світу розглядає аукціони на впровадження «зелених» об'єктів як один із стимулів цього ринку. Україна наразі також опрацьовує усі особливості такого підходу.

Тож Держенергоефективності проаналізувало практику запровадження аукціонів у країнах Євросоюзу та світу, пропозиції народних депутатів України, асоціацій у сфері відновлюваної енергетики, міжнародних фінансових установ, девелоперів та інших зацікавлених сторін і підготувало концепцію запровадження аукціонів в Україні.

«Поетапне впровадження ефективної системи аукціонів дасть можливість зменшити вартість виробництва енергії з відновлюваних джерел та підвищити конкурентоспроможність бізнесу у цій сфері», - повідомив Сергій Савчук.

«Головне, що перехід на аукціони має відбуватися виважено та поступово із впровадженням пілотних проектів, аналізом їх ефективності та подальшим доопрацюванням законодавства», - додав Голова.

До участі в аукціоні пропонуються проекти із встановлення сонячних станцій потужністю від 20 МВт та вітроелектростанцій потужністю від 30 МВт.

Передбачається, що переможець аукціону матиме змогу продавати «чисту» електроенергію протягом 20 років.

Інформація на цю тему – Електровести, 22.05.2018 «Аукционы вместо «зеленого» тарифа – в чем особенность ветровой энергетики».

УКРИНФОРМ, 18.05.2018

Системні проблеми обленерго має вирішити нова Нацкомісія - Гройсман

Для вирішення системних проблем обленерго у країні необхідно, щоб працювала нова Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП), заявив Прем'єр-міністр **Володимир Гройсман** під час Години запитань до уряду у Верховній Раді.

«Управління п'ятьма обленерго було неефективне, і, на жаль, страждали від цього громадяни України, які там працюють. Я поставив перед керівником ФДМУ

вимогу - навести лад на цих обленерго. Але уряд не має жодного повноваження, щоб системно врегулювати цю проблему. Для цього потрібна нова НКРЕКП», - сказав В.Гройсман.

ГолосUa, 18.05.2018

В Украине тариф на электроэнергию определяется по временным формулам - эксперт

В отсутствие рынка электрической энергии в Украине тариф на электроэнергию будет определяться в Украине и в дальнейшем по старой, очень сложной методике, заявил член Экономического дискуссионного клуба **Геннадий Рябцев**.

«Определение общей рыночной цены и прогнозной оптовой рыночной цены на электрическую энергию определяется по постановлению несуществующей сейчас НКРЭКУ (Национальная комиссия, осуществляющая государственное регулирование в сферах энергетики и коммунальных услуг является государственным коллегиальным органом, подчиненным Президенту Украины и подотчетным Верховной Раде Украины. – Ред.). То есть, ее очень сложно определять, а кворума НКРЭКУ нет, поэтому изменить эту методику нельзя. В этой же формуле «сидят» знаменитые формулы Роттердам+, Дюссельдорф+ и все остальные», - подчеркнул эксперт.

Эксперт добавил, что эти формулы являются временными, но дело в том, что этот временный период может продолжаться до бесконечности – во всяком случае, до президентских выборов вполне.

Энергореформа, Терминал, Интерфакс-Украина, Fin.org.ua, 18.05.2018

Компания «Энхол» запустила сборку солнечных батарей в Запорожской области - Госэнергоэффективности

Частное предприятие «Энхол» запустило линию по сборке солнечных батарей в Энергодаре Запорожской области, сообщила пресс-служба Госэнергоэффективности.

Собственником ЧП «Энхол» является **Валерий Евсеенко**. Предприятие занимается техническим обслуживанием холодильного оборудования и систем кондиционирования воздуха, в т.ч. в интересах АЭС.

Деловая столица (Сайт издания), Fin.org.ua, Минпром, 21.05.2018

Главное - маневры. Сколько при помощи воды Украина может сэкономить газа и угля (ИНФОГРАФИКА)

Алексей Шевнин

Наша страна может частично сбалансировать свою энергосистему силой рек. Это потребует больших вложений, но сулит и немалые выгоды

У электричества, полученного на гидроэлектростанциях, три главных преимущества: оно относительно дешевое, производится из возобновляемого источника почти без вредных выбросов в атмосферу и может быстро подстраиваться под график потребления (маневрирование мощностей). Из минусов - негативное влияние таких станций на экосистему и низкий коэффициент использования установленной мощности (в среднем 50%).

ГЭС - это мощнейшие производители электричества из возобновляемых

источников. Поэтому увеличение их доли в энергобалансе стало глобальным трендом.

Украинская гидроэнергетика вырабатывает около 10% электричества, отпущенного в «общий котел» - оптовый энергорынок (ОРЭ), откуда его покупают потребители. Гидроэнергетические мощности объединенной энергетической системы (ОЭС) превышают 6000 МВт...

Дешевая сила. Электричество силой рек обходится очень недорого. Так, в апреле ГЭС и ГАЭС поставляли электричество по 311,02 грн за МВт·ч, что дешевле продукции других видов генерации, в частности тепловой, где цена - 1933,06 грн за МВт·ч. Особняком стоят так называемые малые ГЭС, которые работают по «зеленому» тарифу до 4 тыс. грн за МВт·ч, но их доля в производстве электричества всего 0,2–0,3%. Только благодаря атомной и гидроэнергетике цены на электричество для населения у нас существенно ниже европейских (хотя рыночная стоимость соизмерима).

Кроме того, ГЭС и ГАЭС могут заменить мощности тепловой генерации, особенно в графике балансирования суточной нагрузки, а значит, потребуется меньше топлива на работу ТЭС. По расчетам «Укрэнерго», **один гидроагрегат на Днестровской ГАЭС обеспечивает экономию 69 млн куб. м газа и 367 тыс. т угля в год, а это десятки миллионов долларов.**

Вода против газов. Повышение доли гидроэнергии в энергобалансе страны также дает возможность уменьшить вредные выбросы в окружающую среду. К примеру, три гидроагрегата Днестровской ГАЭС позволяют сократить использование ТЭС, а значит, и выбросы: 181 тыс. т CO₂, 2,3 тыс. т SO₂, 0,6 тыс. т NO и 0,7 тыс. т пыли ежемесячно. Это важно и в связи с присоединением Украины к Парижскому климатическому соглашению... С другой стороны, негативное влияние на окружающую среду от ГЭС и ГАЭС тоже есть. Прежде всего это затопление территорий, изменение климата и экосистемы. Здесь главное - масштаб станции.

Главное – маневр. Одна из основных функций гидроэнергетики - поддерживать стабильность энергосистемы во время дневных перепадов потребления электричества. У нас отношение минимальной нагрузки ночью к максимальной в вечерние часы пик составляет около 0,76. Чтобы сбалансировать предложение, приходится ежедневно то увеличивать, то уменьшать работу некоторых генерирующих мощностей, они называются маневренными (в отличие от базовых, которые работают ровно). Больше всего для этого предназначены ГЭС - они могут существенно нарастить объемы выработки в считанные минуты, ТЭС для этого требуются часы, АЭС - сутки.

В принципе теплогенерация тоже имеет маневренный потенциал, однако им приходится злоупотреблять. Некоторые угольные блоки тепловых станций вообще отключаются ночью. Такие непроектные режимы работы приводят к досрочному износу оборудования, повышению аварийности, а также увеличивают расход топлива, прежде всего газа и мазута.

Проблема в том, что в Украине недостаточно маневренных мощностей (половина генерации приходится на АЭС, которые работают в базовом режиме). По разным данным, нужно еще от 1 ГВт. Напомним, Программой развития гидроэнергетики до 2026 г. предполагается увеличить мощности ГЭС и ГАЭС на 3 ГВт. Однако и этого может оказаться недостаточно, поскольку увеличивается доля выработки ветровых и солнечных электростанций (ВЭС и СЭС), которые работают

нестабильно, в зависимости от погодных условий. Поэтому со временем маневренных мощностей может понадобиться еще больше.

Мало и дорого. Отдельная тема - работа малых, микро- и мини-гидроэлектростанций до 10 МВт (МГЭС). В целях развития этой генерации у них покупают электричество по высокому «зеленому» тарифу - свыше 1 евро за кВт·ч. Согласно данным Госагентства по энергоэффективности и энергосбережению, к 1 октября 2017 г. в Украине было 133 такие станции общей установленной мощностью 94 МВт. А Национальный план действий по возобновляемой энергетике до 2020 г. предусматривает увеличение мощностей МГЭС до 150 МВт. Однако эти станции в сравнении с другими возобновляемыми источниками энергии требуют значительно больше капитальных вложений... Инвестиционный цикл может затянуться на 11 лет. Поэтому новые МГЭС у нас появляются нечасто.

Словом, в Украине целесообразно раскрывать потенциал гидроэнергетики. Хотя в некоторых случаях это может быть слишком дорого, да и сила рек, к сожалению, не бесконечна.

Наші гроші, 23.05.2018

«Центрэнерго» і більшість ТЕС Ахметова

чому збільшили витрати вугілля на виробництво 1 кВт*год електроенергії

Теплові електростанції ПАТ «Центрэнерго» з 2014 року збільшили витрати вугілля на вироблення однієї кВт*год на 3,5-5,4%.

Про це «Нашим грошам» повідомив экс-член Національної комісії, що здійснює державне регулювання в сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП) **Андрій Герус**.

Так, в 2014 році Зміївська ТЕС для виробництва кіловатгодини електроенергії спалювала 412 грамів вугілля, а в 2018 році вона витрачає вже на чотири відсотки більше – 429 грамів вугілля.

Для виробництва однієї кіловатгодини на Трипільській ТЕС теж збільшили кількість спалюваного вугілля з 410 до 432 грамів (+ 5,4%).

На Вуглегірській ТЕС приріст собівартості склав 3,5%, тепер для виробництва 1 кВт-год електроенергії тут спалюють 387 грамів вугілля, а не 373 як чотири роки тому.

При цьому, тарифи для теплоенергетики за останні чотири роки виросли в 3,4 рази. Якщо в середині травня 2014 року середня ціна продажу електроенергії ТЕС для оптового ринку електроенергії складала 576 грн./МВт*год, то нині її вартість складає 1937 грн./МВт*г. Це випереджає зростання курсу долара на фоні значно подешевілого у світі газу та нафти.

На ТЕС з групи ДТЕК **Ріната Ахметова** вуглезатратність електроенергії за чотири роки також збільшилась.

Найбільше – на 8,3% з 397 до 430 грамів – виросла кількість вугілля для виробітку кіловатгодини енергії у Бурштинській ТЕС. Ладижинська ТЕС збільшила витрати на 6,1% – до 409 грамів. Трохи менше зростання вуглезатратності показали ТЕС у Кривому Розі, Кураховому, Щасті.

Скорочення затрат вугілля на 0,1% відбулось на Добротвірській ТЕС, на 1,9% на Запорізькій ТЕС і на 6,5% на Придніпровській ТЕС.

Укррудпром, Fin.org.ua, 23.05.2018

«Укрэнерго» підпише договір з оператором енергосистеми Китаю

НЭК «Укрэнерго» и компания China Electric Power Equipment and Technology Co., Ltd підпишуть Меморандум о взаєморозумінні в сфері розподілу електроенергії в Україні. Об цьому повідомила перший заступник міністра енергетики и угольної промисловості України **Татьяна Максимец** в ході зустрічі з представителями China Electric Power Equipment and Technology Co., Ltd. (CET).

«Підписання Государственным підприємством НЭК «Укрэнерго» и компанією China Electric Power Equipment and Technology Co., Ltd Меморандума о взаєморозумінні в сфері розподілу електроенергії в Україні надасть імпульс для прискорення процесів початку проектів по розвитку інфраструктури електричних мереж», — заявила перший заступник міністра.

По словам Т.Максимец, це буде сприяти зміцненню енергетичної безпеки України и покращити функціонування стабільного и конкурентоспроможного енергетичного сектора нашої держави.

В ході переговорів сторони підтвердили намірня о взаємовигідному співробітництві в розвитку електроенергетичного комплексу України и Китайської Народної Республіки и підкреслили, що сьогоднішня зустріч відкриває нові перспективи для розширення взаємовигідного співробітництва и продовження плідного діалогу в майбутньому.

Європейська правда, 23.05.2018

Хто відповідає за енергетичну безпеку: що показало опитування східноєвропейських експертів. Чи здатне громадянське суспільство допомогти державі зміцнити свою енергетичну безпеку?

Слободян Наталія

Цим питанням задався Міжнародний вишеградський фонд, профінансувавши таке дослідження, що проводилося в рамках консорціуму аналітичних центрів з країн Вишеградської групи (Чехія, Словаччина, Угорщина та Польща) та України.

Експерти провели інтерв'ю з посадовцями у своїх країнах, що відповідають за енергетичну безпеку. Питання фокусувались на тому, хто має нести відповідальність за енергетичну безпеку - держава чи бізнес, чи існує у цьому керунку комунікація між державою, бізнесом та громадянським суспільством і як вони готові взаємодіяти у випадку енергетичної кризи, і, нарешті, які з аналітичних досліджень читають.

Учасники підкреслили, що саме держава повинна відповідати за внутрішню і зовнішню енергетичну безпеку і створювати максимально сприятливі умови для розвитку бізнесу.

Водночас спостерігається певна відмінність у розстановці акцентів по країнах: польські респонденти підкреслюють, що має бути синергія між бізнесом і урядом, такої ж позиції дотримуються словацькі респонденти. Натомість опитані особи в Чехії переконані, що держава повинна створювати умови, а безпосередня відповідальність лежить на бізнесі. Угорські колеги вважають, що додаткову відповідальність за енергобезпеку необхідно покласти на регулятора.

Натомість респонденти в Україні прагнуть відійти від узагальнення і персоналізувати відповідальність. Зокрема, українські фахівці пропонують відповідальність за енергетичну безпеку покласти на спеціально визначеного віце-

прем'єра, а координацію дій у цій сфері - на Раду національної безпеки і оборони за керівництва президента.

Є також пропозиція залучити до «клубу відповідальних» і НКРЕКП та Антимонопольний комітет.

Українські респонденти підкреслили, що державні інституції насправді потребують фахових досліджень, експертиз, аналізу ринку тощо, але не мають фінансових ресурсів для замовлення останніх, тому всі надії покладають на донорів.

Втім, збіглися думки більшості респондентів щодо якості, цінності та недоліків аналітичних матеріалів. Свіжі ідеї, унікальна інформація, що не є доступною в пресі або інтернеті, аналіз локальної проблеми в рамках глобального контексту (наприклад, «Північний потік 2»), виділення ризиків та прогнози на майбутнє - усе це виділено як цінності аналітичних матеріалів.

Нарешті, абсолютно всі респонденти віддають перевагу аналітиці обсягом до 5 сторінок, найкраще - це 2-3 сторінки.

Підсумовуючи, відзначимо, що як в країнах Вишеградської четвірки, так і в Україні відповідальність за енергетичну безпеку респонденти покладають саме на інститут держави.

Журналіст, 24.05.2018

**Києвсовет заперит «Києвтеплоэнерго»
принимать 5 млрд грн долгов «Києвэнерго»**

Києвсовет заперит коммунальному предприятию «Києвтеплоэнерго» принимать долговые обязательства частной компании «Києвэнерго», определенные в объеме 5 млрд грн.

Об этом говорится в неотложном решении Києвсовета «О вопросах задолженности перед ПАО «Национальная акционерная компания «Нафтогаз Украины», за которое проголосовали 94 из 95 депутатов, зарегистрированных в сессионном зале.

Этим решением Києвсовет поручил «Києвтеплоэнерго» принять меры для недопущения перевода, принятия долговых обязательств ПАО «Києвэнерго».

Заместитель городского главы - секретарь Києвсовета **Владимир Прокопив**, отвечая на вопрос о возможности обжалования этого решения Києвсовета в суде, заявил: «Мы сейчас только ставим «Нафтогаз» в известность о позиции громады Киева. Ее можно обжаловать где угодно. Но эта позиция твердая и неизменная».

Укррудпром, Fin.org.ua, 24.05.2018

Энергохолдинг Рината Ахметова меняет названия своих облэнерго

Общие собрания акционеров ПАО «ДТЭК Днепрооблэнерго» и ПАО «ДТЭК Донецкoblэнерго» приняли решения об изменении названий на АО «ДТЭК Днепровские электросети» и АО «ДТЭК Донецкие электросети» соответственно — 21 и 23 мая новые наименования компаний были зарегистрированы, сообщает пресс-служба ДТЭК.

Переименование — первый этап подготовки к разделению (анбандлингу) облэнерго на оператора системы распределения и эксплуатации сетей, а также поставщика электроэнергии потребителям.

ДТЭК Днепровские электросети и ДТЭК Донецкие электросети в дальнейшем будут выполнять функцию распределения электроэнергии и эксплуатации

электросетей. В соответствии с требованиями Закона “О рынке электрической энергии” для продажи электроэнергии потребителям созданы новые компании. Переход к новой модели дистрибуционного бизнеса планируется осуществить до конца 2018 года.

В рамках выполнения норм закона в феврале ДТЭК первой в Украине начала процесс отделения (анбандлинга) бизнеса по распределению и поставке электроэнергии от бизнеса генерации тепловой и электроэнергии в Киеве, выделив из ПАО «Киевэнерго» компанию ЧАО «ДТЕК Киевские электросети». До конца 2018 года компании под управлением ДТЭК Сети (ЧАО «ДТЕК Киевские электросети», АО «ДТЭК Днепровские электросети» и АО «ДТЭК Донецкие электросети») прекратят деятельность по поставке э/э и будут осуществлять только распределение, поставку э/э потребителям будут осуществлять новые компании-поставщики

Міністерство енергетики та вугільної промисловості України, 25.05.2018
**У Брюсселі підписано угоди між Україною, НЕК «Укренерго»
 та European Investment Bank**

Підписання Гарантійної угоди між Україною та Європейським інвестиційним банком в рамках проекту «Програма підвищення надійності підстанцій», а також Фінансової угоди між державним підприємством НАК «Укренерго» та Європейським інвестиційним банком, відбулося в рамках візиту Прем'єр-міністра України **Володимира Гройсмана** до Брюсселя.

«Програма підвищення надійності підстанцій» є частиною Комплексної програми автоматизації підстанцій Укренерго та є реальним втіленням заходів Енергетичної стратегії України до 2035 року. Модернізація енергетичної інфраструктури, а також посилення надійності та якості енергозабезпечення є одними з наших пріоритетних задач для забезпечення енергетичної безпеки України. Водночас реалізація цих заходів потребує значних фінансових ресурсів», - підкреслила заступник Міністра енергетики та вугільної промисловості з питань європейської інтеграції **Наталія Бойко**.

Проект передбачає здійснення реконструкції 11 підстанцій на 330 кВ та 1 підстанції на 750 кВ Дніпровської електроенергетичної системи за рахунок кредитних коштів ЄІБ у сумі 136 млн. євро.

Проект буде реалізований в Дніпропетровській області на 8 підстанціях («Нікопольська», «Прометей», «Південна» «Першотравнева» «Кам'янська» «Дніпровська», «Павлоградська» «Гірнична»), у Запорізькій області – на 2 підстанціях («Мелітопольська», «Запорізька»), у Кіровоградській області (підстанція «Кварцит»), у Донецькій області (підстанція «Південнодонбаська»).

РБК-Украина, Обозреватель, Апостроф, 29.05.2018
**Дискусии вокруг Роттердам+ и RAB-регулирования доживают
 последние дни, - эксперт**

Запланированное введение рынка электроэнергии положит конец спекуляциям по поводу многих дискуссионных вопросов. Такое мнение высказал соучредитель Фонда энергетических стратегий **Юрий Корольчук** в своем блоге.

«Уже сейчас вопрос рынка электроэнергии более актуален, чем все остальные. Особенно такие политизированные вопросы методики расчета стоимости угля

(Роттердам +) и установления стимулирующего тарифообразования (RAB-регулирование). Сейчас можно с уверенностью сказать, что спекуляции и псевдодискуссии на эти темы доживают свои последние дни. Особенно на этом фоне выделяется история вокруг Роттердам +, поскольку сама методика расчета стоимости угля носит переходный характер к формированию рынка электроэнергии», - пишет он.

Эксперт считает, что прозрачная рыночная модель заставит общественность более осмысленно анализировать процессы, происходящие в энергетике.

«В условиях рынка даже импортный паритет будет уже не актуальным. Все будет определять спрос и предложение. И уже даже ближе к концу 2018 потребители будут меньше интересоваться мифическими историями об «украли», а будут вникать в новые условия работы рынка. Фактически сейчас Украина переживает переломный и исторический момент, который должен позволить либерализовать рынок электроэнергии», - подчеркнул Корольчук.

Как сообщалось, 13 апреля 2017 года Верховная Рада приняла закон «О рынке электроэнергии», который предусматривает внедрение более конкурентных отношений на энергорынке, в том числе на розничном, а значит, конечный потребитель в будущем сможет выбирать поставщика электроэнергии.

Принятие этого закона являлось одним из обязательных условий для выделения Украине третьего транша макрофинансовой помощи от Евросоюза в размере 600 миллионов евро. Закон соответствует требованиям Третьего энергетического пакета.

Обозреватель, Український Бізнес Ресурс, 29.05.2018

Работа комиссии по отбору новых членов НКРЕКП является примером для всех госструктур - эксперт

Номинационная комиссия по отбору кандидатов на должность членов НКРЕКП работала открыто, прозрачно и профессионально.

Такое мнение озвучил эксперт, «Лично у меня никаких претензий к работе комиссии нет. Да, там, как и везде, можно говорить о субъективности решений, но это нормально. Ведь решение принимают субъекты, и у каждого члена комиссии есть свое личное мнение. Невозможно говорить о 100% объективности, но и о предвзятости речь не идет. Все принималось открыто, прозрачно, каждый мог высказать свои предложения, они были учтены секретарем комиссии. Если бы у нас конкурсные комиссии в других госорганах по отбору других кандидатов работали так, как комиссия по отбору членов НКРЕКП, у нас был бы гораздо качественнее отбор кандидатов в госструктурах», - отметил Геннадий Рябцев, директор специальных программ НТЦ «Психея».

По мнению эксперта, результаты отбора кандидатов, проведенного номинационной комиссией НКРЕКП, достаточно объективные, в финальном списке - специалисты с большим опытом в сфере энергетики и рынка коммунальных услуг.

Українські Новини, ЛігаБізнесІнформ, Обозреватель, Бизнес.Цензор.Нет, Капитал (сайт издания), ГолосУа, УРА-Інформ, Левый берег (интернет-издание) Деловая столица (Сайт издания), 30.05.2018

Порошенко уволил председателя НКРЭКУ Вовка в рамках ротации

Об этом говорится в указе Президента №148 от 26 мая, передают Українські Новини.

В декабре 2014 года Порошенко назначил **Д.Вовка** временно исполняющим обязанности председателя НКРЭКУ, а с июня 2015 - председателем НКРЭКУ.

Согласно Закону "О НКРЭКУ" полномочия Вовка как председателя регулятора закончились 26 мая 2018.

Ранее сообщалось, что в апреле 2018 года Вовк подал заявку на конкурс по отбору новых членов НКРЭКУ, однако номинационная комиссия отказала ему в участии.

Основанием для отказа стал недостаточный опыт работы в сфере энергетики.

Как сообщали Українські Новини, в марте 2017 года Порошенко утвердил план ротации всего состава НКРЭКУ.

К председателю и членам комиссии, находящимся на должности по состоянию на дату вступления в силу этого закона, Президент применяет ротацию, согласно которой члены НКРЭКУ подлежат увольнению в следующие сроки: 2 члена - не позднее 6 месяцев с даты вступления закона в силу (**Юрий Голляк и Владимир Евдокимов**); 2 члена - не позднее 12 месяцев (**Виктория Морозова и Борис Цыганенко**); 2 члена - не позднее 18 месяцев (председатель НКРЭКУ **Дмитрий Вовк и Руслан Машляковский**).

В конце мая 2017 Порошенко уволил Голляка и Евдокимова с должности членов НКРЭКУ, 27 ноября - Цыганенко, 13 декабря - Морозову.

НКРЭКУ осуществляет госрегулирование субъектов природных монополий в электроэнергетике, теплоснабжении, нефтегазовом комплексе, централизованном водоснабжении и водоотводе, а также обеспечивает проведение ценовой и тарифной политики в этих сферах.

Додаткова інформація на цю тему - Українські Новини, 30.05.2018, «Порошенко уволил члена НКРЭКУ Машлякивского в рамках ротации».

Президент **Петр Порошенко** уволил члена Национальной комиссии госрегулирования энергетики и коммунальных услуг (НКРЭКУ) **Руслана Машлякивского** в рамках ротации. Об этом говорится в указе Президента №149 от 26 мая, передают Українські Новини. Данную должность он занимал с августа 2014 года.

- Українські Новини, 30.05.2018, **«Новыми членами НКРЭКУ станут Антонова, Кривенко, Формагей, Коваленко и Маглеванный, - секретарь комиссии по отбору членов регулятора Голикова».**

Секретарь конкурсной комиссии по отбору членов Национальной комиссии госрегулирования энергетики и коммунальных услуг (НКРЭКУ) **Светлана Голикова** заявляет, что новыми членами регулятора станут **Елена Антонова, Оксана Кривенко, Александр Формагей, Дмитрий Коваленко и Евгений Маглеванный**. Она добавила, что данную информацию ей подтвердили эти 5 новых комиссионеров.

- Деловая столица (Сайт издания), Укррудпром, 30.05.2018, **«Псевдоперезагрузка НКРЭКУ. Почему уволенный Вовк на самом деле не ушел», Вишневский Юрий.**

Возглавила НКРЭКУ **Оксана Кривенко**, которая делала карьеру в НКРЭ (предшественница НКРЭКУ) с июля 2001 г. по апрель 2014 г. Затем с января 2015 г.

работала в НКРЭКУ на должности замдиректора департамента по регулированию отношений в нефтегазовой сфере.

- Деловая столица (Сайт издания), 30.05.2018, «**НКРЭКУ возглавит Оксана Кривенко, а Вовк будет ее советником**».

Новым главой Нацкомиссии по регулированию в сферах энергетики и коммунальных услуг станет заместитель директора департамента НКРЭКУ по регулированию отношений в нефтегазовой сфере **Оксана Кривенко**.

ЯДЕРНА ЕНЕРГЕТИКА ТА ПРОМИСЛОВІСТЬ

Громадське ТВ, newsukraine.net, 30.04.2018

**Ольга Кошарна – Чорнобиль, росіяни й нові енергоблоки:
яке майбутнє атомної енергетики України**

Із інтерв'ю Ольги Кошарної,

директорки зі зв'язків з громадськістю «Українського ядерного форуму»

Артем Ільїн

Чорнобильська аварія мала шоківий вплив не лише на професійне середовище, але й на світову спільноту, та стала поштовхом для створення міжнародної системи ядерної радіаційної безпеки.

По-друге, аварія призвела до перевероту у світогляді професійного середовища. Ядерники зрозуміли величезну роль людського чинника, підготовки персоналу. З'явилося таке поняття, як культура безпеки — пріоритет безпеки над виробничими потребами.

Ця катастрофа уповільнила розвиток ядерної енергетики в усьому світі. А в Україні ухвалили закон про мораторій на будівництво АЕС. Зупинилося будівництво шостого енергоблоку Запорізької АЕС, четвертого Рівненської та другого Хмельницької, хоча вони були майже готові...

Мораторій ухвалили вже після 1991 року. Але потім переглянули, адже вже ввезли майже все обладнання на ці три недобудовані енергоблоки. У 1996 році, попри економічний стан країни, добудували та ввели в експлуатацію шостий енергоблок Запорізької АЕС. У 2004 році — четвертий Рівненської та другий Хмельницької.

А потім закрили Чорнобильську АЕС (у грудні 2000 року — ред.), в якій інший тип реактора. Він невдалої конструкції. Тепер у нас такого небезпечного реактора немає.

Уже чотири роки на папері існує проект «Енергетичний міст Україна — ЄС». Він передбачає від'єднання одного з діючих енергоблоків Хмельницької АЕС від енергетичної системи України та приєднання до Бурштинського енергетичного острова (щоб продавати електроенергію в Європу — ред.). Та під гарантії довгострокового контракту експорту електроенергії до Польщі, взяти кредити в Європі, щоб добудувати третій та четвертий енергоблоки Хмельницької АЕС. Готовність будівельних конструкцій — 75% та 28%.

Техніко-економічне обґрунтування вже готове, але його не погоджує голова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та коммунальних послуг. Хоча міністерство підтримує, є відповідне розпорядження

кабміну.

Узагалі, подовження терміну експлуатації — це світова практика. У США зі 100 реакторів у 70 подовжили термін експлуатації одразу на 20 років — до 60 років. А тепер кажуть, що й до 80 можна.

Ми повністю відмовилися від інжинірингових послуг у 2014 році. Тепер спираємося на місцевих виробників обладнання, зокрема АСУ ТП та іншого електротехнічного обладнання. Те, що в нас не виробляється, закупаємо на тендерах в європейських та американських виробників.

Росія, крім того, що втрачає в нас паливний ринок, вона втрачає від будівництва централізованого сховища 200 мільйонів доларів через те, що ми вивозимо відпрацьоване паливо на зберігання. Вона повністю втратила ринок інжинірингових послуг.

Westinghouse вклав гроші і постачав паливо для радянських реакторів. У нас уже сьогодні шість блоків завантажені їхнім ядерним паливом.

Але я хочу підкреслити, що в нас є довгостроковий контракт з РФ до 2019 року. І в ньому, напевно, — він конфіденційний і я його не бачила — частка Westinghouse зазначена.

... Коли Westinghouse уклав контракт з Енергоатомом, росіяни також заметушилися, вони стали модернізувати паливо. Вони стали наздоганяти Westinghouse, щоб вміст урану був більший саме в їхньому паливі. Це конкуренція, це зростання якості.

... із загального світового парку реактори типу ВВЕР (радянської конструкції — ред.) — це лише 13%! Із них 18 — в Європейському Союзі, в Україні — 15. Якщо подивитися звіт ТВЕЛ — російського виробника ядерного палива — то у 2016 році ми їм заплатили близько 600 мільйонів за паливо. Тобто, тоді разом з ЄС вони можуть втратити близько 1,5 мільярди. У валюті, в доларах.

Біда нашої країни в тому, що всі стратегії та плани один з одним не корелюються. Мінекологія каже, що побудують там сонячні електростанції потужністю 1-1,2 гігават. Але в Міненерго, у Укренерго мають розрахунки, що максимум, який може прийняти наша об'єднана енергосистема на сьогодні, це 3 гігавати з відновлювальних джерел. А дозволів уже видали на сім! Чим загрожує таке неконтрольоване зростання? Тим, що знадобляться маневрові потужності. Їх уже сьогодні не вистачає.

Утім, я вважаю, що Чорнобильська зона розвивається позитивно. Вона використовується. Там є промисловий майданчик. Є об'єкти, є робочі місця. І будуть ще довго.

РІА-Новости Украина, 01.05.2018

Маруніч: атомная генерация Украины на паузе

Сопредседатель Фонда энергетических стратегий **Дмитрий Маруніч** рассказал о серьезных проблемах, которые сегодня стоят перед украинской атомной энергетикой.

По словам эксперта, в целом, работа украинской атомной генерации стабильна, но экономические факторы слишком давят над «Энергоатомом».

«Там многомиллиардные долги, там отсутствие денег в фонде по выведению блоков из эксплуатации. Плюс подвешенная ситуация со строительством как минимум двух блоков на Хмельницкой станции — так называемый проект Х-3/Х-4,

который намеревались осуществить за деньги российской стороны, за кредитные деньги, и с российскими технологиями. Проект в том виде, в котором он был, полностью сейчас уже погиб — денонсировано правительственное соглашение. Своих денег на строительство реакторов у нас нет, кредитные ресурсы сейчас можно привлекать только под госгранти, но и переговоров сейчас нет. Технологий тоже нет, поскольку очевидно, что строить, например, китайский реактор (а китайцы предлагают), но не понятно, кто будет его эксплуатировать, где будут готовиться специалисты, и как все это будет на площадке Хмельницкой АЭС совмещено. Поэтому, если смотреть на проекты «Росатома», который владеет очень приличным портфелем заказов за границей РФ, Украина, при том, что мы крупнейшая после России страна-эксплуатант блоков советского дизайна, застряла в какой-то непонятной паузе», — пояснил Марунич.

«Как мы будем дальше эксплуатировать ядерную отрасль, где взять ресурсы, что делать с тарифом «Энергоатома»? Потому что все прекрасно понимают, что, кроме как из тарифных источников, эти деньги получить невозможно. И сможет ли украинский потребитель платить такие деньги за использованную электрическую энергию?», — заключил Марунич.

Трибуна Праці (газета Іванківського району Київської обл.), 02.05.2018

Виробництво обладнання для ЦСВЯП в Америці йде під контролем українських фахівців

Із інтерв'ю Віктора Медуна, заступника директора з нових ядерних установок – начальника управління ядерних установок, що створюються, ВП «Атомпроектінжиніринг» (входить до складу «Енергоатому»)

– Для обладнання ЦСВЯП, що виготовляється в США і є, як зазначено, важливим для безпеки, передбачено проведення заводських випробувань у складі тристоронньої команди представників – від заводу-виробника, від замовника, тобто «Енергоатому», і від національного ядерного регулятора України.

– Наші представники перевіряють три основних моменти: по-перше, щоб була дотримана методика випробувань; по-друге, щоб інструменти та прилади, що використовуються, мали відповідні сертифікати і були повірені; і по-третє, щоб процедури перевірки здійснювались у повному обсязі. І, зрештою, перевіряється, щоб результати випробувань відповідали вимогам погоджених українською стороною Технічних специфікацій (Технічних умов) на обладнання. Також перевіряється документація по всіх виробничих етапах: від замовлення матеріалу до його перетворення у певний елемент устаткування.

Проект ЦСВЯП України відрізняється від більшості інших таких же закордонних проектів і від проекту сховища Запорізької АЕС тим, що в ньому запроваджено подвійний бар'єр безпеки – тобто, контейнери БЦК мають подвійну, а значить, більш надійну стінку.

Українські Новини, 02.05.2018

«Энергоатом» создал обособленное подразделение «Энергоатом-Трейдинг» для реализации электроэнергии на новом рынке

Национальная атомная энергогенерирующая компания «Энергоатом» создала обособленное подразделение «Энергоатом-Трейдинг» (ОП «ЭАТ») для реализации электрической энергии на новом рынке электроэнергии, который согласно Закону

«О рынке электрической энергии» должен заработать 1 июля 2019 года, сообщение на сайте компании.

Согласно сообщению, обособленное подразделение было создано 15 марта 2018 года

«Предметом деятельности обособленного подразделения является осуществление купли-продажи электрической энергии на рынке электрической энергии, организация и участие в связанных с этим взаимоотношениях», - говорится в сообщении.

Также указано, что генеральным директором ОП «ЭАТ» является **Сергей Бедин**, который назначен на данную должность 11 апреля.

Укринформ, Finance.ua, Терминал (сайт издания), 02.05.2018

Сумські машинобудівники поставлять запчастини для АЕС

ПАТ «Сумське НВО» отримало чергове замовлення від держпідприємства «НАЕК Енергоатом» на партію запасних частин для Рівненської та Южно-Української АЕС у 2018 році, повідомила начальник прес-центру акціонерного товариства **Діана Кіріченко**.

За її інформацією, сумські машинобудівники й раніше виготовляли запчастини для потреб згадуваних станцій, а також Хмельницької і Запорізької АЕС. Нині ж триває виробництво і поетапне відправлення деталей для складського господарства ДП «НАЕК Енергоатом» з метою створення страхового запасу відповідальних вузлів головних циркуляційних насосів ГЦН-195М.

Електровести, 02.05.2018

ЗАЭС получит новое оборудование, которое продлит срок эксплуатации энергоблока

Новое оборудование позволит турбоагрегату работать на номинальной мощности при изменениях температуры охлаждающей воды, повысит мощность и продлит срок эксплуатации энергоблока.

Как сообщают специалисты Турбоатома, они полностью подготовили к отгрузке 6 модулей конденсатора корпуса № 1. Представители заказчика осуществили проверку заваривания и дефектоскопию, а также контрольную сборку шести модулей, их геометрию и правильность зазоров. В данный момент оборудование находится на упаковке, в ближайшее время предусмотрено их отгрузки. Кроме комплекта модулей предприятие также отгрузит крышки камеры и другое необходимое оборудование.

Сайт ЮУАЕС, 02.05.2018

Учениця з міста-супутника ЮУАЕС

стала призером Всеукраїнського конкурсу рефератів «Ядерна енергія та світ»

Учениця Южноукраїнської гімназії міста-супутника Южно-Українського енергокомплексу **Валерія Гаркушенко** стала призером Всеукраїнського конкурсу рефератів серед учнівської молоді «Ядерна енергія та світ», фінальний етап якого проходив 27 квітня в Києві. Її робота «Реконструкція системи технічного водопостачання ЮУАЕС» удостоїлася другого місця.

У конкурсі рефератів з атомної енергії та ядерної фізики серед української молоді взяли участь 19 переможців регіональних конкурсів. ЮУАЕС на творчому

змаганні разом з В.Гаркушенко представляв учень Южноукраїнського професійного ліцею **Владислав Сирцов** з роботою «На шляху до Європейського ринку електроенергії».

У своїй роботі Валерія Гаркушенко обґрунтовувала необхідність реконструкції системи технічного водопостачання Южно-Української АЕС для підвищення охолоджувальної здатності Ташлицької водойми-охолоджувача, що дозволить збільшити ефективність роботи енергоблоків атомної станції в літній період.

На думку представника управління інформації та громадських зв'язків ВП ЮУАЕС **Олени Болотських**, яка супроводжувала учасників конкурсу в поїзді на фінальний етап конкурсу, актуальність і незаїждженість теми, збалансованість презентації, ефектність подання, ретельне опрацювання деталей і володіння тематикою забезпечили В.Гаркушенко підтримку журі та друге місце.

Всеукраїнський конкурс рефератів серед учнівської молоді «Ядерна енергія та світ» проходив під егідою Українського ядерного товариства і ДП «НАЕК «Енергоатом». Його мета - поглибити знання школярів, сформувані об'єктивне ставлення старшокласників до атомної енергетики, а також підтримати талановиту молодь, яка прагне розширювати свій кругозір.

Сайт РАЕС, 02.05.2018

РАЕС не чинить негативного впливу на довкілля

У квітні хімічний склад вод річки Стир в регіоні розташування Рівненської АЕС відповідав екологічним нормам, що підтвердили результати аналізів еколого-хімічної лабораторії служби охорони навколишнього середовища РАЕС.

У зворотній воді немає перевищень допустимих скидів, встановлених для РАЕС Департаментом екології та природних ресурсів Рівненської ОДА в «Дозволі на спеціальне водокористування УКР №1/Рвн».

Якість води в річці Стир до і після скиду зворотних вод Рівненської АЕС, за контрольованим хіміко-фізичним складом та концентраціями залишається незмінною.

Скидні зворотні води з об'єктів промайданчика РАЕС не призводять до погіршення екологічного стану р. Стир і не чинять негативного впливу на довкілля.

Енергоатом, 04.05.2018

На Рівненській АЕС проведено планову інспекцію МАГАТЕ

З 2 по 4 травня 2018 року на ВП «Рівненська АЕС» НАЕК «Енергоатом» проведено планову інспекцію МАГАТЕ.

В цій інспекції від Держатомрегулювання взяв участь головний спеціаліст-державний інспектор Інспекції з ядерної безпеки на Рівненській АЕС **Малютяк В.Г.**

У процесі роботи інспекторами МАГАТЕ було проведено перевірку свіжого ядерного палива в сховищах свіжого ядерного палива блоків №3,4 та №1,2. Також проведено перевірку відпрацьованого ядерного палива в басейні витримки блоку №2.

Інспекторами МАГАТЕ встановлені засоби збереження та проведена перевірка цілісності засобів збереження, які встановлені під час останньої інспекції.

Інспекції МАГАТЕ були проведені в запланований термін без зауважень.

Энергореформа, Интерфакс-Украина, 07.05.2018
**Запорожская АЭС готовится к общественным слушаниям
по продлению срока эксплуатации энергоблока № 4**

Запорожская АЭС готовится к проведению общественных слушаний о возможности продления срока эксплуатации энергоблока №4.

Важным фактором при принятии решений по таким вопросам, как продление эксплуатации ядерных установок сверх проектного срока, является участие общественности в обсуждении материалов по обоснованию безопасности продления срока их эксплуатации и возможного воздействия на окружающую среду.

4 апреля 2018 года истек проектный срок эксплуатации энергоблока №4 Запорожской АЭС. В настоящий момент блок находится в среднем планово-предупредительном ремонте, в течение которого будет проведен ряд обязательных технических и организационных мероприятий, масштабная реконструкция и модернизация оборудования, установлено новое современное оборудование, внедрены инновационные системы. Всё это – залог надежной и безопасной эксплуатации энергоблока сверх проектного срока.

Процесс продления срока эксплуатации трех энергоблоков Запорожской АЭС показал ответственность, последовательное и взвешенное отношение к проводимым мероприятиям не только персонала станции, но и общественности зоны наблюдения, органов местного самоуправления.

Атомпрофспілка, Російське атомне сообщество, 07.05.2018

Науково-технічному центру Енергоатома виповнилось 15 років

7 травня відзначає своє п'ятнадцятиріччя Відокремлений підрозділ «Науково-технічний центр» (ВП НТЦ) НАЕК «Енергоатом». НТЦ було створено у 2003 році з метою формування та забезпечення функціонування комплексної, ефективної системи науково-технічної та інженерної підтримки українських АЕС.

Серед найбільш важливих завдань, які було реалізовано фахівцями НТЦ за роки існування підрозділу, слід відзначити роботи з оцінки технічного стану та обґрунтування можливості продовження терміну експлуатації реакторів українських АЕС. Центр надає науково-технічну та інженерну підтримку за низкою ключових напрямків діяльності Компанії серед яких: стратегічні дослідження і розробки в сфері розвитку ядерної енергетики та інноваційних паливних циклів; аналіз безпеки енергоблоків АЕС; експлуатація активних зон реакторних установок та використання палива. НТЦ також працює над проектами у сфері поводження з радіоактивними відходами та відпрацьованим ядерним паливом, займається впровадженням нової техніки і технологій, вдосконаленням водно-хімічних режимів, систем управління АЕС, підвищенням культури безпеки, супроводом інформаційних систем.

Організаційна структура НТЦ включає центральний офіс у Києві і відділення в Одесі. Високий рівень компетенції фахівців Науково-технічного центру підтримується як за рахунок залучення досвідчених працівників атомної енергетики (зокрема, працівників АЕС, профільних науково-дослідних інститутів), так і за рахунок залучення і навчання молодих інженерів, створення умов для обміну їх досвідом і знаннями.

Волинські Новини, 07.05.2018

Через нестачу води на Рівненській АЕС зменшують потужність реакторів

Нестача води для Рівненської АЕС пов'язана з тим, що русло Стиру захаращене затопленими баржами, переконаний керівник Укртрансбезпеки в області. Про це йшлося під час оперативної наради в голови Волинської облдержадміністрації 7 травня.

Як повідомив начальник управління Укртрансбезпеки в області **Віталій Конончук**, Стир є судноплавною річкою на протяжності 241 кілометр. Однак низка барж стоять впоперек річки та заважають судноплавству. Він розповів, що зв'язувався з Рівненською АЕС, розмовляв з головним інженером атомної електростанції про техніку безпеки. Затвори, які створюються під час посухи, значно впливають на роботу АЕС. Зараз станція змушена розробляти документацію на будівництво шлюзу для додаткового резерву води. Нестача води виникає у зв'язку з тим, що вільний прохід води обмежений, змушує електростанцію зменшувати потужність реакторів, аби не було перегріву та техногенної катастрофи.

Сайт ХАЕС, 07.05.2018

Інформаційна довідка про стан реалізації інвестиційного проекту будівництва енергоблоків № 3 та № 4 Хмельницької АЕС

(станом на 04.05.2018)

1. Стан реалізації проекту :

- 14.02.2017 відбулось засідання Секції «Ядерно-енергетичний комплекс» НТР Міненерговугілля з метою розгляду коригованого ТЕО будівництва енергоблоків №3,4 Хмельницької АЕС. За результатами розгляду прийнято рішення щодо схвалення ТЕО науково-технічною радою Міненерговугілля.

2. Найближчі завдання:

- отримати схвалення від КМУ відкоригованого ТЕО;
- спільно з Мінекології завершити процедуру оцінки впливу енергоблоків №3,4 Хмельницької АЕС на навколишнє середовище у транскордонному контексті та виконати екологічну експертизу ЗВНС;
- виконання законодавчого оформлення добудови енергоблоків шляхом прийняття нового Закону України «Про розміщення, проектування та будівництво енергоблоків №3,4 ХАЕС»;

Пуск енергоблоків №3,4 Хмельницької АЕС заплановано у 2026 році.

Заступник генерального директора – директор з нових ЯУ,

І. Ф. Орлов

Додаткова інформація щодо запланованої діяльності з будівництва енергоблоків № 3 та № 4 Хмельницької АЕС

Підсумки громадських слухань з питань будівництва енергоблоків №3 і №4 Хмельницької АЕС, 2011 рік

Міністерство енергетики та вугільної промисловості України,

Сайт Кабінета Міністрів України, 08.05.2018

Японія та Україна активізують співпрацю в ядерній енергетиці

У Міненерговугілля проведено робочу зустріч із представниками Посольства Японії в Україні.

Під час зустрічі обговорили сучасний стан та перспективи розвитку ядерної

енергетики України та плани щодо співпраці з японською стороною в рамках реалізації спільних проектів.

Світлана Кульчицька, заступник директора Департаменту – начальник відділу забезпечення міжнародних режимів безпеки та законодавчих ініціатив Департаменту ядерної енергетики та атомно-промислового комплексу, ознайомила з планами розвитку атомної галузі України згідно з прийнятими Енергетичною стратегією України до 2035 року, середньостроковим планом пріоритетних дій Уряду на період до 2020 року та на 2018 рік, планом реалізації Концепції Державної цільової економічної програми розвитку атомно-промислового комплексу на період до 2020 року та Комплексною (зведеною) програмою підвищення рівня безпеки енергоблоків атомних електростанцій.

Японська сторона повідомила про наміри співпрацювати з Україною з питань модернізації обладнання для ядерної енергетики, зокрема щодо виготовлення та модернізації турбін, у тому числі для атомно-енергетичних об'єктів в третіх країнах, та анонсувала підписання Меморандуму про взаєморозуміння між ПАТ Турбоатом і Toshiba Energy Systems, яке заплановане на червень 2018 року.

Додаткова інформація на цю тему – Интерфакс-Украина, Энергореформа, Бизнес.Цензор.Нет, 08.05.2018 **«Toshiba и «Турбоатом» в июне подпишут меморандум о взаимопонимании в модернизации турбин для ядерной энергетики»**. ПАО «Турбоатом» (Харьков) и японская Toshiba Energy Systems в июне текущего года намерены подписать Меморандум о взаимопонимании в рамках активизации сотрудничества Японии и Украины в ядерной энергетике, сообщило Министерство энергетики и угольной промышленности Украины.

Согласно сообщению Минэнергоугля на странице в соцсети Facebook, об этом японская сторона сообщила в ходе рабочей встречи в министерстве с представителями посольства Японии в Украине.

Согласно сообщению Минэнергоугля, в ходе рабочей встречи стороны также обсудили современное состояние и перспективы развития ядерной энергетики Украины и планы сотрудничества в реализации совместных проектов.

«Турбоатом» - единственный в Украине производитель турбинного оборудования для гидро-, тепловых и атомных электростанций. География поставок предприятия охватывает 45 стран Европы, Азии, Америки и Африки.

По данным финотчета предприятия, в 2017 году его чистый доход вырос на 9,7% к 2016 году, до 2 млрд 238 млн грн, чистая прибыль сократилась на треть, до 710,42 млн грн.

Как сообщалось, в сентябре 2017 года Toshiba Energy Systems&Solutions Corporation и НАЭК «Энергоатом» подписали меморандум о взаимопонимании и развитии сотрудничества в модернизации украинских АЭС.

Енергоатом, ЮУАЕС, 10.05.2018

**На блоці № 2 ЮУАЕС компанія Skoda JS проводить оцінку
техстану програмно-технічного комплексу системи**

групового та індивідуального управління органами регулювання

На блоці № 2 Южно-Української АЕС під час планово-попереджувального ремонту (ППР) фахівці компанії «Skoda JS a.s.» проводять оцінку технічного стану програмно-технічного комплексу системи групового та індивідуального управління приводами СУЗ (системи управління захисту). Роботи ведуться в рамках

продовження ресурсу цього обладнання. Вони стартували 2 травня. Остаточний висновок з рекомендаціями буде зроблено в кінці місяця.

«Систему групового та індивідуального управління приводами СУЗ компанії «Skoda» на другому енергоблоці ЮУАЕС введено в експлуатацію ще 1998 року. Обладнання успішно відпрацювало 20 років і сьогодні є необхідність продовження його ресурсу», - коментує хід робіт майстер з ремонту, наладки, випробування та пуску обладнання цеху теплової автоматики та вимірювання (ЦТАВ) ВП ЮУАЕС **Андрій Плавін**. За його словами, за роки експлуатації чеське обладнання зарекомендувало себе добре та відпрацювало без зауважень.

Оцінка технічного стану системи групового та індивідуального управління приводами СУЗ на другому енергоблоці ЮУАЕС виконується вперше за 20 років. Нині чехи разом з южно-українськими фахівцями вивчають ступінь зносу обладнання та визначаються з необхідністю виконання додаткових робіт на ньому.

Українські Новини, 10.05.2018

В 2017 ВостГОК сократил добычу урановой руды на 20% до 647,3 тыс. тонн

В 2017 году государственное предприятие «Восточный горно-обогатительный комбинат» (Желтые Воды, Днепропетровская область) сократило добычу урановой руды на 19,9%, или на 160,4 тыс. тонн до 647,3 тыс. тонн по сравнению с 2016 годом, говорится в ответе Министерства энергетики и угольной промышленности.

В период с середины мая 2017 года до начала сентября 2017 года добыча урановой руды на Ингульской и Смолинской шахтах (обе - Кировоградская область) ВостГОКа не осуществлялась в связи с окончанием действия специальных разрешений на недропользование.

ВостГОК - единственное в Украине и крупнейшее в Европе предприятие по добыче и переработке урановой руды.

Предприятие производит 3,3% уранового концентрата от мирового производства.

Электровести, Российское атомное сообщество, 14.05.2018

Общественность поддерживает продление срока эксплуатации энергоблока № 3 Ровенской АЭС

В городе-спутнике Ровенской АЭС состоялись общественные слушания по продлению срока эксплуатации энергоблока №3 РАЭС в сверхпроектный период.

Участниками обсуждений стали представители РАЭС, Вараского городского совета, исполнительного комитета, учебных заведений города, депутаты и неравнодушные жители.

11 декабря 2017 года закончился проектный срок эксплуатации энергоблока №3 РАЭС (ВВЭР-1000). Решение о продлении срока эксплуатации энергоблока будет принимать Государственная инспекция ядерного регулирования Украины после изучения и утверждения отчета по периодической переоценке безопасности.

Ровенская АЭС в соответствии с действующим законодательством проводит общественные слушания по продлению срока эксплуатации энергоблока №3 РАЭС в сверхпроектный срок. Обсуждения проходят в населенных пунктах 30-километровой зоны наблюдения. Их целью является реализация права граждан и их объединений на участие в рассмотрении вопросов и процессов принятия решений связанных с использованием ядерной энергии, а также права на получение полной и

достоверной информации о деятельности ядерного объекта.

10 мая в городе-спутнике Ровенской АЭС прошли открытые общественные слушания для жителей г. Вараш.

Додаткова інформація на цю тему – Енергоатом, Енергореформа, Терминал, 17.05.2018 «Рівненська АЕС завершила цикл громадських слухань щодо продовження терміну експлуатації енергоблоку № 3». У Маневичах (Волинська обл.) відбулися фінальні громадські слухання щодо продовження терміну експлуатації енергоблоку № 3 РАЕС у понадстроковий термін.

Зустріч рівненських атомників із представниками та громадами Волині відбулася з метою розгляду матеріалів з обґрунтування безпеки продовження терміну експлуатації енергоблоку № 3 РАЕС, проектний термін експлуатації якого завершився у грудні минулого року. Підготовка енергоблоку до експлуатації у понадпроектний період проводиться відповідно до «Енергетичної стратегії України на період до 2030 року».

Громадські слухання проводяться відповідно до положень Орхуської конвенції щодо доступу та участі громадян в рішеннях, що стосуються навколишнього середовища та Постанови КМУ №771 від 29.06.2011. Думка населення та надані ним пропозиції обов'язково враховуються при прийнятті Держатомрегулювання України остаточного рішення про продовження терміну експлуатації атомного енергоблоку. ДІЯРУ прийматиме Рішення після вивчення й затвердження Звіту з періодичної переоцінки безпеки. Громадські обговорення проекту Рішення відбудуться 12 липня поточного року у місті-супутнику електростанції Вараш.

Сайт РАЕС, 15.05.2018 «Володимиреччина позитивно ставиться до продовження терміну експлуатації енергоблоку № 3 РАЕС».

Интерфакс, 15.05.2018

Украина отказалась от нового российского ядерного топлива

Украинский НАЭК «Энергоатом» по-прежнему отказывается от предложенной российской компании «ТВЭЛ» по новому ядерному топливу для АЭС.

Об этом сообщил старший вице-президент ТВЭЛ **Олег Григорьев**. Он отметил, что по контракту с «Энергоатомом» предусмотрено постоянное развитие модификаций топлива. Он отметил, что Украина приняла решение эксплуатировать топливо двух поставщиков. «Второе топливо, видимо, не готово к эксплуатации с нашим более современным топливом», — отметил он.

По словам Григорьева, ТВЭЛ продолжает считать, что Украине нужно построить свой топливный завод.

Додаткова інформація на цю тему – Газета.Ru, Дєро, 15.05.2018 «Россия готова поставлять современное топливо для украинских АЭС». «ТВЭЛ постоянно развивает топливо. Мы значительные деньги вкладываем в науку, в совершенствование топлива, поставляем нашим партнерам-заказчикам исключительно референтное топливо. По тому контракту, который мы имеем (с НАК «Энергоатомом»), предусмотрено постоянное развитие модификаций топлива. Еще в 2014 году НАК «Энергоатом» получил все необходимые разрешения на внедрение на атомном блоке АЭС Украине нового топлива ТВС-11, но до сих пор это топливо ни в одну активную зону не загружено. Хотя сегодня никаких препятствий для загрузки этого топлива, которое обладает улучшенными

характеристиками и улучшенной экономикой нет», — сказал старший вице-президент по коммерции и международному бизнесу компании Олег Григорьев.

По мнению замглавы ТВЭЛа, это объясняется тем, что в Украине принято решение об эксплуатации смешанного из двух видов топлива.

Газета.Ru, 15.05.2018 **«Росатом»: компания остается ведущим поставщиком топлива для АЭС Украины».**

Енергоатом, Сайт ЗАЕС, 15.05.2018

На Запорізькій АЕС відбулася робоча зустріч

представників японської корпорації Toshiba з керівництвом станції

На Запорізькій АЕС відбулася робоча зустріч представників японської корпорації Toshiba з керівництвом станції. Корпорація пропонує свої послуги із модернізації обладнання з впровадженням заходів з підвищення потужності.

Основна мета візиту фахівців Toshiba - зібрати повну інформацію про конструкцію генератора. Вони проведуть вимірювання параметрів обладнання на енергоблоці №4. І потім вихідні матеріали будуть опрацьовуватися для подальших розрахунків і пропозицій.

У презентаціях японські фахівці представили попередні пропозиції щодо заміни генератора та економічні розрахунки.

«Для нас сьогодні це перспективне питання. Ми бачимо проблеми, які потрібно вирішувати, наприклад питання зі збудниками, ми будемо його обговорювати. А що стосується генераторів - це опрацювання на довгострокову перспективу», - розповів заступник головного інженера з електротехнічного обладнання і систем контролю та управління ВП ЗАЕС **Володимир Руденко**.

Також фахівці Toshiba озвучили, що японська сторона має намір співпрацювати з Україною і в виготовленні та модернізації турбін для ядерно-енергетичних об'єктів.

Найближчим часом Toshiba планує підписати меморандум з найбільшим в Україні виробником турбінного обладнання - АТ «Турбоатом».

Українські Новини, РБК-Украина, Аргументы и факты в Украине, 16.05.2018

Кабмин выделил 86,27 млн гривен Минэкологии на строительство хранилища остеклованных высокоактивных отходов

Кабинет Министров выделил 86,27 млн гривен для Министерства экологии и природных ресурсов на строительство и ввод в эксплуатацию объектов инфраструктуры, которые необходимы для приема на долгосрочное хранение с последующей переработкой остеклованных высокоактивных отходов, полученных после переработки отработавшего ядерного топлива из России, соответствующее решение было принято на заседании правительства.

Согласно документу, деньги выделяются из остатка средств Государственного фонда охраны окружающей природной среды по состоянию на 1 января 2018 года.

Данное хранилище будет построено на территории комплекса по хранению радиоактивных отходов (РАО) «Вектор».

Комплекс «Вектор» был введен в эксплуатацию в 2006 году и расположен в 17 км от Чернобыльской АЭС, предназначен для дезактивации и дальнейшего хранения РАО, рассредоточенных по территории зоны отчуждения.

Електровести, EIR Center, 17.05.2018

Директор РАЭС жалуется на недобросовестных поставщиков оборудования

Все работы по продлению срока эксплуатации энергоблока №3 Ровенской АЭС идут по плану, впрочем некоторые мероприятия атомщики вынуждены переносить из-за недобросовестных поставщиков оборудования, говорит директор РАЭС **Павел Павлишин**. «Мы вынуждены переносить выполнение отдельных мероприятий на время планово-предупредительного ремонта 2019 года из-за недобросовестных поставщиков оборудования. Критической сегодня является поставка 28 трансформаторов, крайние сроки завершаются в конце мая. Проблемной стала также поставка оборудования французского производителя, закупаемого за кредитные средства ЕБРР / Евратома. Специалисты РАЭС прилагают максимальные усилия, чтобы решить все вопросы без переноса сроков».

Вопрос своевременной поставки оборудования для мероприятий по повышению безопасности энергоблока миллионника постоянно обсуждается во время совещаний на РАЭС. Все усилия брошены на новый запуск энергоблока №3, который с декабря прошлого года находится в остановленном состоянии с полной выгрузкой топлива из активной зоны реактора в приреакторный бассейн выдержки.

Інформація на цю тему – Енергоатом, Сайт РАЕС, 17.05.2018 «На Рівненській АЕС відбулося чергове засідання оперативного штабу щодо продовження терміну експлуатації енергоблока №3».

Українські Новини, 18.05.2018

Кабмин выступает за сохранение контрольного пакета акций «Турбоатома» в собственности государства

Кабинет министров выступает за сохранение контрольного пакета акций крупнейшего производителя турбинного оборудования завод «Турбоатом» (Харьков) в собственности государства. Об этом в ходе часа вопросов к правительству сообщил премьер-министр **Владимир Гройсман**.

«Турбоатом» - уникальное предприятие, которое не может быть приватизовано... У нас есть намерение: 51% акций предприятия оставить в собственности государства», - сказал он.

По словам премьера, Кабмин допускает продажу 20-25% акций предприятия иностранному инвестору.

«Турбоатом» специализируется на производстве турбин для тепловых и атомных электростанций, гидравлических турбин для гидроэлектростанций и гидроаккумулирующих электростанций, газовых турбин для тепловых электростанций, парогазового оборудования и другого энергетического оборудования.

75,22% акций открытого акционерного общества «Турбоатом» принадлежит государству, компания управляется Фондом государственного имущества.

12,8% акций завода принадлежит КУА «Сварог Эссет Менеджмент» бизнесмена **Константина Григоришина**.

Інформація на цю тему – УНІАН, Деловая столица (Сайт издания), Український Бізнес Ресурс, Зеркало недели (Сайт издания), 18.05.2018 «Гройсман про долю «Турбоатому»: продамо тільки 20-25%».

Укринформ, УНІАН, Бизнес.Цензор.Нет, Міненерговугілля України, 18.05.2018

Юрій Недашковський: Будівництво ЦСВЯП

та всі заходи, що з ним пов'язані, фінансово забезпечені

Друга в цьому році зустріч міжвідомчої групи та оперативного штабу «Будівництво Централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива реакторів ВВЕР АЕС України» відбулась 17 травня 2018 року на будівельному майданчику ЦСВЯП.

У нараді під головуванням **Юрія Недашковського** взяли участь голова Державної інспекції ядерного регулювання України **Григорій Плачков** та заступник директора Департаменту з питань безпеки ядерних установок - державний інспектор **Олександр Григорашич**, представники Державного агентства з управління зоною відчуження **Анатолій Лазаренко** та **Анатолій Лейбзон**, представники ПАТ «Укрзалізниця», генеральний директор Holtec Ukraine **Сергій Тараканов**, директор департаменту регіонального розвитку та житлово-комунального господарства Київської обласної державної адміністрації **Сергій Золін**, очільник Іванківської райадміністрації **Максим Лісогор**, представники Поліської райадміністрації та міста Славутич, а також представники Енергоатома та підрядних будівельних і проектних організацій.

Було зазначено, що з моменту проведення першого засідання штабу – 1 лютого 2018 року – всі організаційні та фінансові заходи були виконані в повному об'ємі. Енергоатом склав, погодив з усіма інстанціями та затвердив графік будівництва та введення в експлуатацію пускового комплексу: установка перших контейнерів відбудеться 31 березня 2020 року.

Інформація на цю тему – Українські Новини, 21.05.2018 «Американская Holtec поставит первый комплект оборудования для ЦХОЯТ до июня».

Сайт Кабинета Министров Украины, Міністерство енергетики та вугільної промисловості України, Електровести, 25.05.2018

Будівництво Централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива – ще один крок в напрямку досягнення енергетичної незалежності

Міністр **Ігор Насалик** провів робочу зустріч із представниками Holtec International.

Сторони обговорили стан реалізації проекту будівництва Централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива. Міністр відзначив, що проект надзвичайно важливий для України. Будівництво ЦСВЯП є на цей час наймасштабнішим проектом розвитку атомної енергетики в Україні.

Представники компанії «Холтек» відзначили успішну співпрацю з Міненерговугілля та НАЕК «Енергоатом»: «Ви перший Міністр, який заслужив подяку за здобуття незалежності у сфері зберігання відпрацьованого ядерного палива в Україні. Це важливе досягнення». Крім того, вони зазначили, що в Україні прекрасні інженери, що дає додаткові можливості Україні мати лідерські позиції в ядерній енергетиці, а також наголосили, що Україна належить до тих небагатьох країн у світі, які володіють власним централізованим сховищем відпрацьованого ядерного палива, і цим можна пишатися.

Сторони висловили сподівання щодо найскорішого введення в дію ЦСВЯП, подальшої співпраці та успішної реалізації нових проектів у сфері ядерної енергетики.

Атомпрофспілка, 18.05.2018

Атомпрофспілка оголошує про початок протестних дій за гідну працю та справедливу її оплату (ДОКУМЕНТ)

Враховуючи, що вимоги 12-ти тисяч учасників попереджувальних акцій протесту та 60-ти тисяч членів Атомпрофспілки залишились без належної реакції та уваги адресатів, оголошуємо про початок протестних дій за гідну працю та справедливу її оплату.

**ПРОФЕСІЙНА СПІЛКА ПРАЦІВНИКІВ АТОМНОЇ
ЕНЕРГЕТИКИ ТА ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ**

ПРЕЗИДІЯ ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ

ПОСТАНОВА

17 травня 2018 року

м. Київ

№ П-6-1

*Про початок протестних
дій за гідну працю та справедливу її оплату*

Заслухавши інформацію Голови Атомпрофспілки Матова В.О., заступника Голови профспілки - голови ППО ДП «НАЕК «Енергоатом» Лича О.В., заступника Голови профспілки Пруднікова П.В. та розглянувши матеріали щодо результатів попереджувальної акції протесту 12.04.2018р., Президія Центрального комітету профспілки

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Зазначити, що вимоги 12-ти тисяч учасників попереджувальної акції протесту, яка відбулась у восьми містах, де мешкають працівники підприємств атомного енергетично-промислового комплексу України, залишились без належної реакції та уваги адресатів.
2. Підтвердити основні вимоги резолюцій попереджувальних мітингів, як головні вимоги протестних дій Атомпрофспілки, а саме:
  - негайний розгляд на нараді під особистим керівництвом Прем'єр-міністра України Гройсмана В.Б. проблемних питань діяльності ДП НАЕК «Енергоатом», ДП «СхідГЗК» та інших підприємств ядерної галузі;
  - встановлення справедливого тарифу для ДП НАЕК «Енергоатом»;
  - підвищення в разі рівня оплати праці працівників атомного енергетично-промислового комплексу;
  - негайне вирішення питання ліквідації заборгованості ДП «Енергоринок» перед ДП НАЕК «Енергоатом» за відпущену електроенергію;
  - затвердження Державної цільової економічної програми розвитку атомно-промислового комплексу України.
3. Внести на розгляд III Пленуму ЦК Атомпрофспілки, який відбудеться 24 травня 2018 року у м. Южноукраїнськ, проект Плану проведення протестних дій, персонального складу Координаційної Ради та дати початку кампанії.
4. Звернутись до народних депутатів України, громадських об'єднань, Федерації профспілок України, глобальних та європейських профспілок за підтримкою справедливих вимог атомників.
5. Контроль за виконанням постанови покласти на Голову Атомпрофспілки Матова В.О.

Голова профспілки

В.О. Матов

Известия, nk.org.ua, 31.05.2018

Депутат Рады сообщила о массовых увольнениях персонала украинских АЭС

Депутат Верховной рады Украины и секретарь комитета по вопросам топливно-энергетического комплекса, ядерной политики и ядерной безопасности **Виктория Войцицкая** назвала в качестве «ключевого вызова отрасли» — массовые увольнения персонала атомных электростанций. Об этом она написала в своем Facebook после встречи с руководством Запорожской, Ровенской и Южно-Украинской АЭС.

По их словам, волна увольнений затрагивает «от водителей тепловозов, монтажников, экскаваторщиков, к инженерам управления реакторами и другого высокотехнологичного и профессионального персонала». «Люди эмигрируют в Россию, Беларусь, Турцию. Мы должны поддержать отрасль, которая генерирует более 50% всей электроэнергии Украины. Люди заслуживают достойную и конкурентную компенсацию за свою работу!» — заявила госпожа Войцицкая.

Українські Новини, 21.05.2018

В 1-м квартале Украина купила ядерного топлива у российского «ТВЭЛа» на \$68 млн, у Westinghouse - на \$28,4

В январе-марте 2018 года Украина импортировала из России (компания «ТВЭЛ») ядерного топлива на сумму 67,995 млн долларов, а также купила у компании Westinghouse (из производственных мощностей в Швеции) на 28,415 млн долларов, свидетельствуют данные Государственной службы статистики.

В 2017 году Украина увеличила в денежном исчислении импорт ядерного топлива компании Westinghouse на 1,6% с 161,925 млн долларов до 164,458 млн долларов, а у компании «ТВЭЛ» снизила на 4,6% с 386,782 млн долларов до 368,964 млн по сравнению с импортом в 2016 году.

В 2017 году доля топлива Westinghouse в суммарном импорте составила 41,4%
Додаткова інформація на цю тему - УНІАН, 30.05.2018.

Державна інспекція ядерного регулювання України,

Міністерство енергетики та вугільної промисловості України, 21.05.2018

**Українська делегація розпочала роботу у Шостій нараді
Сторін Об'єднаної конвенції**

Українська делегація розпочала свою роботу на Шостій нараді з розгляду виконання зобов'язань за Об'єднаною конвенцією про безпеку поводження з відпрацьованим паливом та про безпеку поводження з радіоактивними відходами, що проводиться з 21 травня по 1 червня 2018 року в м. Відень (Республіка Австрія). До складу делегації на чолі з Головою Державної інспекції ядерного регулювання України увійшли представники Міненерговугілля України, ДАЗВ, Постпредства України у Відні, НАЕК «Енергоатом», ДСП «Чорнобильська АЕС», ДК «УкрДО «Радон» та ДНТЦ ЯРБ.

Підготовка Національної доповіді про виконання зобов'язань України, відповідно до Об'єднаної Конвенції, в рамках шостого оглядового циклу координувалась Держатомрегулювання із залученням міжвідомчої робочої групи.

Енергоатом, 22.05.2018

Представники Енергоатома разом з міністром енергетики Ігорем Насаликом відкрили велосезон - 2018

22 травня 2018 року, в Києві відбулась акція «Велосипедом на роботу». Захід був ініційований міністром енергетики та вугільної промисловості **Ігорем Насаликом** та має на меті привернути увагу до важливості здорового способу життя, а також турботи про довкілля. Підтримали ініціативу міністра та приєднались до велопробігу представники Міненерговугілля, НАЕК «Енергоатом» та НЕК «Укренерго». Нашу Компанію представляли провідний юрисконсульт відділу претензійно-позовної роботи виконавчої дирекції з юридичних питань та супроводу процедур закупівель **Олександра Пальченко**, начальник відділу нагляду за технічною безпекою дирекції з нагляду за безпекою **Дмитро Ксенофонов** та провідний інженер відділу електротехнічного обладнання ВП «Атомкомплект» **Володимир Круть**.

«Велосипед – це не лише сучасно і корисно для здоров'я, це також і економія енергоресурсів та особистий внесок кожного у забезпечення чистоти довкілля», - зазначив Ігор Насалик та висловив сподівання, що установи й організації міста також заохочуватимуть своїх співробітників пересуватися велосипедом та створять для цього необхідні умови.

Він також підкреслив, що здоровий спосіб життя повинен стати основою філософії кожного працівника: «Велосипедисти на вулицях міста – ознака сучасної європейської столиці».

Сайт ХАЕС, Енергоатом, 24.05.2018

До робіт з продовження терміну експлуатації енергоблока № 1 Хмельницької АЕС залучено чеських спеціалістів

22-24 травня цього року на Хмельницькій АЕС працювала робоча група за участю представників чеської компанії UJV Rez, Державного науково-інженерного центру систем контролю та аварійного реагування та структурних підрозділів енергопідприємства, які займаються оцінкою технічного стану і перепризначення терміну експлуатації реакторної установки енергоблока №1.

Співпраця із компанією UJV Rez вже триває чотирнадцять місяців. Загалом проект розрахований на двадцять, тобто значну частину запланованих робіт вже здійснено. За словами менеджера проекту **Вікторії Москаленко**, в рамках реалізації проекту фахівці чеської компанії здійснюють розрахункові обґрунтування та готують відповідні звіти щодо оцінки технічного стану з продовження терміну експлуатації корпусу реактора, кришки з патрубками та металоконструкціями верхнього блока, деталей ущільнення головного роз'єму шахти реактора, вигородки і блоку захисних труб, опорних елементів реактора, металоконструкцій захисту реактора. На плідну і результативну співпрацю налаштовані обидві сторони.

УНИАН, Укринформ, Електровести, Терминал,
Российское атомное сообщество, 30.05.2018

Президенти Енергоатома и Westinghouse обговорили стан впровадження американського ядерного палива на українських АЕС

На Запорізькій АЕС відбулося чергове засідання оперативного штабу по впровадженню модернізованого ядерного палива виробництва компанії Westinghouse (ТВС-WR) на енергоблоках АЕС України.

Об цьому повідомляє прес-служба ГП НАЕК «Енергоатом».

В роботі оперативного штабу взяли участь представники Westinghouse Electric (Asia) S.A. во главе з президентом — виконавчим директором **Хосе Еметеріо Гутьєрресом**, представники Государственной инспекции ядерного регулирования України (ГИЯРУ), Міністерства енергетики і вугільної промисловості України, НАЕК «Енергоатом», Государственного научно-технического центра по ядерной и радиационной безопасности (ГНТЦ ЯРБ) и Верховной Рады України.

Предполагается, что в 2019-2021 годах активные зоны первого, третьего, четвертого и пятого энергоблоков Запорізької АЕС будут полностью сформированы из «американского» ядерного топлива. Эксплуатацию второго и шестого энергоблоков ЗАЭС в настоящее время планируется продолжать с использованием только «российского» ядерного топлива.

Енергоатом, РАЕС, 25.05.2018

Вітання з 45-річчям Рівненської АЕС

45 років тому – 25 травня 1973 року – в районі гори Хомицької було вбито першого символічного кілочка на будмайданчику майбутньої атомної електростанції. Так розпочалося будівництво Рівненської АЕС.

За кожним ювілеєм – роки наполегливої праці, самовдосконалення, невпинного руху вперед. Тому прийміть найщиріші вітання з нагоди цієї знаменної дати.

45 років тому на місці, де нині стоять енергоблоки РАЕС, було чисте поле. Сьогодні наша атомна станція – найбільше енергогенеруюче підприємство північно-західного регіону країни, яке виробляє більш ніж 12% всієї електроенергії в державі. Чотири енергоблоки сумарною потужністю 2 835 мегават працюють надійно. Для цього ми постійно, рік за роком, проводимо дуже багато заходів з підвищення безпеки, модернізації обладнання, навчаємо наш персонал. Сім років тому ми продовжили термін експлуатації перших двох енергоблоків, на часі – продовження ресурсу енергоблоку №3. Зараз ми знаходимося на завершальній стадії цього тривалого і складного процесу. Було виконано і виконується колосальний обсяг заходів. І вже влітку Держатомрегулювання прийматиме рішення про видачу ліцензії на роботу енергоблоку в понадпроектний період. А це означає, що життя нашої станції продовжиться. Цього дня хочемо висловити вдячність першим будівельникам Рівненської АЕС і міста-супутника за їхній труд, ентузіазм та наполегливість. Бажаємо усім міцного здоров'я, невичерпної творчої енергії, розвитку і досягнення всіх цілей та планів. Добра вам та вашим родинам!

Цьогоріч вперше рівненські атомники відзначають День народження РАЕС. З нагоди свята 25 травня у місті-супутнику електростанції відбудеться низка святкових урочистостей.

НАСЛІДКИ АВАРІЇ НА ЧОРНОБИЛЬСЬКІЙ АЕС

Сайт Кабінету Міністрів України, 07.05.2018

У Іванківському районі розпочато реалізацію проекту з реабілітації місць зберігання радіоактивних відходів чорнобильського походження

Проект міжнародної технічної допомоги щодо реабілітації місць зберігання радіоактивних відходів (РАВ) чорнобильського походження, розташованих за межами зони відчуження, входить до стадії практичної реалізації. За фінансової підтримки Європейського Союзу в рамках Програми «Інструмент співробітництва у галузі ядерної безпеки» зазначені ділянки тимчасового зберігання РАВ були проранжовані за ступенем їх радіаційної небезпеки.

Роботи з реабілітації майданчика передбачають, зокрема, вилучення близько 300 куб. м РАВ та забруднених ґрунтів. Після цього вони мають бути вивезені до сховища комплексу «Буряківка», розташованого в межах зони відчуження, з метою остаточного захоронення.

Наступним кроком стане детальна характеристика об'єкта, після чого фахівці зможуть перейти до очищення ПЗРВ «Піски-1» від накопичених РАВ.

Довідково. ПЗВД «Піски-1» функціонував у 1987-1989 роках. Він отримував відходи, утворені в результаті робіт з дезактивації в сусідніх селах (Піски, Карпілівка та ін.). Загальна площа місця захоронення радіоактивних відходів оцінюється в 124 кв. м. Тут зберігаються близько 200 куб. м відходів, які містять Цезій-137, Стронцій-90, Америцій-241.

«ГОЛОС УКРАЇНИ», 15.05.2018

Відповідно Плану проведення конференцій, семінарів, громадських обговорень, виставок, аналітичних досліджень, урочистих заходів в галузі енергетики на 2018 рік, 24 квітня в Адмінбудинку № 1 Верховної Ради України відбувся круглий стіл на тему «Проблеми соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи».

Організаторами круглого столу виступили: Чорнобильська асоціація народних депутатів України (ЧАНДУ), Міністерство енергетики та вугільної промисловості України та Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи Верховної Ради України.

Учасники підвели підсумки роботи за 2017 рік і виклали рекомендації щодо дій на майбутнє.

Повний текст Резолюції Пам'ятного круглого столу на тему: «Проблеми соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» можна переглянути в газеті «Голос України» № 87 від 15 травня 2018 р. або на сайті: <http://www.golos.com.ua/article/302940>

ГСП Чернобыльская АЭС, 21.05.2018

На ЧАЭС проходит миссия Всемирной ассоциации организаций, эксплуатирующих атомные электростанции

С 14 по 18 мая на Чернобыльской АЭС работала миссия технической поддержки Всемирной ассоциации организаций, эксплуатирующих атомные электростанции (далее: ВАО АЭС) по рассмотрению методологии и практики определения нуклидных векторов.

Актуальность темы, обсуждаемой на миссии, обусловлена наличием в составе радиоактивных материалов Чернобыльской АЭС сложно измеряемых радионуклидов. ЧАЭС планирует определять их активность с помощью сочетания измерения активности ключевых радионуклидов прямым методом и расчета активности сложно измеряемых радионуклидов с использованием предварительно определенного масштабируемого коэффициента, то есть методом нуклидного вектора.

Эта тема важна для ЧАЭС в двух аспектах. Первый аспект связан с введением в эксплуатацию Промышленного комплекса по обращению с твердыми радиоактивными отходами (далее: ПКОТРО).

Второй аспект проблемы связан с работами по проекту по созданию установки для освобождения материалов от регулирующего контроля, который реализуется при поддержке Европейской комиссии. Для получения достоверных результатов относительно сложно измеряемых радионуклидов также необходимо использование метода нуклидного вектора.

Эксперты с АЭС Игналина (Литва), АЭС Козлодуй (Болгария), АЭС Моховце (Словакия), приглашенные ВАО АЭС, представили свой опыт решения аналогичных проблем и технологии, которые используются на их площадках. К работе миссии также присоединились представители АЭС Украины, НАЭК «Энергоатом», ГНТЦ ЯРБ, ГНИУ «Чернобыльский центр по проблемам ядерной безопасности, радиоактивных отходов и радиоэкологии», а также Института проблем безопасности АЭС.

По результатам миссии будут разработаны рекомендации, которые будут использованы при выполнении соответствующих работ на ЧАЭС.

ГСП Чернобыльская АЭС, 21.05.2018

НБК: радіаційний контроль за допомогою дрона

Як повідомив заступник начальника ЦРБ **Леонід Яковенко**, спосіб виконання вимірювань лишився таким самим, як і у вересні 2017-го — з використанням безпілотного літального апарату. Тільки зараз у якості засобу дозиметричного контролю ЦРБ використовує радіодозиметри «МініТрейс», які кріпляться до корпусу дрона і виводяться на задану точку контролю. Вимірювання потужності дози виконується на висотах 30, 60 і 90 метрів над рівнем території проммайданчика.

Головна ціль вимірювань — визначення потужності дози на висотах. У майбутньому це дасть можливість порівняти результати, отримані зараз, із результатами, що будуть отримані після виконання робіт з демонтажу нестабільних конструкцій об'єкта «Укриття». Початок демонтажу заплановано на 2019 рік.

Результати вимірювань будуть представлені у вигляді кінцевого звіту після демонтажу нестабільних конструкцій. Цього року буде опубліковано проміжний звіт.

«ГОЛОС УКРАЇНИ», 25.05.2018

Чернобыльцям додали аж 310 гривень до пенсії

Людмила Моренко, Лідія Лісова

І знову небайдужим людям, яких називають громадськими активістами, доводиться вибивати кошти на лікування ліквідаторів, воювати з чиновниками за

право чорнобильців жити по-людськи.

Хочеться, щоб до всіх, хто пройшов через Чорнобиль, було людське і державницьке ставлення.

<http://www.golos.com.ua/article/303409>

РІЗНЕ

Интерфакс Россия, 27.04.2018

На энергоблок AP1000 компании Westinghouse в Саньмэне будет загружено топливо

Westinghouse Electric Company, Китайская государственная корпорация ядерно-энергетических технологий (SNPTC) и компания CNNC Sanmen Nuclear Power Company Limited (SMNPC) сообщили сегодня о том, что первый в мире блок AP1000 АЭС в Саньмэне (провинция Чжэцзян, Китай) получил разрешение на загрузку топлива от Национального управления по ядерной безопасности Китая (NNSA) и приступил к первоначальной загрузке.

«Сегодня мы подошли к невероятно важному рубежу для Westinghouse и нашей технологии AP1000», - отметил президент и главный исполнительный директор Westinghouse **Хозе Эметерио Гутьеррес (José Emeterio Gutiérrez)**. – «Это еще один значительный шаг в рамках поставки нашему клиенту первого в мире энергоблока AP1000, демонстрирующий миру преимущества нашей передовой технологии пассивной защиты».

«Этот важный этап в реализации проекта означает старт финальной программы сдачи в эксплуатацию Блока 1 АЭС Саньмэнь», - сказал **Дэвид Дарем (David Durham)**, старший вице-президент бизнеса новых проектов Westinghouse. – «Уверен, что наши команды продолжат работать на самом высоком уровне – как в Саньмэне, так и над проектами Хайян и Вогтль, обеспечивая нашу постоянную поддержку действующим энергоблокам во всем мире».

Президент в азиатском регионе **Гевин Лью (Gavin Liu)** так прокомментировал партнерство Westinghouse с китайским правительством и поставщиками, которые вносят ключевой вклад в успешную поставку чистой энергии: «**Westinghouse гордится своим партнерством в рамках устремленной в будущее китайской программы развития атомной энергетики, которая должна обеспечить экономику Китая электричеством, сохраняющим чистоту воздуха. Через трансфер технологий, локализацию и развитие инфраструктуры Westinghouse продолжает сотрудничать с китайскими партнерами и поддерживать развитие атомной энергетики Китая.**».

УНН, Укринформ, ГлавКом, Телеграф (новости Украины и мира), 29.04.2018

Екологи висловили побоювання через запуск першої плавучої АЕС у Росії

Екологи висловлюють занепокоєння у зв'язку з експлуатацією першої у світі плавучої атомної електростанції «Академік Ломоносов», яка 28 квітня залишила російський Санкт-Петербург і попрямувала в бік Мурманська.

Першу в світі плавучу електростанцію з кінця 2000-х років будували на території ВАТ «Балтійський завод» у Санкт-Петербурзі. Головний енергоблок спустили на воду ще в 2010 році. Як раніше повідомляв представник

«Росенергоатому» (займається фінансуванням проекту) **Сергій Зав'ялов**, загальна вартість проекту становить до 30 млрд руб. Близько 22 млрд руб. становить вартість головного плавучого енергоблоку, ще близько 7 млрд – витрати на берегові споруди.

Ще на початку 2017 року запуск реактора викликав критику з боку екологів, у тому числі і організації «Грінпіс Росія». Її представники вказували, що ядерно небезпечні роботи у Санкт-Петербурзі були заборонені ще в 1990-і роки. У Ростехнадзорі у відповідь вказали, що всі роботи проводилися з дотриманням обов'язкових вимог безпеки.

Всупереч запевненням російської влади про безпеку станції екологи вважають платформу вразливою для цунамі.

На своєму шляху платформа пройде через естонські, данські, шведські та норвезькі води, а використовувати її планують поблизу берегових ліній.

«Академік Ломоносов» — перша у світі плавуча АЕС, за допомогою якої планують забезпечувати енергією поблизу півострова Чукотка у РФ. Її завданням стане заміна потужностей Білібінська АЕС. Енергоблок має забезпечити електрикою портові міста, газові та нафтові платформи у відкритому морі. Також він може використовуватися в якості опріснювача і виробляти до 240 тис. кубометрів води щодня, термін служби енергоблоку - 35-40 років. Потужність плавучої станції у 70 МВт забезпечують 2 модифікованих судових реактора. Коли станція добереться до Мурманська, де мешкає 300 тисяч людей, її заповнять ядерним паливом і запуснуть реактори.

Економічна правда, Энергореформа, Укринформ, Капитал (сайт издания), 04.05.2018

П'ять країн виробляють 80% атомної енергії ЄС – Євростат

П'ять держав виробляють понад 80% атомної енергії в Європейському союзі.

Такими є дані Європейського статистичного відомства.

Франція виявилася найбільшим виробником атомної енергії у ЄС – її частка складала у 2016 році 48%.

Далі йдуть Німеччина (10%), Велика Британія (8,5%), Швеція (7,5%) та Іспанія (7%).

Загалом у 2016 році АЕС держав членів ЄС виробили 839,7 гігаватт годин. Іншими словами, АЕС згенерували майже 26% електроенергії, виробленої у ЄС у 2016 році.

У 2016 році ядерні реактори лишалися діючими у 14 державах ЄС: Бельгії, Болгарії, Чехії, Німеччині, Іспанії, Франції, Угорщині, Нідерландах, Румунії, Словенії, Словаччині, Фінляндії, Швеції та Британії. У ще 14 країнах-членів немає АЕС.

Загалом з 1990 по 2016 роки більшість держав-членів ЄС збільшили виробництво атомної енергії. Хоча між 2004 та 2016 роками спостерігався спад у виробництві атомної енергії на 17%.

AtomInfo.Ru, 05.05.2018

В мире статус действующего имеют 450 блоков, статус строящегося 58 блоков - PRIS

В мире статус действующего имеют 450 блоков, а статус строящегося - 58 блоков. Такие данные приводятся в базе PRIS, поддерживаемой МАГАТЭ.

В очередном обновлении учтено начало строительства блока №1 Курской

АЭС-2 29 апреля 2018 года. На блоке будет установлен реактор ВВЭР проекта В-510.

Всего в 2018 году произведено два энергопуска новых блоков (оба в России) и началось сооружение двух блоков (в Турции и России).

Общее количество реакторо-лет эксплуатации атомных энергоблоков в мире составляет 17566.

Электровести, 07.05.2018

Энергетика Британии оказалась под угрозой из-за трещины в ядерном реакторе

Обнаружение трещин в третьем реакторе шотландской АЭС Хантерстон Б могут явиться причиной для закрытия АЭС этого типа, построенных в 70-х и 80-х годах XX столетия, что будет серьезным ударом для энергетики Великобритании.

Характер проблем на третьем энергоблоке АЭС может стать причиной полного вывода из эксплуатации этого реактора. Всего в Великобритании построено семь АЭС этого типа, и они обеспечивают 20% потребности в электроэнергии страны.

Эксплуатирующая АЭС компания **EDF Energy** в результате остановки третьего энергоблока может понести большие убытки, однако последствия этого шага могут быть гораздо серьезнее. По мнению аналитика консалтинговой компании **Cornwall Insight Питера Атертона**, закрытие даже одного реактора АЭС Хантерстон может быть критичным для страны, так как нужно время для создания иных источников электроэнергии.

venergodare.com, 11.05.2018

Енергодар відвідав генеральний консул Польщі Янош Яблонський

3 травня у Польщі відзначають День Конституції Речі Посполитої. До речі, вона є найстарішою в Європі — була прийнята 3 травня 1791 року, на півроку раніше французької.

З нагоди цього свята, а також приїзду в Енергодар генерального консула Польщі **Януша Яблонського**, члени Молодіжного клубу польської культури імені **Генріка Сенкевича** влаштували святковий концерт в КДЦ ВП ЗАЕС.

В клубі не лише вивчають польську мову та культуру — у дітей та молоді є нагода розвиватися у творості. Адже тут вони відвідують заняття зі співу, вчать танцювати. А сьогодні результати своєї праці продемонстрували під час свята.

Від міської влади на концерті був присутній міський голова **Павло Музика**.

Дело (Сайт издания), 11.05.2018

Человеку здесь не место: как роботы ликвидируют аварию на Фукусиме-1

В 2011 году в Японии произошло два стихийных бедствия — землетрясение и цунами, которые вызвали аварию на крупнейшей атомной электростанции в стране Фукусиме-1. Последствия этой аварии ликвидируются до сих пор.

В ночь перед миссией **Кендзи Мацузаки** не мог уснуть. Более года он и его команда разрабатывали красную роботу размером с буханку хлеба, оснащенного пятью пропеллерами, прозрачным куполом, фронтальными и боковыми камерами и множеством ламп и сенсоров. Робота называли Little Sunfish — он предназначен для работы под водой в условиях абсолютной темноты и

высочайшего уровня радиации. После трех месяцев испытаний и доработки робот был готов к выполнению своей важной миссии: найти и сфотографировать расплавленное радиоактивное топливо внутри атомной электростанции Фукусима-1.

Непосильная задача с момента катастрофы прошло уже много лет, и никто так и не смог определить, где находятся сотни тонн топлива из трех реакторов, которые пострадали от землетрясения и цунами.

Люди не могут проникнуть в реакторы Фукусимы-1, чтобы узнать, что случилось с топливом — во всяком случае, не получив смертельную дозу радиации. Так что, исследовательские работы было поручено проводить роботам. Однако ни один робот еще не выполнял такие задачи, поэтому сначала миссии были неудачными.

... за дело взялась лаборатория Toshiba и ее команда инженеров и ученых во главе с Кендзи Мацузаки. Мацузаки работал в отделении ядерных разработок Toshiba более 10 лет, поэтому примерно понимал базовую структуру атомной электростанции.

Работы еще не завершены...

Инженеры Терсо запечатали Sunfish, побывавший в реакторе, в стальной контейнер и захоронили его вместе с другими радиоактивными отходами.

Сейчас компания планирует разработать новое поколение роботов, которые выполнят самую сложную задачу — удалят расплавленное топливо.

На разработку вариантов может уйти несколько лет, и есть шанс на провал. Терсо планирует начать ликвидацию остатков топлива в 2021 году. Но сколько лет уйдет на полную очистку Фукусимы?..

Бизнес.Цензор.Нет, Дело, 14.05.2018

Беларусь планирует запустить первый энергоблок АЭС в июле 2019 года

Беларусь планирует произвести физический пуск первого энергоблока Белорусской АЭС 1 июля 2019 года. Об этом заявил в рамках форума «Атомэкспо-2018» вице-премьер страны **Владимир Семашко**.

«Мы ставили задачу, абсолютно реальную задачу уже к концу 2019 года пустить первый блок - не просто пустить, 1 июля следующего года пустить (физпуск), а к концу года выйти на проектную мощность и включить полностью в систему. И ровно через полгода, к 1 июля 2020 года, запустить второй блок», - сказал Семашко.

Телеграф (новости Украины и мира), Интерфакс Россия, 14.05.2018

Беларусь может построить еще два энергоблока АЭС

Беларусь не исключает возможности строительства еще двух энергоблоков Белорусской АЭС, заявил в рамках форума «Атомэкспо-2018» вице-премьер страны **Владимир Семашко**.

«Я не утрирую, но процентов 90 (населения - ред.) радуется тому, что станция строится, что это будет прекрасный город, что это все будет благонадёжно и нормально. Поэтому общественное мнение Беларуси за то, чтобы быть станции. И мы думаем, что это первые два (энергоблока - ред.), я думаю, что за этим последует через короткое время ещё два блока», - сказал он.

Электровести, 14.05.2018

Правительство Болгарии хочет разморозить проект АЭС Белене

Болгария намерена разморозить проект строительства атомной электростанции «Белене». Об этом заявил премьер-министр страны Бойко Борисов.

«Мораторий на запрет строительства атомной станции „Белене“ должен быть отменен, чтобы Народное собрание (парламент) могло предоставить мандат правительству на право ведения переговоров с инвесторами», — заявил Борисов, слова которого приводит правительственная пресс-служба.

Вероятно, что предложение правительства об отмене моратория будет внесено на рассмотрение парламента уже на ближайшей неделе.

Сайт РАЕС, 14.05.2018

«Ефективна, перспективна та близька до ідеальної атомна енергетика є майбутнім для усього людства»

Захоплюючою та цікавою стала екскурсія для чергової групи іноземних гостей – студентів польських вишів: Лодзького університету та Лодзького політехнічного університету, які вперше побували на атомній електростанції – Рівненській АЕС.

«Оскільки у Польщі поки що немає жодної атомної електростанції, метою нашого візиту було особисто ознайомитись із принципом роботи АЕС та зробити власні висновки щодо атомної енергетики. Було цікаво для себе порівняти життя двох міст-супутників – Прип'яті, міста, яке припинило своє існування після трагедії на ЧАЕС, та Вараша, що розвивається завдяки діяльності потужного енергогенеруючого підприємства – Рівненській АЕС, - розповів Богдан Влодарчик, декан географічного факультету Лодзького університету, - Екскурсія виявилась особливо цікавою та корисною, адже її учасники – це студенти географічного факультету, спеціальності геомоніторинг, яка готує фахівців з аналізу і оцінки окремих компонентів природного середовища і дає знання та навички з підготовки майданчика для конкретного виду людської діяльності».

Интерфакс-Украина, 15.05.2018

ТВЭЛ в 2019 г. планирует первую загрузку топлива на АЭС в США

Топливная «дочка» «Росатома» «ТВЭЛ» в 2019 г. планирует первую загрузку топлива на АЭС США, сказал в кулуарах форума «Атомэкспо-2018» старший вице-президент компании Олег Григорьев.

«В следующем году у нас будет загрузка первых тестовых сборок (ТВС-К - ИФ)», - сказал топ-менеджер, отвечая на вопрос о сроках поставок топлива для АЭС в США.

«Все контракты, подписанные с европейцами и американцами (по ТВС-К - ИФ), реализуются без отклонений», - подчеркнул **О. Григорьев**.

Летом 2016 года «ТВЭЛ» подписал первый контракт на поставку ТВС-К в США. Опытные поставки нового топлива планировались уже в начале 2019 года. С 2021 года ТВЭЛ планирует коммерческие поставки ТВС-К в Швецию, где опытная эксплуатация топлива идет с 2014 года.

«ТВЭЛ» - один из крупнейших мировых производителей ядерного топлива. На его топливе работают 72 реактора в 14 странах. Портфель зарубежных заказов на десять лет превышает \$10 млрд.

Facebook, 15.05.2018

Остап Семерак: І ще про візит до Японії

Як на мене, Україні потрібно серйозно поглибити співпрацю з цією далекою за відстанню, але щиро дружньою до нас країною.

1. Японія готова допомогти нам у запровадженні чистих технологій виробництва. Для нас це має стати ліфтом для швидкого переходу на екологічно чисті виробництва у вугільній, енергетичній, металургійній та інших наразі шкідливих промисловостях. Фактично ми можемо отримати шанс на швидку модернізацію економіки...

2. Японські колеги висловили підтримку моїй роботі з повернення у господарське використання інфраструктури ЧАЕС. Можемо очікувати на прихід японських компаній в Чорнобильську зону відчуження з сонячними проектами, гідрогеновими проектами (про це напишу окремо) та іншими.

3. Тема протидії зміні клімату, звичайно, ключова у контексті нової Енергетичної політики Японії та України. Такі документи вже ухвалили наші країни, і амбітні плани України можуть бути реалізовані у співпраці з Японією. 60% парникових газів у нас генерує українська енергетика. Зменшення цього показника може бути спільним україно-японським проектом.

Додаткова інформація на цю тему – Facebook, 16.05.2018 «На під'їзді до атомної електростанції Фукусіма розташоване гігантське поле сонячної електростанції», Остап Семерак. Я був вражений початком відвідання станції. Наш супроводжуючий почав з вибачення за те, що сталася аварія і запевнив що він особисто і компанія власник станції роблять все можливе для ліквідації наслідків. Потім додав, що у них все вдасться. Цей меседж нас супроводжував протягом всього візиту у різних вимірах. Комунікації з громадськістю важливий елемент роботи з ліквідації наслідків аварії.

Аварія має свою причину - землетрус і цунамі. Помилки були в проектуванні захисту від впливу природних катаклізмів. Саме цунамі стало причиною початку процесу, який привів до вибухів на 4 з 6 реакторів.

Фонові рівні радіації на території станції Фукусіма я фіксував вищі ніж я бачив на своєму дозиметрі у Чорнобилі. Але при належній поведінці вони безпечні.

Роботи з відновлення територій ідуть активно, люди повертаються у свої старі домівки неохотно, Японія має грандіозну програму повернення цієї території до життя та використання.

Дуже багато у нас спільного у наших аваріях. Але бачу важливий виклик, який стоїть спільно перед Україною і Японією - стати світовими лідерами запобігання таких катастроф у майбутньому.

Российское атомное сообщество, 15.05.2018

Белорусская АЭС получит до конца года лицензию на эксплуатацию

Белорусская АЭС получит лицензию на эксплуатацию ядерной энергетической установки до конца 2018 года, сообщил заместитель министра энергетики **Михаил Михадюк** на форуме «Атомэкспо» в Сочи.

Белорусская АЭС строится по типовому российскому проекту АЭС-2006 нового поколения 3+ вблизи Островца (Гродненская область). Первый энергоблок планируется ввести в эксплуатацию в 2019 году, второй - в 2020-м.

В России создается реактор на замену атомным

К концу года ученые Курчатовского института соберут гибридный реактор, который в будущем может заменить АЭС, физический пуск установки запланирован на 2020 год, сообщил руководитель Курчатовского комплекса термоядерной энергетики и плазменных технологий **Петр Хвостенко**.

«Гибридный ТОКАМАК сейчас называется Т-15МД. Это большая установка, в конце года мы ее должны собрать на месте старой Т-15 в этом здании (Курчатовского института, – прим. ВЗГЛЯД). Ту мы разобрали, строим новую на ее фундаменте», – цитирует Хвостенко ТАСС.

Гибридный реактор сочетает принципы термоядерной и ядерной энергетики. В отличие от атомного реактора он будет работает на тории, который дешевле и запасы которого больше, чем у урана. По оценкам ученых Курчатовского института, запасов урана-235 хватит всего на 50-70 лет. В отличие от термоядерного реактора, в гибридном не нужны сверхвысокие температуры для получения энергии.

Тем временем Россия, страны ЕС, Китай, США и другие строят во Франции Международный экспериментальный термоядерный реактор (ITER). В его основе – установка ТОКАМАК, которая считается наиболее перспективным устройством для осуществления управляемого термоядерного синтеза. Цель проекта – продемонстрировать, что термоядерную энергию можно использовать в промышленных масштабах.

Российские научные организации отвечают за изготовление 25 систем. Первую плазму на ITER планируется получить в 2025 году.

Российское атомное сообщество, 15.05.2018

ТВЭЛ завершила третий этап испытания топлива «ТВС-Квадрат» на АЭС «Рингхальс»

Компания ТВЭЛ, дочерняя топливная компания госкорпорации «Росатом» завершила 9 мая 2018 года третий этап испытания российского ядерного топлива «ТВС-Квадрат» на АЭС «Рингхальс» в Швеции, сообщил в ходе форума «Атомэкспо-2018» старший вице-президент ТВЭЛ **Олег Григорьев**.

«9 мая завершилась третья пробная кампания нашего топлива. Работа с топливом будет начата в двадцатых числах мая. Тогда у нас будут точные данные по результатам. По всем признакам после остановки блока никаких отклонений нет», — сказал он.

Григорьев добавил, что после этого начнется четвертый этап испытаний.

По его словам, все планы по реализации коммерческого контракта остаются неизменными.

Как ранее сообщало, в декабре 2016 года топливная компания госкорпорации «Росатом» (ТВЭЛ) и компания Vattenfall Nuclear Fuel AB (Швеция) подписали контракт на поставку ядерного топлива «ТВС-Квадрат» для шведской АЭС «Рингхальс». Контракт предусматривает коммерческую поставку ядерного топлива, начиная с 2021 года.

«ТВС-Квадрат» — это тепловыделяющая сборка 17x17 для реакторов PWR, которую разработал ТВЭЛ для использования в 3-х и 4-х петлевых реакторах дизайна Westinghouse. Сейчас в эксплуатации в США находится 35 таких реакторов.

Электровести, 16.05.2018

В 2020 году Германия полностью откажется от атомной энергетики

В мире всё больше стран отказываются от традиционных источников и переходят на альтернативную энергию. Наибольших результатов по внедрению и применению возобновляемых природных источников достигла Германия.

«Зеленая» энергетика в ФРГ не просто развивается, отрасль, как говорят эксперты, на подъеме.

Райнхард Мюллер, председатель правления технопарка EUREF:

- Я считаю, что к 2050 году мы достигнем поставленных целей. Доля альтернативной энергии в Германии будет только расти. Не менее важно открывать новые источники энергии. К примеру, геотермические. На глубине 3000 метров температура около 100 градусов. Это источник энергии, который мы можем использовать. Внедрять «зеленую» энергетiku нужно и на улицах города. К примеру, я езжу на электромобиле.

Шолпан Найманбаева, Twitter@Sholpan24kz:

- Немцы известны своей экономностью и практичностью. Всё чаще они предпочитают устанавливать солнечные панели на крышах своих домов. К примеру, жители этого дома сами обеспечивают себя электроэнергией. А это значит, что в летний период за электричество они ничего не платят. Мощность такой батареи – до 10 киловатт.

Помимо домов, в Германии есть целые автономные города. Одним из самых успешных примеров – Вильдпольдсрид. Деревня, где живут порядка 3 тысяч человек, находится в Баварии, но известна она далеко за ее пределами. Биогазовые станции, ветряные установки и солнечные батареи позволяют производить в 8 раз больше энергии, чем они потребляют. А на излишках жители зарабатывают, продавая в сеть.

«Природа дает нам много возможностей. Мы постоянно думаем о новых регенеративных источниках энергии. В Германии мы очень увлечены этой темой. Сейчас нас интересует тема водорослей, которые используются для производства горючего. Из них можно делать биотопливо и заправлять грузовики и тяжелый транспорт. Мы считаем, что в водорослях скрыт большой потенциал», - сказал Райнхард Мюллер.

Российское атомное сообщество, 17.05.2018

ТВЭЛ будет модернизировать топливо для Белорусской АЭС

АО «ТВЭЛ» будет модернизировать топливо для Белорусской АЭС, сообщил старший вице-президент по коммерции и международному бизнесу ТВЭЛ Олег Григорьев на форуме «Атомэкспо» в Сочи, передает корреспондент БЕЛТА.

«Там блок ВВЭР-1200, поэтому мы будем поставлять изначально самое современное топливо. Безусловно, мы это базовое топливо будем развивать, совершенствовать, выполнять любые требования заказчика», - отметил **Олег Григорьев**.

Условиями генерального контракта на сооружение предусмотрена поставка топлива ТВЭЛ на каждый блок на одну загрузку и одну перезагрузку через «Атомстройэкспорт». Далее ТВЭЛ будет поставлять топливо на Белорусскую АЭС по прямому контракту. При этом во всех случаях поставки идут через

госкорпорацию «Росатом».

«Неважно, будет ли напрямую компанией поставлено топливо на белорусскую станцию - оно будет точно хорошим и точно самым современным», - заверил Олег Григорьев.

Российское атомное сообщество, 17.05.2018

**Армянскую АЭС после модернизации
намерены вывести на полную мощность к концу этого года**

Как рассказал генеральный директор ААЭС **Мовсес Варданян** в интервью, после модернизации турбинного оборудования единственного эксплуатируемого энергоблока № 2 Армянской атомной электростанции его планируют вывести на полную мощность в конце текущего года.

Варданяном было отмечено, что эти работы поручили российской компании «Атомэнергоремонт», которая имеет все необходимое оснащение, трудовые и материальные ресурсы, а также большой положительный опыт выполнения подобных работ.

С его слов, в результате выполнения работ, которые запланированы на этот год, ожидают ощутимого повышения выходной мощности энергоблока – порядка 10% дополнительно выработанной электроэнергии за счет повышения КПД турбоагрегатов, без увеличения расхода топлива.

Программой правительства Армении предусматривается продление сроков эксплуатации действующего блока АЭС до 2026 года, а также поэтапный ввод в эксплуатацию новых блоков. Финансирование будут осуществлять за счет российского государственного экспортного кредита на сумму в \$270 млн и гранта в размере \$30 млн. В настоящий момент в сотрудничестве с «Росатомом» продолжают работы по продлению срока эксплуатации 2-го энергоблока АЭС.

Единственная в регионе Армянская АЭС расположена рядом с городом Мецамор. Первый энергоблок Армянской АЭС ввели в эксплуатацию в декабре 1976 года, второй – в январе 1980 года. В марте 1989 года после Спитакского землетрясения произошедшего в декабре 1988 года и унесшего жизни 25 тыс человек, АЭС остановили. В ноябре 1995 года из-за энергетического кризиса в республике 2-й энергоблок повторно ввели в действие.

Российское атомное сообщество, Независимая газета, 17.05.2018

Парламент Швеции запретил добычу урана в стране

Парламент Швеции поддержал предложение правительства о запрете на добычу урана в стране. Об этом говорится на сайте шведского парламента.

«В соответствии с Экологическим кодексом теперь будет невозможно предоставить разрешение на эксплуатацию шахты для добычи урана», — отмечается в сообщении.

Запрет также распространяется на добычу, забор проб, переработку и физическое или химическое обогащение урана для его использования в качестве ядерного топлива.

Как отмечается, новые правила начнут действовать с 1 августа 2018 года.

Российское атомное сообщество, 17.05.2018

Правительство Японии хочет довести долю атомной генерации до 20-22% к 2030 году

Правительство Японии впервые обозначило цель достижения доли атомной генерации в 20-22% к 2030 году в своем Национальном энергетическом плане. Предварительный драфт Плана было представлен 16 мая Министерству экономики, торговли и промышленности Японии, которое отвечает за ядерную отрасль страны. В документе правительство Японии обозначает ядерную энергетику как “важный источник электроэнергии базисной нагрузки”.

В предложении говорится, что государство будет “дополнительно усиливать меры по достижению данной цели” вкуче с поддержкой экспорта ядерных технологий в другие страны и развитию технологий ядерного топливного цикла.

Национальный энергетический план определяет средне- и долгосрочную стратегию Японии в энергетике, каждые три года он проходит актуализацию. В предыдущем Плана от 2014 года разделение на доли генерации от разных источников энергии не использовались.

Атомный промышленный форум Японии обозначил возвращение около 30 энергоблоков в строй как необходимое условие для достижения 20-22% атомной генерации.

Согласно правительству, реализация это Плана будет возможна при разрешении продления срока эксплуатации существующих АЭС до 60 лет. Сейчас же действуют жесткие ограничения в 40 лет, установленные после фукусимской аварии.

Электровести, Терминал (сайт издания), 21.05.2018

В Великобритании ветроэнергетика обогнала по квартальным показателям атомный сектор

Ветряные электростанции Великобритании выработали за январь-март 2018-го больше энергии, чем 8 АЭС страны. Это – первый случай, когда данный возобновляемый источник превзошел ядерные объекты по квартальным показателям.

Цифры показывают, что Британия находится на правильном пути по обеспечению себя дешевой, местной, экологически чистой энергией, сообщает The Guardian.

Солнечные и ветряные электростанции за последний квартал 2017-го выработали больше энергии, чем ядерные станции. Но сейчас – первый случай, когда турбины самостоятельно превзошли АЭС.

«В ближайшем будущем я не вижу ограничений для использования ветра», — отметил доктор **Роб Гросс**, один из авторов отчета Drax Electric Insights.

Открытие новой линии электропередачи между Шотландией и северным Уэльсом также открыло доступ к турбинным установкам первой. Обычно некоторые из них были выключены, чтобы помочь работе государственной сети.

Высоковольтная линия Western Link значительно сократила выплаты, которые National Grid предоставляла владельцам ветряных установок за сокращение поставок энергии. В 2017-м компания потратила на это 100 миллионов фунтов. В этом году выплаты уже сократились на две трети.

«Прекрасно узнать, что, вместо отключения турбин для сохранения

стабильности стареющей сети, мы повышаем ее эффективность за счет новых кабелей», — сказала **Эмма Пинчбек**, директор промышленной группы RenewableUK.

РИА Новости, 23.05.2018

В Росатоме рассказали о ходе испытаний нового российского топлива для АЭС

Испытания нового российского ядерного РЕМИКС-топлива на третьем энергоблоке Балаковской АЭС, начатые в 2016 году, идут по плану, с намеченным увеличением в перспективе количества испытываемого топлива, сообщил заместитель генерального директора концерна «Росэнергоатом» (входит в электроэнергетический дивизион госкорпорации «Росатом») **Александр Шутиков**.

«Все нормально, все идет в плановом порядке», — сказал Шутиков в кулуарах проходящей в Москве международной научно-технической конференции Росэнергоатома.

Разработанное в России ядерное РЕМИКС-топливо (REMIX, от regenerated mixture) получают из неразделенной смеси регенерированного урана и плутония, которая образуется при переработке отработавшего ядерного топлива (ОЯТ). В выделенную смесь добавляют небольшое количество обогащенного урана. Таким образом, повторно используется не только плутоний, содержащийся в ОЯТ, но и невыгоревший уран-235. По мнению разработчиков этого топлива, такая технология при масштабном производственном использовании позволит в будущем снизить потребление природного урана в атомной энергетике.

Первые три топливные сборки с РЕМИКС-топливом в июле 2016 года были загружены в активную зону реактора ВВЭР-1000 энергоблока №3 Балаковской АЭС для ресурсных испытаний, которые должны подтвердить работоспособность нового топлива.

Планируется, что в реакторе РЕМИКС-топливо пробудет не менее двух топливных кампаний — это около трех лет. Затем топливные сборки на рубеже 2020-х годов поступят на послереакторные исследования, по результатам которых будет приниматься решение о внедрении РЕМИКС-топлива на атомных станциях.

«Идет работа на продолжение испытаний уже большего числа топливныхборок, как это всегда происходит при внедрении нового топлива», — отметил Шутиков.

Бизнес.Цензор.Нет, 24.05.2018

Дефицит газа и высокие цены на него не дают Европе отказаться от угля, – Bloomberg

Европейский союз не может отказаться от использования угля для выработки электрической и тепловой энергии из-за дефицита природного газа и высоких цен на него.

Как отмечается, самая холодная зима с 2012 года опустошила европейские газохранилища, а поставки из России и Норвегии ограничены пропускной способностью трубопроводов и другими факторами. В результате цена газа подскочила до максимума более чем за пять лет.

При текущем уровне цен производство энергии из природного газа является нерентабельным.

«Будет сложнее достичь цели ЕС по смене топлива, если газа недостаточно», - заявил глава подразделения Energy Aspects по аналитике рынков природного газа и угля **Тревор Сикорски**.

В апреле эксперты Interfax Energy говорили о том, что Евросоюз, стремясь снизить зависимость от российского природного газа, оставил без внимания масштабы потребления российского энергетического угля. Между тем доля российского угля в импорте ЕС в последнее время приобрела сопоставимые с газом масштабы, осенью прошлого года она достигала 42%.

Электровести, Терминал (сайт издания),
Российское атомное сообщество, 24.05.2018

Германия выплатит компенсацию энергокомпаниям за остановку АЭС – принят законопроект

Правительство Германии одобрило законопроект, который позволит энергокомпаниям RWE и Vattenfall получить сотни миллионов евро в качестве компенсации со стороны государства за решение остановить все атомные электростанции.

Законопроект позволит выполнить решение суда от 2016 года, согласно которому энергоснабжающие компании имеют право получить компенсацию за отказ от атомной энергетики, принятый правительством **Ангелы Меркель** после аварии на японской АЭС Фукусима в 2011 году.

Согласно плану правительства, в Германии все АЭС будут остановлены к 2022 году.

Немецкая энергокомпания RWE и шведская Vattenfall после принятия правительственного решения тогда подали на него в суд, утверждая, что им причитается компенсация долгосрочных инвестиций, вложенных в объекты, а также утраченной выгоды.

Несмотря на то, что конституционный суд Германии постановил, что правительство имело право принять это решение, и это было сделано без нарушения закона, он согласился и с требованием энергокомпаний. Они должны получить «соответствующую» компенсацию, которая в национальном законодательстве на то время не была предусмотрена.

Принятый же законопроект, по официальному заявлению Министерства окружающей среды, устраняет существовавшие «неточности»:

Общая сумма компенсации будет подсчитана не ранее 2023 года, отмечают в ведомстве. Она будет основываться на прогнозных ценах на электроэнергию в будущем и на тех инвестициях, которые компании вложили в АЭС в прошлом.

Информационное агентство ЛІГАБізнесІнформ, 29.05.2018

Азербайджан запустил первый трубопровод Южного газового коридора

На Сангачальском терминале в Азербайджане состоялась церемония запуска части газопровода Южный газовый коридор

Президент Азербайджана **Ильхам Алиев** во вторник запустил Южный газовый коридор (ЮГК), предусматривающего создание инфраструктуры для поставок азербайджанского газа в Европу.

Проект включает в себя расширение газопровода Баку - Тбилиси - Эрзурум, строительство в Турции TANAP и Трансадриатического трубопровода. Добываемый газ будут доставлять в Европу по 3500 км трубопроводов, проходящих через Азербайджан, Грузию, Турцию, Грецию, Болгарию, Албанию и Италию.

Проект Южный газовый коридор был одобрен ЕС.

Как сообщалось ранее, торжественная церемония открытия Трансанатолийского трубопровода (TANAP), одного из основных сегментов Южного газового коридора, состоится 19 июня в Турции.

Основная цель проекта - повышение безопасности поставок газа в Европу, сокращение доли России как поставщика газа и исключение Украины как транзитера газа.

Поставки азербайджанского газа в Европу ожидаются в 2020 году в объеме 10 млрд кубометров. Кроме того, 6 млрд кубометров азербайджанского газа будет поставляться в западные регионы Турции.

Підготовлено Науково-технічною спілкою енергетиків та електротехніків України

Віце-президент,
Голова Виконкому НТСЕУ

О. Дупак

Адреса: 01001, Київ, аб.скр.142
01601, Хрещатик, 34, каб. 620
Телефакс (044) 278-43-07
ntseu@mev.gov.ua
<https://www.ntseu.net.ua>